

MAIKARABELO A BAŠWA BA AFRIKA BORWA

Tekatekano

Tshwara motho mongwe le mongwe sentle le ka go lekalekana. O se ka wa kgetholola.

Seriti sa botho

Tlotla mongwe le mongwe. Nna bonolo le pelonomi.

Botshelo

Botshelo jotthe bo bothlhoka. Tlotla botshelo bongwe le bongwe.

Lelapa

Tlotla batsadi ba gago. Nna bonolo le boikanyego mo lelapeng la gago.

Thuto

Tsena sekolo, o ithute mme o bereke ka natla. Obamela melao ya sekolo.

Mmereko

Thusa lelapa la gago ka mmereko kwa gaeno. Bana ba se ka ba patedediwa go batla mmereko.

Kgololosego le pabalesego

O se ka wa gobatsa, wa dipisa kgotsa wa tshosetsa ba bangwe, gape o se ka wa letla ba bangwe go dira jalo. Rarabolola tlhokakutlwisanon ka mokgwa wa kagiso.

Dithoto

Tlotla dithoto tsa batho ba bangwe. O se ka wa senya dithoto e bile o se ka wa utswa.

Bodumedi. Tumelo le dikakanyo

Tlotla ditumelo le dikakanyo tsa batho ba bangwe.

Tshireletsego

Tlhokomela lefatshe. O se ka wa senya metsi le motlakase. Tlhokomela diphologolo le dijwalo. Tshola legae le tikologo ya gago di le phepa e bile di babalesegile.

Boagi

Nna Moafrikaborwa yo o siameng e bile a le boikanyego. Obamela melao, mme o netefase gore batho ba bangwe ba dira jalo le bona.

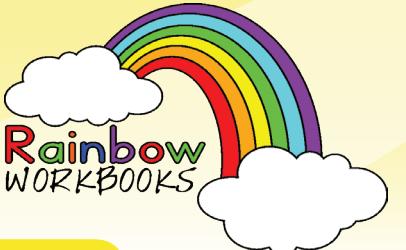

Kgololosego ya puo

O se ka wa gasagasa maaka le lethoo. Netefatsa gore batho ba bangwe ga ba rogakiwe e bile ga ba utlwisiwe bothhoko.

ISBN 978-1-4315-0077-2

SETSWANA HOME LANGUAGE
GRADE 3 – BOOK 2
TERMS 3 & 4
ISBN 978-1-4315-0077-2
THIS BOOK MAY NOT BE SOLD.
10th Edition

Workbooks available in this series:

- Grade R (in all official Languages);
- Literacy/Home Language Grades 1 to 6 (in all 11 official Languages);
- Mathematics Grades 1 to 3 (in all 11 official Languages);
- Mathematics Grades 4 to 9 (in Afrikaans and English);
- Life Skills Grades 1 to 3 (in all 11 official Languages); and
- Grades 1 to 6 English First Additional Language.

PUOGAE YA SETSWANA – Mophato 3 Buka 2

ISBN 978-1-4315-0077-2

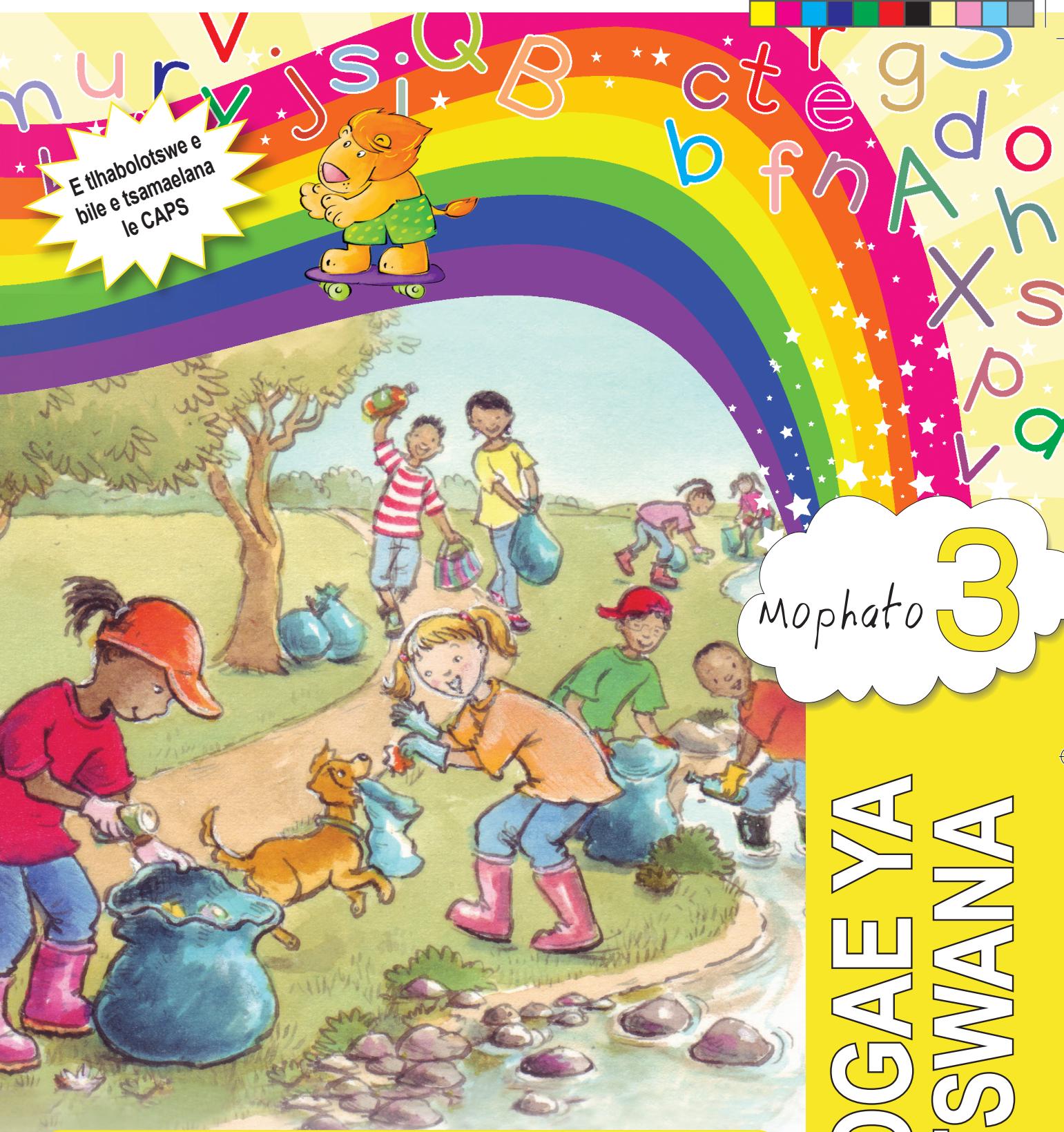

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

Leina:

Phaposi:

SETSWANA PUOGAE YA
Buka 2
Kgweditharo
3 & 4

Mme Angie Motsheka,
Tonakgolo ya Thutotheo

Rre Enver Surty,
Motlatsatonakgolo ya
Thutotheo

Dibukatiro tse di kwaletswe barutwana ba Afrika Borwa ka fa tlase ga boeteledipele jwa ga Tonakgolo ya Lefapha la Thutotheo. Mme Angie Motshekga le Motlatsatonakgolo ya Lefapha la Thutotheo. Rre Enver Surty.

Dibukatiro tsa Rainbow ke karolo ya maiteko a mangwe a Lefapha la Thutotheo a a ikaeletsweng go tokafatsa bokgoni jwa barutwana kgotsa baithuti ba Afrika Borwa mo mephatong e merataro ya ntlha. Jaaka e le sengwe sa dilo tse di kwa godimo mo Lenaneotirong la Mmuso, porojeke e e etleediwa ke Letlotlo la Semmuso. Se se kgontshitse Lefapha go kwala dibukatiro tse ka dipuo tsotlhe tsa semmuso. mme ga di duelelwé.

Re solo fela gore dibukatiro tse di tlaa tswela barutabana mosola mo go ruteng ga bona ga letsatsi le letsatsi, le mo go netefatseng gore barutwana ba digela kharikhulamo ya bona. Re netefaditse gore re kaela morutabana sentle mo tirong nngwe le nngwe ka go tsenyeletsa mesupatsela go bontsha gore ke eng se morutwana a tshwanetseng go se dira.

Re solo fela gore bona ba tlaa itumelela go dira mo bukeng e fa ba ntse ba gola e bile ba ithuta, le gore wena jaaka morutabana, o tlaa abelana le bona boitumelo jwa bona.

Re go eleletsa katlego e kgolo mo tirisong ya dibukatiro tse, wena le barutwana ba gago.

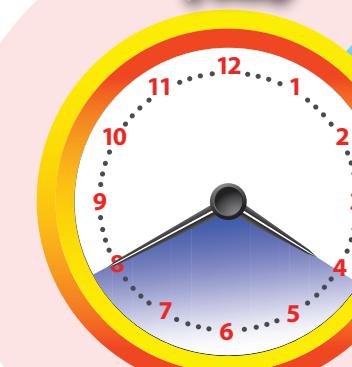
Tsamaiso ya puiso

Pele ga puiso

- Akanya ka ga se o setseng o se itse ka ga setlhogo.
- Akanya ka ga mokwadi le letlha la phasalatso.
- Buisa ditemana tsa ntlha le tsa bofelo tsa karolo.
- Leka go bolelela pele gore sekwalwa se tlaa bua ka ga eng.

Puiso

- Fa o ntse o buisa, kgaotsa kgabetsakgabetsa go netefatsa gore o a tlhaloganya.
- Bapisa dipolelelopele tsa gago le se o se buisitseng.
- Fa o sa itse bokao jwa mafoko dirisa thanodi.
- Fa o sa tlhaloganye karolo, e buise gape ka iketlo. E buisetse kwa godimo.

Morago ga puiso

- Leka go gakologelwa tshedimosetso e rileng.
- Dira mmepe wa tlhaloganyo wa dikakanyokgolo.
- Kwala tshosobanyo go go thusa go gakologelwa dikakanyokgolo.
- Dirisa dikakanyo go tswa mo go se o se buisitseng mo go se o se kwalang.

Published by the Department of Basic Education
222 Struben Street
Pretoria
South Africa
© Department of Basic Education
Tenth edition 2020

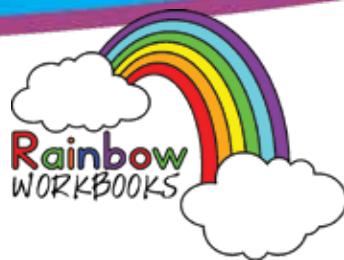
ISBN 978-1-4315-0077-2

This book may not be sold.

The Department of Basic Education has made every effort to trace copyright holders but if any have been inadvertently overlooked the Department will be pleased to make the necessary arrangements at the first opportunity.

Mophato 3

P u o g a e

YA SETSWANA

SETSWANA

Buka

2

Buka e ke ya ga:

DIKAEDI TSA MORUTABANA

Dirisa bua e le metswedi e mengwe ya gago fa o tsweletse go tlhabolola dikakanyetso tse di latelang tsa bogatasi mo barutwaneng:

- **Tshwaro ya buka:** Mokgwa o o nepagetseng wa go tshwara le go phetla ya buka.
- **Kakanyetso ya buka:** Tsebe ya kwa pele, tsebe ya kwa morago, setlhogo le lenaneo la diteng.
- **Bokaelo:** Go buisa go tswa kwa pele go ya kwa morago, go tswa kwa molemeng go ya kwa mojeng le go tswa kwa bogodimong go ya kwa tlase.

MAELE A GO RUTA

Go reetsa le go bua

Okomela Kemo ya Pholisi ya Kharikhulamo le Tlhatlhobo (Setswana Puogae), ts. 10.

Barutwana ba tshwanetse go dirisiwa dikgang, maboko a makhutshwane, maboko le dipina beke nngwe le nngwe.

Motlotlo wa ditshwantsho

1. Kaela barutwana ka ga go:
 - Balolola le go tlota dilo tse di mo ditshwantshong (bogolo, sebolepo, mmala le boleng)
 - Ranola ditshwantsho ka go botsa dipotso: mang, eng, kae, leng, goreng, go diragetse eng pele, go diragetse eng morago?
 - Tlhamma kgang ya tlelase (bolele bo laolwa ke maemo a kgolo ya barutwana)
2. Letla morutwana mongwe le mongwe go tlottlela tsala kgang ya tlelase.
3. Rulaganya kwalo ya kgang ya tlelase (Puogae ya CAPS, ts. 12, kwalo e e amogannwag). *Lemoso barutwana ka ga tiriso ya ditlhakagolo, kgaoganyo ya mafoko le matshwaopuso.*
4. Letla barutwana go go sala morago mo puisong ya kgang ya tlelase.
5. Kopa barutwana go thalela kgotsa go sekeletsa medumo, tlolofoko kgotsa dipolego tsa puo tsa beke mo kgannyeng ya tlelase.

Go buisa

Okomela Kemo ya Pholisi ya Kharikhulamo le Tlhatlhobo (Setswana Puogae), ts. 12 – 18, mabapi le dikarolwana tsa botlhokwa tse tlhano tsa go ruta puiso.

Go kwala

Okomela Kemo ya Pholisi ya Kharikhulamo le Tlhatlhobo (Setswana Puogae), ts. 18 – 19, mabapi le mokwalo le tsamaiso ya go kwala. Kwa bokhutlong jwa kgweditharo, barutwana ba tlogela mokwalo wa go goloketsa ditlhaka ba ya

kwa mokwalong wa go tshwaraganya ditlhaka kgotsa wa go tseketsa. Dithuto ts amokwao di tshwanetse go tlhokomela bogolosegolo ditlhakkanye le ditlhakagolo le dikgolagano tse di batlegang mo mokwalong o montshwa. Barutwana ba tshwanetse go kgona go kopolola sekwalwa se se tlantsweng (sk. Sekwalwa se se tswang mo bukeng) ka mokgwa wa mokwalo o o tshwaraganyang ditlhaka.

Tshola dintsha tse mo tlhaloganyong:

- Dikeleletso tsa barutwana tsa go ithuta di a farologana. Go botlhokwa gore barutwana ba rotloediwe tbang le pono, kutlo le maitemogelo kana sebele sa bona gore ba ithuta sentle.
- Go ithuta go diragala ka go boeletsa.
- Barutwana ba tshwanetse go ithuta ka bobona, ka jalo ditirwana di tshwanetse go ikatisediwa pele di wediwa ka go kwala, sk.:

Tlotlofoko: Naya barutwana tshono ya go aga mafoko ba dirisa dikarata tsa mafoko.

Go tlhaloganya: Barutwana ba tshwanetse go fetsa dikarabo ka molomo mo ditlhopheng tsa bona pele ba di fetsa ka go di kwala. Moetedipele wa setlhophoa o botsa dipotso fa ditokololo tsa setlhophoa di batla dikarabo e bile di araba dipotso.

Go tlphophoa mafoko go feleletsa dipolelo. Neela ditlhophoa diterepe tse di sa felelang gammogo le dikarata tsa mafoko. Barutwana ba feleletsa dipolelo ka go baya dikarata tsa mafoko ka nepagalo.

Go nyalanya mafoko le ditshwantsho (ts. 17): Godisa tsebe go nna A3. Mo ditlhopheng ts abona, barutwana ba baya ditshwai mo dikarabong tse di nepagetseng.

Go nyalanya dikarolo tse pedi tsa polelo (ts. 84): Mo ditlhopheng tsa bona, barutwana ba nyalanya dikarolo tsa dipolelo.

Go kwala athikele ya lokwalodikgang (ts. 128): A barutwana ba kwala athikele ya tlelase e sala morago ke athikele ya setlhophoa pele ba kwala diathikele tsa bona.

Dithanodi: Dirisa dithanodi letsatsi lengwe le lengwe. Bokgoni jwa barutwana bo laola maemo a bothata jwa ditirwana. Go ka tlhogagala gore go neelanwe ka metswedi ya ditsebe.

Ela tlhoko: Mo ditirwaneng tsa ditlhophoa, neelang moetedipele wa setlhophoa sete ya dikarabo go mo kgontsha go kaela ditokololo tsa setlhophoa ka nepagalo.

Thitokgang 5: Morago ga malatsi a boikhutso

65 Re boela kwa sekolong morago ga malatsi a boikhutso 2

Buisa sekwalwa sa kanelo ka ga go boela kwa sekolong ka kgweditharo ya boraro.
Buisa dilwana mo botong ya dikitsiso, Dira lenaneo la dilwana le le tometsweng mo botong ya dikitsiso. Tlatsa tshedimosetso go tswa mo sekwalweng mo lenaneong la dinako. Tlhaola mafoko go ya ka mabokoso a medumo (medumo ya ae, ee, au, ai le ao).

66 Seo re se dirang fa sekolo se dule 4

Tlotla ka ga metshameko le dintshabodetu. o feletse lenaneo la dinako. Kwala dipolelo ka ga ditirwana tsa metshameko. Kwala setsenya sa bukatsatsi ka ga go boela kwa sekolong morago ga malatsi a boikhutso. Buisa tshate le go araba dipotso ka ga tshate. Dira phousetara go bapatsa motshameko kgotsa sentshabodetu sa bona.

67 Sephiri sa ga Nowsa 6

Buisa sekwalwa sa kanelo. Araba dipotso tsa dithophontsi ka ga sekwalwa. Batla malatodi a mafoko mo sekwalweng. Gakologelwa tatelano ya ditiragalo tsa kgang ka go nomora dipolelo. Tiriso ya mafoko

68 Tiriso ya mafoko 8

Tlotla ka ga moanelwamogolo. Diragatsa motshameko ka ga kgang. Kwala setsenya sa bukatsatsi o sosobanya kgang. Buisa le go boka leboko ka ga botsalano. Direla tsala karata o bo o kwala leboko le lekhutshwane mo karateng. Tlhaola mafoko go ya ka mabokoso a (medumo ya mp, ou, oo, aa le e). Kwala dipolelo o dirisa mafoko a a filweng.

69 Sekolo se mo dikgannyeng 10

Buisa sekwalwa go tswa mo lokwalodikgannyeng. Araba dipotso ka ga sekwalwa. Kgaoganya mafoko go ya ka (medumo ea, au, ai, ee, oo). Kwala mafoko go ya ka tatelano ya alefabeto.

70 Lokwalodikgang lwa me 12

Tlotla ka ga dikgang tse di tswang kwa gae, sekolong le ka ga ditsala. Kwala dikakanyo mo mmepeng wa tlhaloganyo. Lemoga mefuta ya dipolelo (tlhagiso, potso, taelo, tsiboso kana kgakgamalo). Kwalolola dipolelo ka puosebui. Kwala dipolelo go bontsha bokao jwa makwalwatshwano. Kwalela lokwalodikgang kgang o dirisa mmepe wa tlhaloganyo.

71 Tshameka ka pabalesegoo 14

Buisa sekwalwa sa mmuisano. Kwalela mmuisano bokhutlo. Tlatsa dipudula tsa puo gobontsha puosebui. Golaganya ditlogelo. Tlhaola mafoko go ya ka mabokoso a mafoko (ee, ai).

72 Ba rileng? 16

Bua ka ga bokhutlo jo bo ka gaisang jwa kgang. Diragatsa kgang e e gaisang jaaka motshameko. Kwalolola dipolelo o dirisa puosebui. Kopanya medumo mmogo go bopa mafoko o dirisa modumo ou.

73 Lekwalo le le yang kwa tsaleng 18

Buisa lekwalo. Araba dipotso ka ga lekwalo. Lemoga mafoko a a nepagetseng a paka. Lemoga makanlagongwe.

74 Lesego ke mogaka 20

Kwala karata ya keleletsomasego. Tsena matshwaopuiso mo dipolelong ka nepagalo. Lemoga maemedi a a nepagetseng. Phazele ya mafoko ka ga metshameko.

75 Letsatsi la laeborari 22

Buisa sekwalwa ka ga laeborari. Araba dipotso ka ga sekwalwa. Tlhaola mafoko go ya ka mabokoso a mafoko. Kopanya dipolelwana go bopa dipolelo. Dirisa medumo ya er go bopa mafoko.

76 Go buisa dibuka 24

Araba dipotso ka ga buka e ba e buisitseng. Kwala dipolelo ba bue gore ke eng ba rata buka. Lemoga setlhogo le mokwadi wa buka nngwe le nngwe. Bolelelapele gore buka e bua ka ga eng. Nomora dibuka go ya tatelano ya go di rata.

77 Leeto la rona la go ya kwa disorokising 26

Buisa sekwalwa ka ga disorokisi. Araba dipotso ka ga sekwalwa. Dirisa madiri go feleletsa dipolelo. Lemoga matlhalosi.

78 Go diragetse eng ka ga Dan? 28

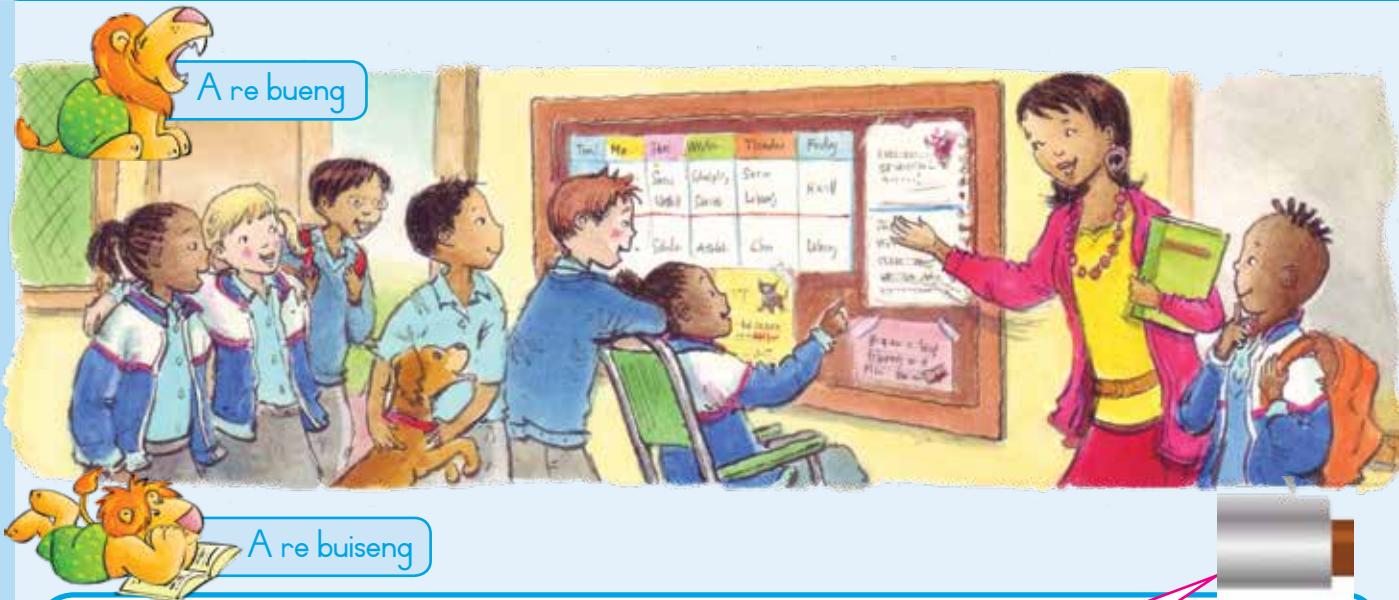
Diragatsa kgang ya ga Dan kwa disorokising. Kwala setsenya sa bukatsatsi o itirile Dan. Lemoga madiri mo setsenyweng sa bukatsatsi. Lemoga gore letlhalosi le re bolelela eng ka ga leng, kae kgotsa jang. Lemoga lediri le letlhalosi le le tlhalosang. Lemoga lekwalwatshwano le le nepagetseng.

79 Ka ga medumo 30

Nyalanya mafoko a medumo e e tshwanang.

80 Go kwala kgang ya gago 31

Bua ka ga poloto ya kgang. Kwala dikakanyo tsa kgang mo serulaganying sa kgang. Kwala kgang ya bona mo bukeng ya dikgang ya mesego.

Dumelang bana.

Ke a le amogela gape go tswa mo malatsing a boikhutso. Gajaana re mo kgweditharong ya boraro. Ke solo fela gore lotlhe lo ya go dira ka natla.

Go tsididi thata. Fa go le mongwe wa lona yo o nang le **jeresi** kgotsa baki e nnye mo go ena, tsweetswee, a e tlise kwa sekolong gore re tle re thuse bana ba ba se nang diaparo tse di bothitho.

Fa o lebelela boto ya dikitsiso, o **tlaa bona** gore re ya go nna le ditiro tse dintsi mo kgweditharong e. Ke solo fela gore le wena o ya go tsena.

Nako	Mosupologo	Labobedi	Laboraro	Labone	Labotlhano
1–2 thapama	Bolotloa Setlhophasa go roka	Kgwele ya dinao Bolotloa	Motshameko wa sekolo Kgwele ya dinao	Kgwele ya dinao Laeborari	Bolotloa
2–3 thapama	Diateletiki	Motshameko wa sekolo	Diateletiki	Khwaere	Laeborari

THWETSE

Diporele tsa matlho tsa mosetsana. Botsa kwa ofising ya Mokwaledi.

KATSE E E LATLHEGILENG

Fa o ka bona katse ya me ya maroo a masweu, bona **Lucy** wa Mophato 3.

Fa o eletsa go thusa kwa laeboraring ka nako ya go tshameka, itsise Mme.

Leeto la Mophato 3 la go ya Disorokising ke ka: Lamatlhatsa **30 Phukwi** barutwana ba Mophato 3 ba ya go nna le Thekiso ya Dikuku le Dimonamone ka

Letlha:

A re kwaleng

Dira lenaneo la dilo tse tlhano tse di kokotetsweng mo botong ya dikitsiso.

Go latlhiegile eng?

Thekiso ya dikuku le dimonamone e leng?

Go bonwe eng?

Ke mang yo o tlhokometseng laeborari?

A re kwaleng

Lebelela dipakatiro tsa sekolo mo botong ya kitsiso,
morago o tlatsi le dinako tsa tiro nngwe le nngwe.

E leng?	Malatsi	Nako

Tiriso ya mafoko

Tlatsa mafoko mo diphatleng tse di nepagetseng. Buisa mafoko, mme o reetse medumo. Morago o dirise mafoko a le 5 go kwala dipolelo tsa gago mo bukatirong.

kaela

lefeelo

gaufi

dia

lemao

beela

diatla

bolao

taelo

tau

laela	diaparo	lee	dinao	lekau

Mafoko a tlwaelo

ka

phepa

nwaa

tletse

Morutabana: Seana

Letlha

A re bueng

Bua le tsala ya gago ka ga metshameko kgotsa mokgwa wa
gago wa go intsha bodutu o o o ratang.

A re kwaleng

Kwala selo se o se dirang letsatsi lengwe le lengwe fa sekolo se dule.

Morulaganui wa me	Nako	Mosupologo	Labobedi	Laboraro	Labone	Labotlhano
1–2 thapama						
2–3 thapama						

A re kwaleng

Kwala dipolelo di le tharo ka ga se o se dirang kwa gae fa sekolo se dule.

Jaanong kwala setsenya sa bukatsatsi se se ka ga gore o ne wa ikutlwajang fa o boela kwa sekolong morago ga malatsi a boikhutso.

Dumela Bukatsatsi

Lethha

Letlha:

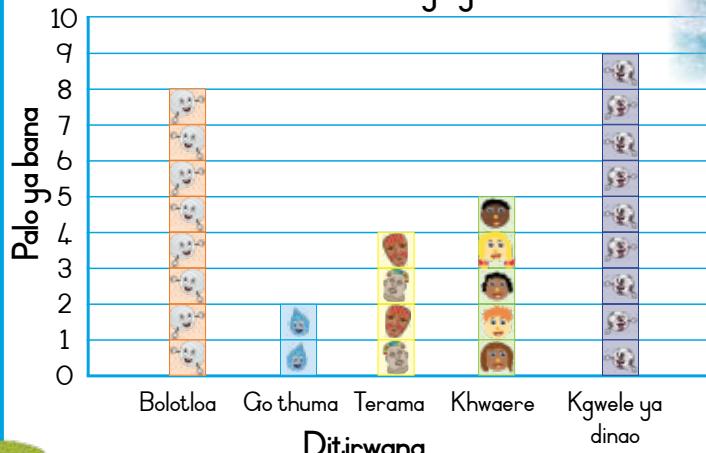

A re kwaleng

Lebelela tshate,
mme morago o
arabe dipotsotse.

Ditiro tsa morago ga sekolo

Ke tiro efe e e ratiwang thata ya morago ga sekolo?

Ke tiro efe e bana ba e ratang go le gonnnye?

Ke bana ba bakae ba ba ratang terama?

Ke efe ya ditiro tsa fa sekolo se dule e o e ratang thata?

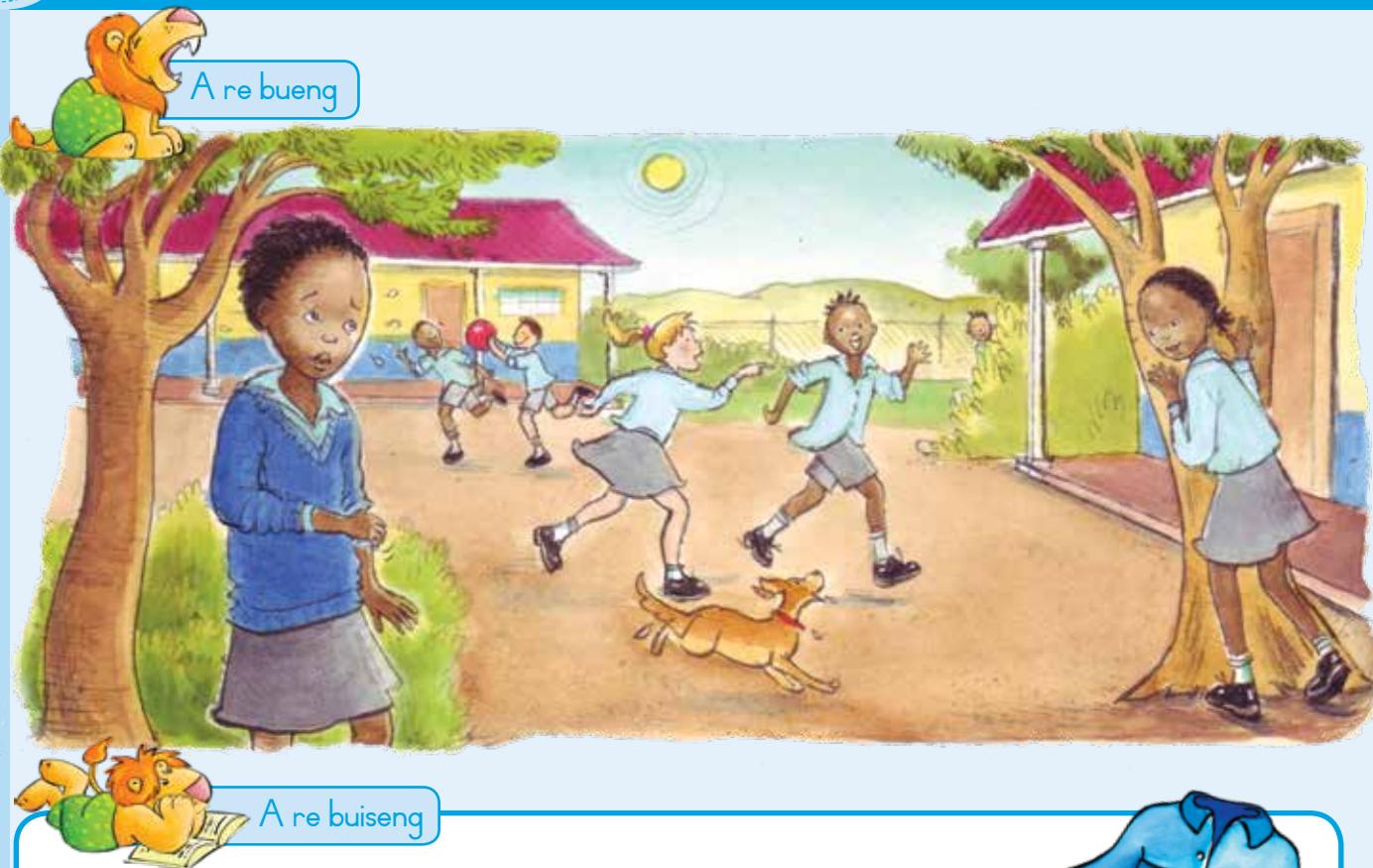

Boithabiso

Dira kitsiso
ya go bapatsa
motshameko
kgotsa mokgwa
wa gago wa go
intsha bodutu.
Phousetara
ya gago e
rotloetse batho
go tshameka
motshameko wa
gago kgotsa go
dira se o intshang
bodutu ka sona.

Morutabana: Seana

Letlha

Le fa go le tsiditsana mo mesong, go nna mogote motshegare.
Ka nako ya go tshameka, bana ba rata go tabogataboga mo
letsatsing le le mogote. Morago ba botlhe ba apola dijeresi
tse ba di apereng mo godimo ga dihempe.

Nomsa o utlwa go fisa, mme ga a apole **jeresi** ya gagwe. E fitlha sephiri sa gagwe.
Nomsa o **fisitse** hempe ya gagwe, mme a dira phatlha e kgolo mo mokwatleng wa
hempe fa a ne a aena. O nna a apere jeresi ya gagwe go fitlha phatlha e. **Mmaagwe**
a re o tlaa rekela Nomsa hempe e ntshwa kgwedi e e tlang gonne ga a na tshelete
jaanong.

Nomsa ke ena a gaisang barutwana ka go buisa le Dipalo. Morutabana wa gagwe
gantsi o bontsha barutwana tiro ya gagwe. "Ao, go a **itumedisa!**" bana ba goeletsa.
Ka nako ya go tshameka, Nomsa le ditsala tsa gagwe, Pam le Busi, ba tshameka
motshameko o ba o ratang thata wa maiphitlhaphitlhane.

Fa ba boela kwa phaposiborutelong, botlhe ba a bo ba le mogote ka ntlha ya go
tabogataboga. Botlhe ba apola dijeresi tsa bona, mme Nomsa o nna a apere
ya gagwe.

Letlha:

Busi o lemoga gore Nomsa o tlhontse e bile o fufuletswe.

O sebela mo tsebeng ya gagwe: "Ke a itse gore ke ka ntlha ya eng o sa batle go apola jeresi. Mme o se ka wa tshwenyega Nomsa, Ke tlaa go naya hempe e nngwe ya me ya tsa tlaleletso."

Nomsa o itumetse thata gonno ga a sa tlhole a tlaa nna a apara jeresi ya gagwe kgwedi e nngwe gape. Ga a kitla a tlholo a gotela thata le go lapa thata.

A re kwaleng

Morago ga go buisa kgang, sekeletsatlhaka ya karabo e e nepagetseng.

Nomsa o ne a aga a tshameka le mang?

A Busi le Pam

B Bongi le Amo

C Busi

D Bongi

Kgang e e diragetse mo setlheng sefe?

A Selemo

B Mariga

C Letlhhabula

D Dikgakologo

Tlhophalafoko le le lengwe le le tlhalosang Busi botoka.

A Letshwenyo

B Tlhokomelo

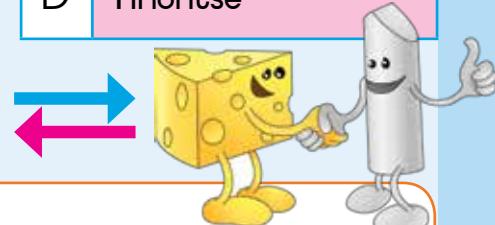
C Botlhale

D Tlhontse

Lebelela ditemana tse tharo tsa ntlha tsa kgang e. Batla mafoko a mabedi a e leng malatodi a mafoko a mabedi a.

nnyane

bobe

Dipolelo tse di latelang di re bolelela ka ga kgang ya ga Nomsa. Kwala dinomoro mo dipolelong tse di mo mabokosong go tloga ka 1 go fitlha 4 go bontsha tatelano ya ditiragalo.

Busi o tshepisitse gore o ya go fa Nomsa hempe.

Nomsa o tlhontse gonno hempe ya gagwe e na le phatlha.

O tshwanetse go emela mmaagwe gore a kgobokanye madi a go mo rekela hempe e ntshwa.

O fisitse hempe ya gagwe mo mokwatleng, mme a dira phatlha fa a ne a e aena.

Morutabana: Seana

Letlha

A re bueng

Bua gore Nomsa o ne a ikutlwajang. A o akanya gore Busi e ne e le tsala e e siameng?
Goreng? Diragatsang kgang e.

A re kwaleng

Dumela Bukatsatsi

Letlha

A re buiseng

Buisa leboko le ka ga ditsala. Le buele kwa godimo le setlhophsa sa gago.

Ke bua le tsala ya me

Ke tsamaya le tsala ya me

Re dirisa mokgele mmogo fa pula e na.

Ke taboga le tsala ya me

Ke itumela le tsala ya me

gape re ithuta mmogo re bo re tlhalosa.

Letlha:

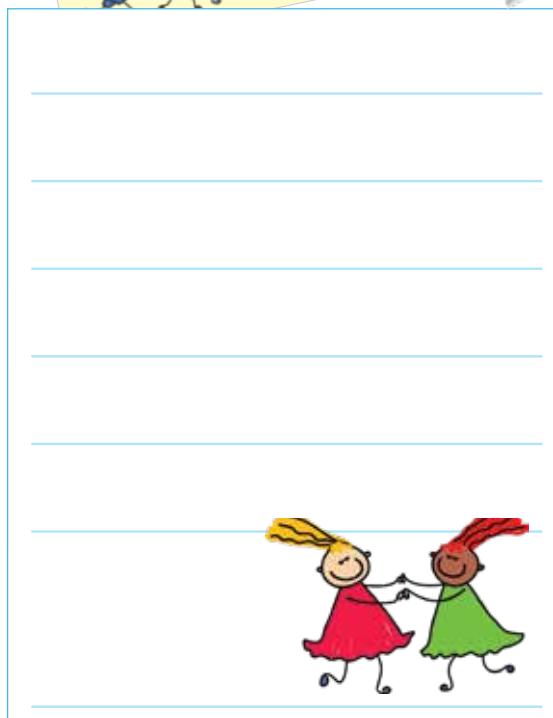

A re kwaleng

Direla tsala ya gago karata ya botsalano. O ka nna wa kwala leboko le lekhutshwane mo go nngwe ya dikanata.

Tiriso ya mafoko

Tlatsa mafoko mo diphatlheng tse di nepagetseng. Buisa mafoko, mme o reetse medumo. Morago o dirise mafoko a le 2 go kwala dipolelo tsa gago mo bukatirong.

Mafoko a tlwaelo

bolelo
bonolo
bontsi
gagwe

mpitsa

kouma

tootsu

lookwane

mopo

baakanya

maano

tlou

thero

kera

hempe

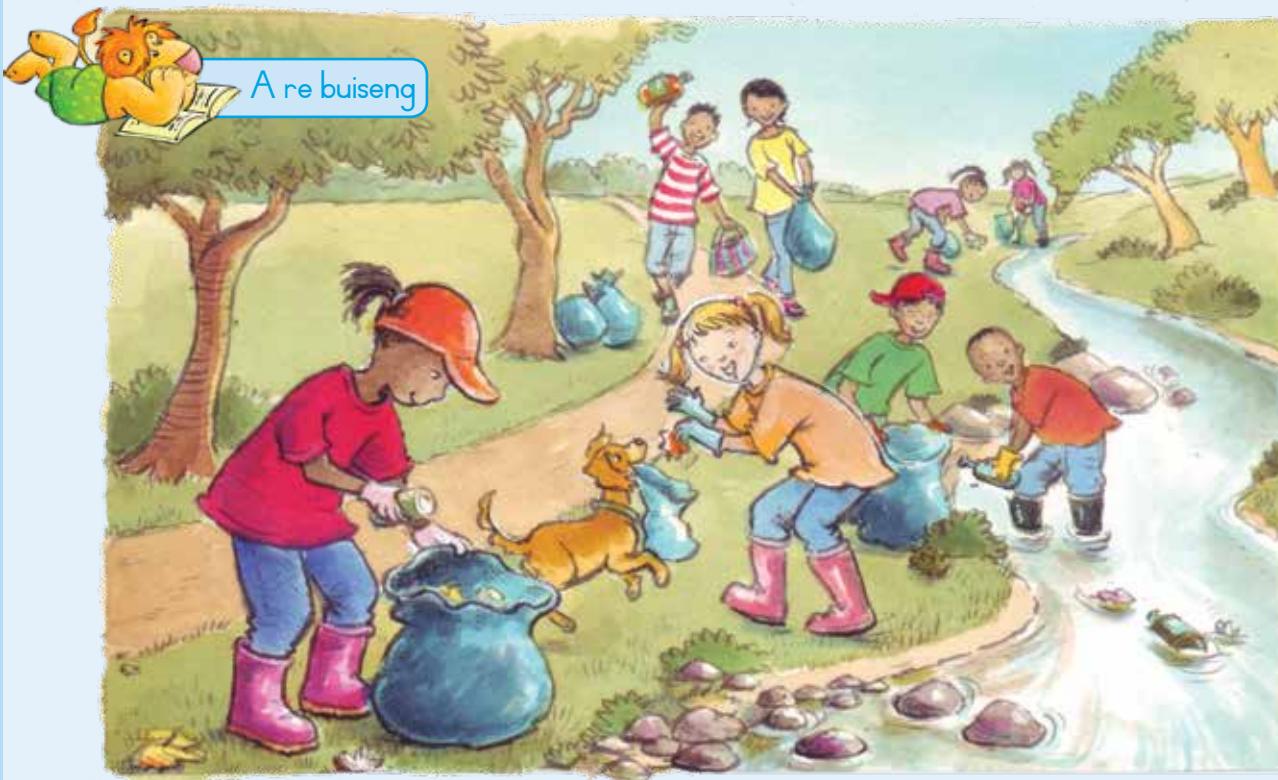
pou

jeresi

mmaagwe

poo

Dikgang tsa Bana

Sekolo sa Poraemari sa Lesedi se fenza moputso wa go phepfatsa gape!

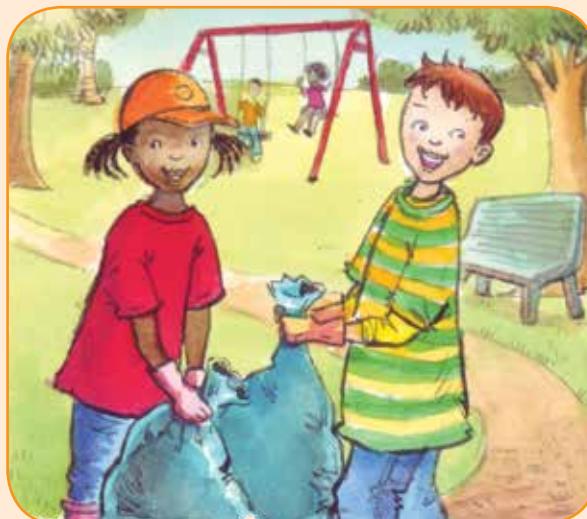
Ka Jenny Smith

12 Phatwe 2015

Ke ngwaga wa bobedi bana ba Sekolopotlana sa Lesedi ba phepfatsa phaka.

Lamatlhats'o o o fetileng, bana ba le 60 ba Sekolopotlana sa Lesedi ba ne ba phepfatsa phaka e e gaufi le sekolo sa bona. Bana ba ne ba sela matlakala. Morago ba a tlhaola ba a tshela mo dikgetsaneng tse di farologaneng gore sekolo se kgone go rekisa matlakala a a ka dirisiwang sešwa. Sekolo se ya go dirisa madi a go reka dibuka tsa laeborarai ya sekolo.

Mogokgo, Mme K. Nkuna, a re bana ba ithutile go le gontsi mo go phepfatseng phaka. Sa ntlha, ba ithutile ka moo ba tshwanetseng go tlhokomela tikologo ka

teng. Sa bobedi, jaanong ba itse gore ke mofuta ofe wa pampiri le khateboto tse di ka dirisiwang sešwa. Bongi Shabalala, ngwana wa Mophato 3, o rile: “Re ithutile go le gontsi e bile re ne re ja monate!” Dan Semetsa, yo e leng mosimane wa sekolo wa mophato 3, o rile: “Go ne go le thata, mme re nnile le letsatsi le legolo le le itumedisang!”

Ramotse o tlaa naya sekolo moputso ka ntlha ya phepfatso ya bona e kgolo.

Letlha:

A re kwaleng

Ke sekolo sefe se se neng se le mo dikgannyeng?

Leina la lokwalodikgang e ne e le mang?

Kgang e e neng e le mo lokwalodikgannyeng e ne e le ka letlha lefe?

Mogokgo wa sekolo ke mang?

A mogokgo o akanya gore go phefafatsa ke selo se sentle? Goreng o rialo?

Tiriso ya mafoko

Buisa mafoko, mme o reetse medumo. Morago o dirise mafoko a le 5 go kwala dipolelo tsa gago mo bukatirong.

seane	tau	gaila	reetsa	tootsa
leano	kauga	phaila	beela	lookwane
meago	lekau	saila	feela	poo

A re kwaleng

Kgaoganya mafoko a ka medumo ya ona.

Mafo
ko a
tlwaelo

Lamatlh
atso
bontsha
lesome
bothitho

Jaanong kwala mafoko a go ya ka tatelano ya alefabe.

fa/ro/lo/ga/na	
tikologo	
mogokgo	
Labobedi	
Lamatlh atso	

1	
2	
3	
4	
5	

Morutabana: Seana

Letlha

Lokwalodikgang lwa me

A re direng

Dikgang tsa kwa gae

Bua ka ga dikgang
tsa gago tsa
kwa gae, tsa kwa
sekolong, le ka ga
ditsala tsa gago.
Kwala dikakanyo
dingwe tsa gago
mo mmapeng o wa
tlhaloganyo.

Dikgang ka ga ditsala
tsa me

A re kwaleng

Kwala gore polelo nngwe le nngwe ke ya mofuta mang mo diphatlheng tse di ka
fa mojeng. Morago kwalolola dipolelo o dirisa matshwaopuso a a nepagetseng.

tlhagiso

potso

taelo

tsiboso

ke rata dimonamone

Ke rata dimonamone.

tlhagiso

thusa ke mo mathateng

dan o tshwanetse go tla sekolong ka nako

Letlha:

A o rata dinonyane?

A re kwaleng

Kwala polelo ka lengwe le lengwe la mafoko a go bontsha bokao jwa ona.

bona	
lewatle	
bona	
kwa	

Boitumediso

Lebelela kwa morago kwa mmepeng wa tlhaloganyo mo tsebeng e e fetileng. Dirisa dintlhha tse o di kwadileng ka ga dikgang tsa gago go go thusa go kwala kgang ya lokwalodikgang.

Tlatsa leina la lokwalodikgang.

Setlhogo kgotsa leina la athikele.

Jaaka o le mokwadi.

Letlha

Go diragetseng?

Se diragetseng kwa kae?

O ikutwajang ka ga se se diragetseng?

Thala setshwantsho go feleletsa kgang ya gago.

Morutabana: Seana

Letlha

Tshameka ka pabalesego

A re buiseng

Tlatsa mo dipuduleng tsa puo go bontsha gore Jabu le Ati ba bolelana eng.

Le nna. A re itlhaganelele kwa gae. Bona kwa!

Go a itumedisa, ke nako ya go ya gae.

Fa o ka tla le nna ke tlaa go naya dimonamone tse.

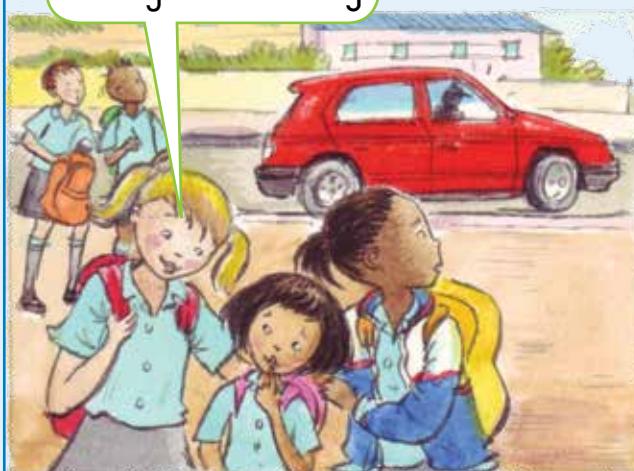
Nnyaya, Sisi. O ka se kgone go tsamaya le ena.

2

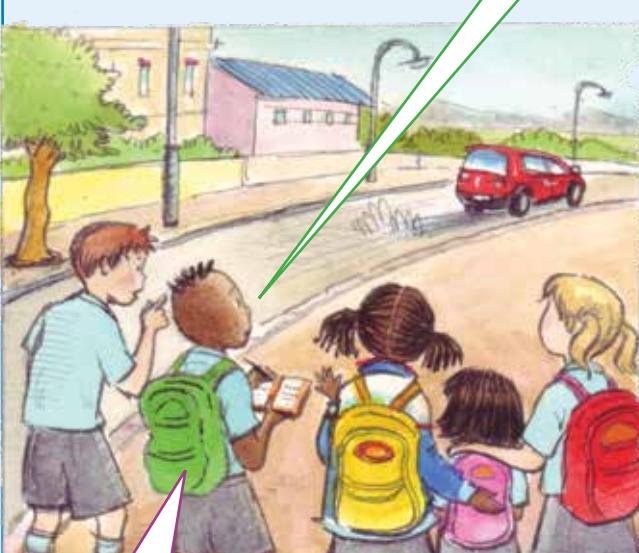

1 Fa Bongi le Amo ba ne ba tswa mo sekolong gompieno, ba bone koloi e ema gaufi le mosetsanyana.

Tlaya le rona. O se ka wa tsena mo koloing le motho yo o sa mo itseng.

3 Bongi le Amo ba ne ba bitsa mosetsanyana, mme ba mo tseela kgakalanyana.

4 Ati le Jabu ba ne ba kwala dinomoropolata.
Morago ...

Letlha:

A re kwaleng

Jaanong kwala bokhutlo jwa kgang jo mo go jona o buang ka ga se o se akanya gore se ka bo se diragetse.

A o akanya gore Amo le Bongi ba ne ba kgathalela mosetsanyana?
Ke goreng o akanya jalo?

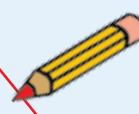

A re kwaleng

Thala mola go golaganya mokgwa wa tumelo ka fa molemeng le mokgwa wa kganetso ka fa mojeng.

ke a ja
ke a robala
ke feditse go tshameka
ke nwa tee

ga ke a fetsa go tshameka
o se ka wa thala mola
ga ke robale
ga ke je

Tiriso ya mafoko

Tlatsa mafoko ka medumo e e tshwanang mo mabokosong a medumo a a nepagetseng.

Mafoko a tlwaelo

botoka
sega
robedi
gobala

reetsa

seega

leano

seate

kgaisano

tootso

beela

gaisa

laisa

meago

loodsa

boona

seega

Morutabana: Seana

Letlha

A re direng

Mo ditlhopheng tsa lona, buisa bokhutlo jwa kgang e o e kwadileng mo papetlanatirong e e fetileng. Swetsa gore ke bokhutlo bofe jo bo gaisang. Diragatsang kgang.

Kwala gore ba reng, o dirisa matshwao a puo a a nepagetseg.

A re kwaleng

O se ka wa tsamaya le batho ba o sa ba itseng.

Jabu o rile, "

Ke rata terama le kopelo.

Bongi o rile, "

Tlhokomela!

Lebo o goeleditse, "

A re ka isa mosetsanyana kwa gae?

Amo a botsa, "

Lethha:

A re kwaleng

Ke mafoko a makae a o ka a bopang ka go kopanya medumo mmogo?
A kwale mo diphatlheng.

ol

f
g
b
bof
gop
g
gol

a
otse
a
ola
a
a
a

ou

k
t
r
m
f
p
tl
t

ma
lo
la
lo
na
nama
nyana
ta

Morutabana: Seana

Lethha

17

24 Jupiter Street
Marsville
2033
14 Phatwe 2015

Dumela Dan

Ke sebaka se seleele ke sa utlwé sepe go tswa kwa go wena. Ke batla go go itsise ka ga dikgang tse dintle tsa me. Ke mogaka. Gajaana ke mogaka wa ba dingwaga tse di ka fa tlase ga 9! Ke ne ke sa akanya gore ke tlaa fenza. Ke ne ke tshogile thata gonu mosimane yo mongwe o ne a le mogolwane thata mo go nna.

Ke ne ka mo itlhokomolosa, mme ka akanya fela ka dithago tsa me tse ke ikatisedseng tsona. Morago ka utlwa ditsala tsa me di mpitsa ka leina, mme ka itse gore ke fentse motshameko.

Ke akanya gore bana botlhé ba tshwanetse go ithuta karati.
Go a thusa go go tshola o itekanetse e bile o fodile.

Mo karating, ke ithutile ka moo ke tshwanetseng go itlhokomela ka teng. Seo ga se reye gore ke rata go lwa, nnyaya, ga ke ntwa-dumela, mme ke ka kgona go emisa motho yo o batlang go ntwantsha.

Tsweetswee tlaya o nketele.

Tsala ya gago

Mandla

Letlha:

Mafoko a
tlwaelo

tshega
nna
selo
tlisa

Ke mang yo o kwadileng lekwalo?

O kwadile lekwalo ka letlha lefe?

Ke dikgang dife tse mokwadi a di fileng
Dan?

A mokwadi o akanya gore karati ke selo se se siametseng go ithutiwa ke bana?
Goreng o rialo?

Tlhophla, mme o sekeletse lefoko le le nepagetseng.

A re kwaleng

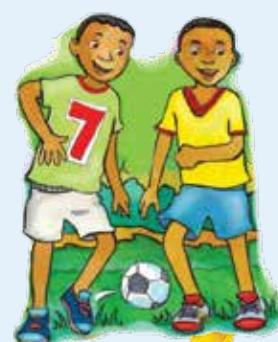

Mosetsana o/ba tabogela kwa gae.

O/ba kwa motshamekong wa karati.

O/ba fentse bogaka jwa boramabole.

Bongi o/ba isa mosetsana kwa gae.

Makaelagongwe
ke mafoko a a
nang le bokao jo
bo tshwanang.

Nama ya kgogo e ne e (le) latswega e le ruri.

Mosimane yole o bofefo mo dilong tse dintsi.

Noka e ne e (le) bulegile.

Ngwana o sa ntse a le mmotlana.

$$12 - 6 = 6$$

Morutabana: Seana

Letlha

19

A re kwaleng

Romelela Lesego (kgotsa nngwe ya ditsala tsa gago) karata ya keleletsomasego. Kwala molaetsa o o kgethegileng mo gare ga karata.

A re kwaleng

Kwala dipolelo di le tharo ka ga se o ka kgonang go se dira sentle.

Tiriso ya mafoko

Buisa mafoko, mme o reetse medumo. Mafoko a a kwalwa ka go tshwana, mme a farologana ka bokao le medumo.

noka	boka	fitlha	rema	lema	tshega	tshela
noka	boka	fitlha	rema	lema	tshega	tshela

Lethha:

! ?

A re kwaleng

Dirisa letshwao la potso ? Kgotsa letshwaotsiboso ! Kana khutlo.

Keleletsomasego, Lesego, ke wena mogaka yo mošwa !

A Lesego o na le lebanta le lentsho la karati _____

Re tshwanetse go ithuta go itshireletsa _____

Lesego o kwadile lekwalo leng _____

Lesego o nna kwa kae _____

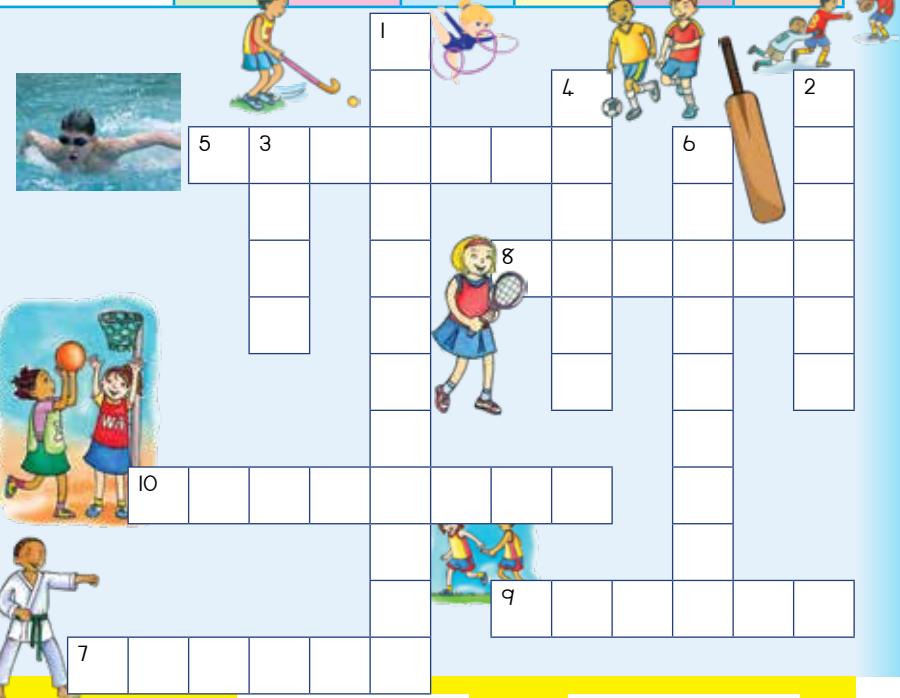
A re kwaleng

Buisa polelo nngwe le nngwe, morago o sekeletse leemedi le o ka le dirisang boemong jwa lefoko le le thaletsweng.

Lesego o na le lebanta le lentsho la karati.	wena	ena	tsona	rona	bona	yona
Re ya go etela Pam	wena	ena	tsona	rona	bona	yona
Setlhophapha sa bolotloa se tlaa bo se ya kwa Durban.	sona	wena	ena	rona	bona	sona
Ntšwa e tsene mo phaposiborutelong gompieno.	yona	ena	sona	tsona	bona	e
Nomsa o tlhoka jeresi.	ena	wena	yona	rona	bona	e

Boitumediso

Dirisa ditshwantsho tse go go thusa go feleletsa motshameko wa mafoko a a kgabaganyang.

1. Kwa tlase
2. Raabebi
3. Holi
4. Kgwelie
5. Kgabaganyga
6. Kherkete
7. Thembani
8. Karabi
9. Mdabelo
10. Bolotloa

1. Jimonantselki
2. Raabebi
3. Holi
4. Kgwelie
5. Kgabaganyga
6. Kherkete
7. Thembani
8. Karabi
9. Mdabelo
10. Bolotloa

Morutabana: Seana

Letlha

A re buiseng

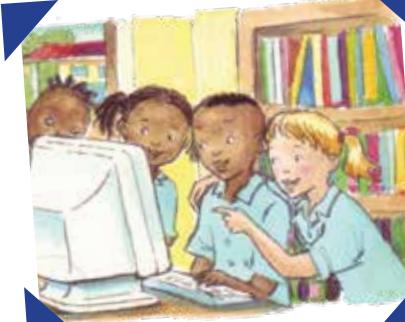
Beke nngwe le nngwe, bana botlhe ba ya kwa laeboraring morago ga sekolo. Ba rata go ya kwa laeboraring.

Morutabana wa laeborari o aga a ba buisetsa. Pam le Busi ba thusa mo laeboraring ka nako ya go tshameka ka Labobedi le Labone. Ba paka dibuka mo šelofong.

Ba baya setempe sa letlha mo dibukeng tse bana ba di tseelang kwa gae.

O kcona go tsaya dibuka di le pedi beke nngwe le nngwe.

O tshwanetse go busa dibuka tse, pele o ka tsaya tse dingwe gape. Busi le Pam ba buisa dibuka di le pedi ka beke. Gape ba ya kwa laeboraring go ya go dira tirogae ya bona. Go didimetse e bile ga o a letlelewga go ja mo laeboraring. Go na le khomputara mo laeboraring. Busi le Pam ba ithuta go e dirisa. Ba kcona go dirisa khomputara sebaka sa metsotsi e le 20 ka nako.

A re kwaleng

Araba dipotso tse.

Busi le Pam ba dira ka malatsi afe mo laeboraring?

Ba dira tiro efeng mo laeboraring?

1

2

Ba ka dirisa khomputara sebaka se se kana kang?

Letlha:

Tiriso ya mafoko

Kwala medumo e e tshwanang. Morago o dirise mafoko a le 5
go kwala dipolelo tsa gago mo bukatirong.

kgama

pounama

tona

phoka

gapa

toulo

gata

nama

A re kwaleng

Golaganya mafoko a a ka fa molemeng le mafoko a a ka fa mojeng
go bopa polelo e e feleletseng.

O ne a le thari kwa sekolong gonne

O ka se ka wa dirisa khomputara gonne

O feitse teko gonne

motlakase o wele.

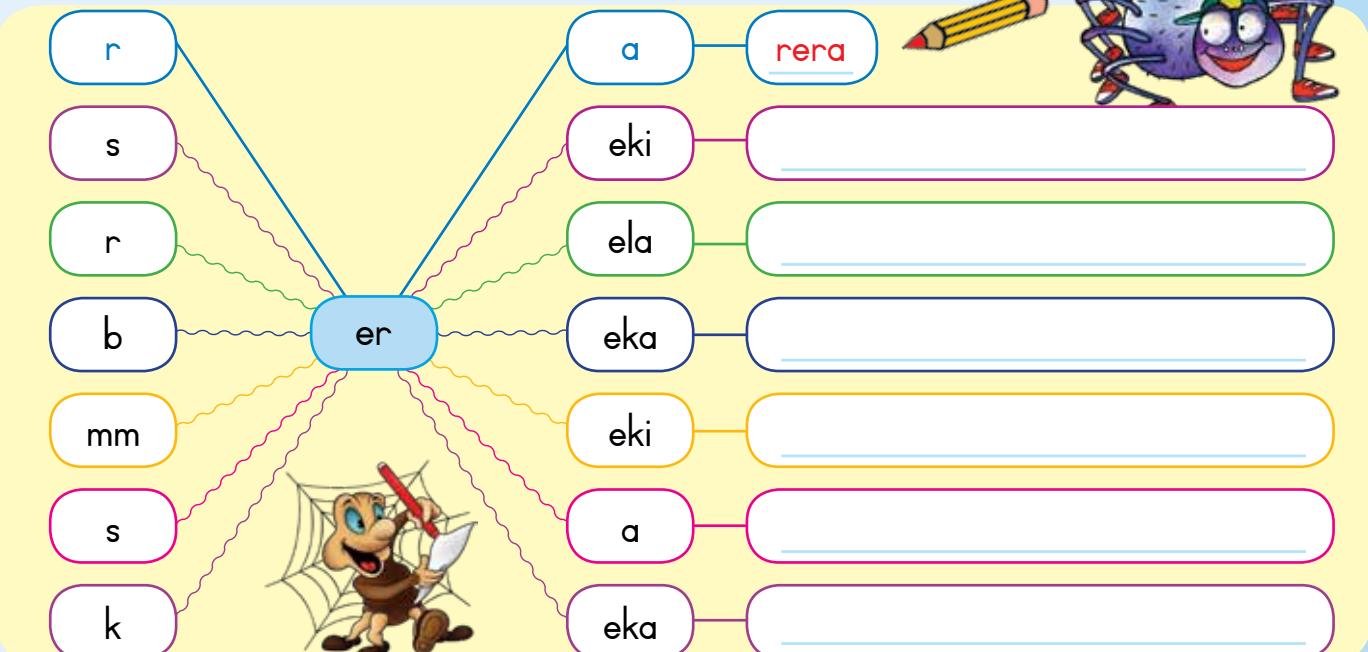
ga a ke a dira tirogae ya gagwe.

o tsogile thari.

A re kwaleng

O ka bopa mafoko a le makae ka go kopanya medumo mmogo?
A kwale mo diphatlheng.

Morutabana: Seana

Letlha

Go buisa dibuka

Kwala ka ga buka e o e ratileng.

Setlhogo:

Mokwadi:

Bua gore buka e ka ga eng.

Thala setshwantsho go bontsha gore
buka e bua ka ga eng.

Kwala dipolelo tse tharo o bue gore ke eng se o se ratileng ka
ga buka e.

Lethha:

Lebelela nngwe le nngwe ya diphuthelo tsa dibuka tse, le tsala ya gago. Wena le tsala ya gago le batle setlhogo sa buka nngwe le nngwe le leina la mokwadi. Buang gore le akanya gore buka e ya go bua ka ga eng. Ke dibuka dife tse o ka ratang go di buisa? Di kwale dinomoro go tloga go e e tla nnang I go e buisa fitlha go 5 go bontsa buka e o ka ratang go e buisa. Ke eng o sa ye kwa laeboraring gore o bone fa o ka se ka wa itseela dingwe tsa dibuka tse?

Seragaletswalo
PS Ikaneng le S M Serudu

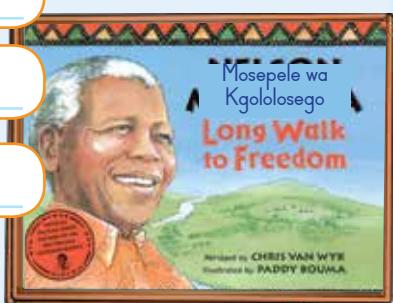
Poko ya Setswana

Setlhogo
Mokwadi

Diterama tsa ga
Zakes Mda

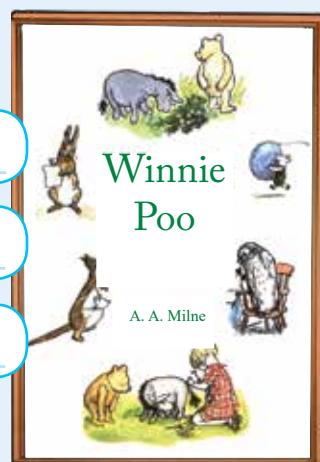
Setlhogo
Mokwadi

Setlhogo
Mokwadi

Bakang dikuku
ka I.R Baker

Setlhogo
Mokwadi

Setlhogo
Mokwadi

Morutabana: Seana

Lethha

A re buiseng

Letsatsi la rona le legolo le ne la tla. Disorokisi di ne di tlile mo toropong, mme Mophato 3 o ne o le mo beseng go ya go bona disorokisi. Re ne ra gorogela mo tenteng e kgolo.

Morutabana: Emang mmogo gore le se ka la latlhega. Fa o latlhiegile, o eme kwa ofising ya ditekete gaufi le lebati la go tsena, mme re tlaa go fitlhela koo.

Jabu: Ijo! Bona rametlae yole o tsamaya mo godimo ga mogala.

Bongi: Ke rata disili tse di tshamekang.

Amo: A re tlaa kgonna go atamela tau morago ga pontsho?

Ati: Go ka diragala eng fa e ka tswa mo hokong?

Busi: Ooo, o ka re nka dira mathaithai jaaka ena!

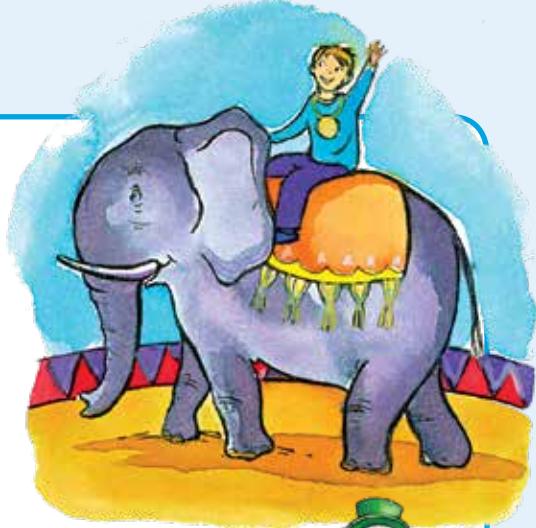
Morutabana: Dan o kae?

Ati: Ga ke itse.

Morutabana: Ka bonako! Tsamayang le ye go bona gore a ga a kwa ofising ya ditekete.

Pam: Bona! Bona! Ke yole! O palame tlou!

Morutabana: Mogalammakapaa! Ga go kgonagale!

Tiriso ya mafoko

Buisa mafoko, mme o reetse medumo. Morago o dirise mafoko a le 5 go kwala dipolelo tsa gago mo bukatirong.

bale	yole
tsele	ele
sele	ile

ntaela	ntidimatsa
ntima	ntisa
nta	ntena

Letlha:

A re kwaleng

Kwala dikarabo tsa gago tsa dipotso tse mo diphatlheng.

Ke eng se ngwana mongwe le mongwe a se ratileng kwa disorokising?

Jabu

Bongi

Amo

Busi

Go diragetse eng ka ga Dan?

Kwala bokhutlo jwa kgang. Kwala se morutabana le Dan ba se buileng.

Morutabana:

Dan:

Mafoko a tlwaelo

gola
lesedi
le go ka
supa

A re kwaleng

Dirisa mafoko a tiragatso go feleletsa dipolelo.

Morago thalela mafoko a a re bolelelang ka ga tiragalo.

tshameka

tsamaya

kganna

palame

Dan o palame tlou ka mabela.

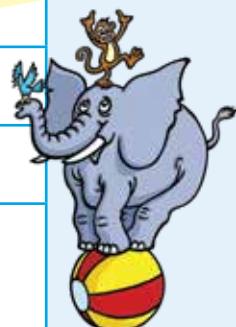
Bana ba _____ kwa godimo ka boitumelo.

Rametlae o _____ ka matsetseleko mo megaleng.

Sili e itumeletse go _____ ka bolo.

Re _____ bese e e serolwana ka kutlobotlhoko
fa re boela gae.

Mafoko a tiragalo a bidiwa
madiri. A re bolelela gore
selo kana motho o dira
eng. Matlhulosi a tlhalosa
ka moo ba dirang tiro
ka teng.

Morutabana: Seana

Letlha

A re diragatseng

Dira tiragatso e mo go yona Dan a bolelelang ditsala tsa gagwe gore go diragetse eng kwa disorokising. Mongwe wa lona o tshwanetse go nna morutabana.

Itire e kete o Dan. Kwala setsenya mo bukatsatsing ka ga nako ya gago kwa disorokising.

A re kwaleng

Dumela Bukatsatsi

Letlha _____

A re kwaleng

Thalela mafoko otlhe a a re bolelelang ka ga tiragatso mo bukatsatsing ya gago. Kwala mafoko a le marataro a a re bolelelang ka ga tiragalo. A kwale mo theiboleng.

Letha:

A matlhalosi a a thaletseng a re bolelela gore tiragalo e dirilwe leng, kae kgotsa jang? Kwala **jang**, **leng**, kgotsa **kae** fa thoko ga polelo. Jaanong sekeletsa lediri le letlhulosi le le tlhalosang.

leng

kae

jang

Jabu o jetse dijotshegare **ka bonako**.

jang

Ka di nako tse di ntsi Pam o buisa dibuka tse di buang ka ga diphologolo.

Dan o re tlotletse ka ga disorokisi **ka makgakga**.

Nako nngwe re tswa ka maeto a sekolo.

Rametlae o ne a bina **ka boitumelo** kwa disorokising.

Morago ga disorokisi, bana ba ne ba boela kwa sekolong **ka iketlo**.

Sekeletsa lefoko le le nepagetseng mo polelong nngwe le nngwe ya tse.

Ke rata go itshwara mo **nokeng/nôkeng**.

Mmaagwe o mo **lemile/lêmile** ka go mo fa madi a mantsi.

Maši a gagwe a tlaa **rêma/remâ**.

Rre Sebate o **boka/bôka** kgosi.

Diaparo tsa bona di tlaa **oma/ôma** ka moso.

Boka/bôka ntsi ke eo e wela mo dijong.

Mosadimogolo o itshwere **noka/nôka**.

Morutabana: Seana

Letha

Ka ga medumo

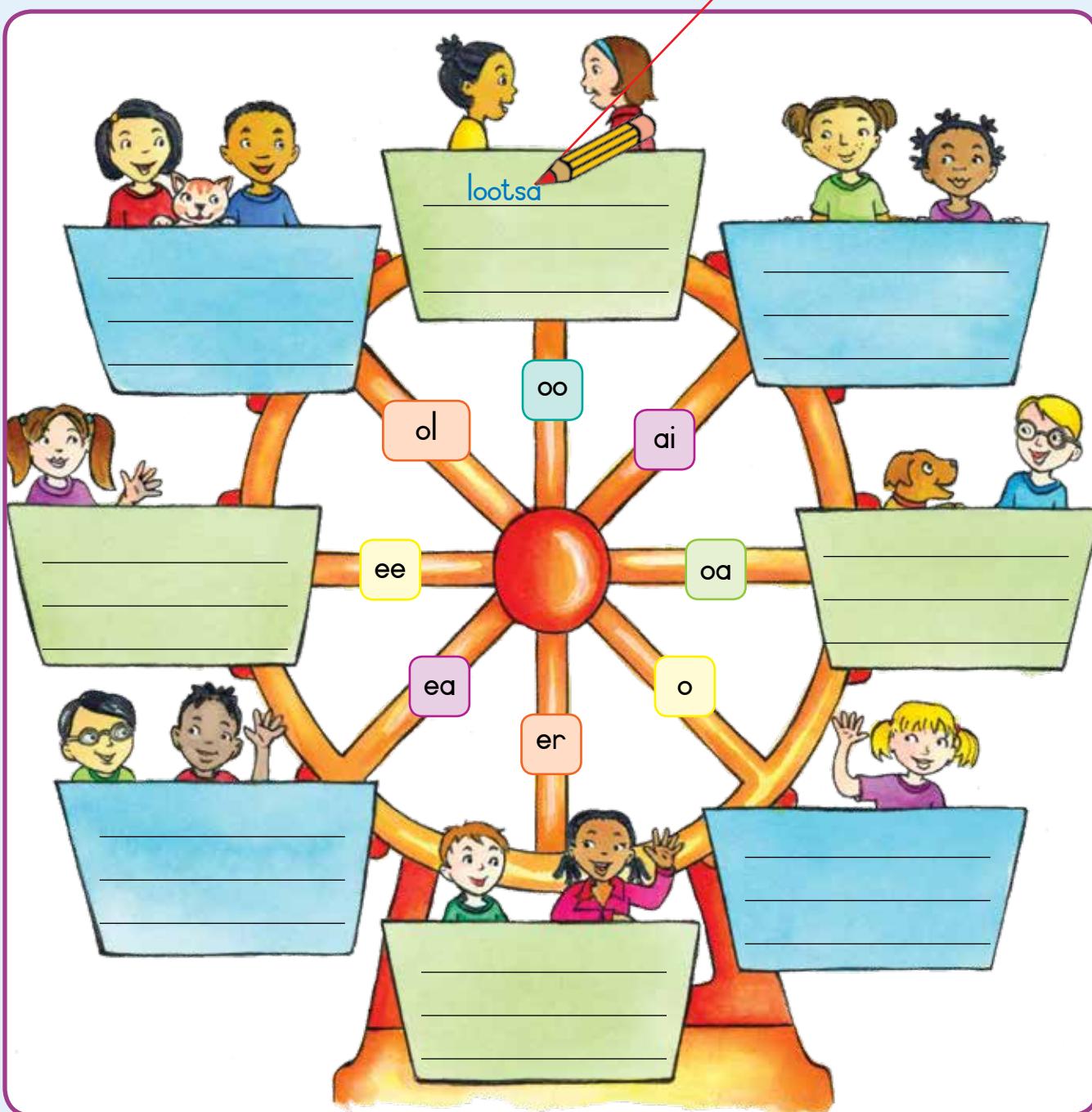

Boitumediso

Tlatsa ka mafoko a a nang le medumo e e tshwanang.

boka

gaila	gouta	reetsa	gaisa	bera	tlola	boa	seano
laisa	rera	kolو	koafala	seane	mooki	toulo	beela
poa	seatla	tootsa	bola	feela	loodsa	kera	boula

Go kwala kgang ya gago

80

A re bueng

Bua le tsala ya gago ka ga kgang e o batlang go e kwala.
Morago o tlatse dikakanyo tsa gago mo tsebeng e.

Morulaganyi wa kgang ya me

Baanelwa le maitshetlego

Ke mang yo o mo kgannyeng ya gago?

Kgang e diragalela kwa kae?

Kgang e diragala leng?

Matseno

Go diragala eng mo matsenong a kgang?

Mmele

Go diragala eng mo mmeleng wa kgang?

Bokhutlo

Kgang e khutla jang?

Itirele buka. Sega tsebe e e latelang ya buka e. Sega mo meleng ya maronthorontho. Mena tsebe mo meleng. Kwala leina la gago ka fa tlase ga setlhogo, gonne ke wena mokwadi wa kgang. Thala setshwantsho mo sephuthelong. Jaanong kwala kgang ya gago mo bukeng.

SEPHUTHELO SA KWA MORAGO

KA GA MOKWADI

Kwala leina la gago

O na le dingwaga tse kae?

O nna kwa kae?

8

Thala setshwantsho fa.

Kwala setlhogo sa buka fa.

Tlatsa leina la gago (o mokwadi).

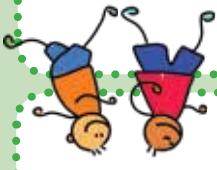
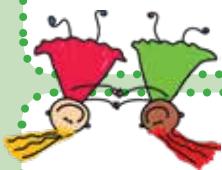
1

KGATO 4. Seg a mo moleng morago ga go ts'hwaraganya buka.

KGATO 1. Mena mo moleng wa marontho

5

7

Tswelela ka kgang yá gagago fa.

Kwala mmele wa kgang yá gagago fa le mo
tsheeng ja 4.

Thala setshwantsho fa.

Thala setshwantsho fa.

Thala setshwantsho fa.

Simolola go kwala kgang ya gago fa le mo tsebeng ya 3.

Thala setshwantsho fa.

Fetsa kgang ya gago.

2

7

3

9

Tswelela ka kgang ya gago fa.

Kwala gore go diragdila eng kwa bokhutloring
jwa kgang ya gago fa le mo tsebeng ya 6.

Thala setshwantsho fa.

Thala setshwantsho fa.

D
i
t
e
n
g

Thitokgang 6: Go tshela mo toropong

81 Botshelo jwa ditoropo 36

Buisa sekwalwa ka ga Jimi a ya kwa toropong.
 Dirisa setshwantsho sa boloko ya folete go bereka barulaganyi.
 Bua ka ga gore go diragala eng mo foleteng nngwe le nngwe.
 Tlasta madiri a a nepagetseng go tlhalosa ditirwana tsa folete nngwe le nngwe.

82 Mafelo a re mang mo go ona 38

Tlotla ka ga mmepe.
 Araba dipotso ka ga mmepe.

83 Jimi o rowela ditsala tsa gagwe imeile 40

Buisa sekwalwa sa imeile.
 Dirisa makopanyi go kopanya dipolelo.
 Lemoga malatodi.

84 Ditsala tsa ga Jimi di a mo kwalela 42

Buisa sekwalwa sa imeile.
 Araba dipotso ka ga imeile.
 Dirisa madiri go feleletsa dipolelo.
 Lemoga dipaka mo dipolelong (pakajaanong kgotsa pakapheti)
 Dirisa mathhalosi a dikaelo le maemo.

85 Go naya dikaelo 44

Buisa mmepe.
 Araba dipotso ka ga mmepe.
 Kwala dikaelo tsa mafelo a a rileng mo mmepepeng.
 Lemoga matshwao a tsela le go bua gore a kaya eng.

86 Kwa ke nnang teng 46

Kwala aterese mo omfolopong.
 Kopanya dipolelo o dirisa makopanyi.
 Lemoga mainatota.
 Tlatsa karata ya taletso ya go tla kwa konsarateng ya sekolo.
 Thala mmepe o mo go ona o nayang dikaelo.

87 Go naya dikaelo 48

Kgomaretsa mafelo mo mmepepeng.
 Tlotla ka ga mmepe le tsala.
 Tlotla ka ga mafelo a a babalesegileng le a a sa babalesegang.
 Araba dipotso ka ga mmepe.

88 Buisa ka kelothkoko 50

Botsa le go naya dikaelo tsa mafelo a a farologaneng mo mmepepeng
 Kgaoganya mafoko go ya ka medumo.
 Nomora mafoko go ya ka tatelano ya alefabete.
 Buisa papatso.
 Araba dipotso ka ga papatso.
 Tlhamha papatso.

89 Re bona kotsi 52

Buisa kgang ya ditshwantsho.
 Tlatsa pudula ya puo go feleletsa kgang.
 Bolelelapale le go kwala bokhutlo jwa kgang.
 Tlhaola mafoko go ya ka mabokoso a a nepagetseng a mafoko.
 Buisa mafoko, mme o reetse medumo.
 Lemogo le go nyalanya maemeditota.

90 Go diragetse eng? 54

Lemoga tatelano ya kgang.
 Bapisa ditshwantsho tse pedi le go lemoga pharologano.
 Feleletsa foromo ya kotsi ka go tlatsa tshedimosetso.

91 Kwa konsarateng 56

Buisa lenaneo la konsarata ya sekolo.
 Tlotla ka ga lenaneo le tsala.
 Araba dipotso ka ga lenaneo.
 Thala phousetara go bapatsa konsarata o naya tshedimosetso e e maleba.

92 Baeng kwa konsarateng ya rona 58

Buisa athikele ya lokwalodikgang.
 Araba dipotso ka ga athikele ya lokwalodikgang.
 Tlhaola mafoko go ya ka mabokoso a a nepagetseng a mafoko.
 Lemoga maina a a tlogetsweng le matlhaodi le go a dirisa go feleletsa dipolelo.

93 Dan yo o gakgamaletsang 60

Buisa sekwalwa ka ga Dan.
 Kwala tlhaloso ya ga Dan.

Kotara 3: Dibeke 5 - 10

94 Tlotla ka ga mmepe wa Aforikaborwa 62

95 Mesego 63

96 Go kwala kgang ya gago 65

Tlotla ka ga poloto ya kgang.
 Tlatsa dikakanyo tsa kgang ka fa tlase ga ditlhogo tse di balolotsweng.
 Dira buka ya mesego (tse di segeletsweng).

A re buiseng

Jimi o ya kwa toropong

Rraagwe Jimi o ne a bona tiro e ntšhwa mo toropong, mme ka jalo lelapa la gagwe le ne la tshwanelo go fuduga. Jimi o ne a sa itumelela go fuduga a tlogela ditsala tsa gagwe kwa sekolong. O ne a tshwanelo go ya kwa sekolong se sešwa.

Go nna mo toropong go farologana thata le go nna mo motseng. Go na le batho ba bantsi ba ba nnang mo toropong, **mme** go na le pharakano e ntsi thata. Mo mebileng o bona batho ba ba tsamayang, ba ba kgannang, ba ba palamang dithekese le diterena. Botlhe ba ya kwa mafelong a a farologaneng. Batho ba bantsi ga ba na ditshingwana **gonne** ba nna kwa godimo mo dintlong tsa metlhatlhaganyane, le mo difoleteng.

Jimi o nna mo bolokong jwa difolete. O nna mo motlhatlhaganyaneng wa 2 mo foleteng ya nomore ya 2A. O nna gaufi le sekolo, **ka jalo**, a ka nna a tsamaya ka maoto go ya kwa sekolong.

Jimi o aga a latlhiegile **gonne** go na le mebila e mentsi le gona e a tshwana. Tsala ya gagwe, Thandi, o a mo thusa fa a latlhiegile. O setse a na le dingwaga di le pedi a nna mo toropong.

A re kwaleng

Bona gore batho ba dira eng mo bolokong ya difolete.

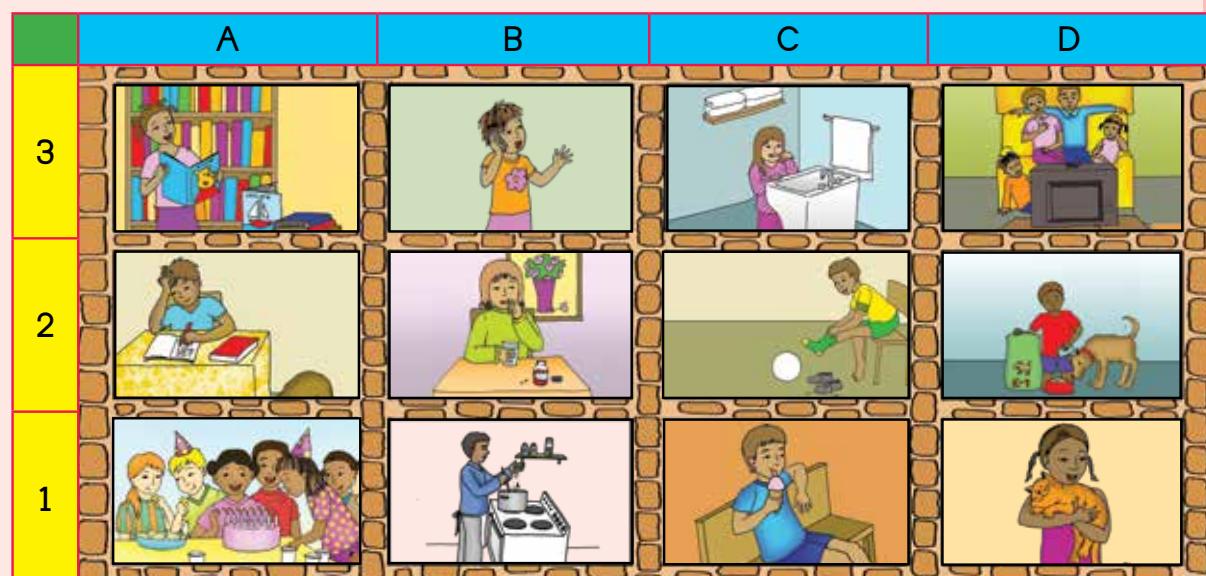
Mo setshwantshong, re file difolete dinomore. Ke metlhatlhaganyane e le mene, ka difolete di le tharo mo fulurung e nngwe le e nngwe.

Fuluru nngwe le nngwe e na le nomore, mme folete nngwe le nngwe e na le tlhaka ya alefabete.

Theibole e e fa tlase e na le lenaneo la se mongwe le mongwe a se dirang. Mo tirong nngwe le nngwe, tlatsa nomore ya folete eo e dirwang mo go yona. Dirisa nomore ya fuluru (mo kholomong e e serolwana ka fa molemeng), le nomore ya folete (e e mo moleng o motala kwa godimo).

Letha:

Jimi o dira tirogae ya gagwe.	2A	Mosetsana a nwa molemo wa gagwe.	Ineeleng ke ena a buisang buka ya laeborari.	
Bana ba mo moletlong.		Mosimane o qapara diaparo tsa kgwele ya dinao.	Monna o apeile.	
Mosetsana o tlhapa meno.		Mosetsana o ja bebetsididi.	Mosetsana o tshwere katse ya gagwe.	
Mosetsana o bua mo founung.		Mosimane o fepa ntšwa.	Ba bogetse TV.	

A re kwaleng

Lebelela mafoko a o a kwadileng mo theiboleng. Jaanong tlatsa mafoko a a tlogetsweng go feleletsa dipolelo tse.

Ba ke bona ba		TV.
Ena o		mo founung.
Mosimane o		dintšwa.
Mosetsana o		bebetsididi.
Ineeleng		buka.

Morutabana: Seana

Letlha

Mafelo a re nnang mo go ona

A re bueng

Lebelela mmepe mme o bue ka ga dikago le mafelo a o a bontshiwang mo mmepeng. Supa se o se bonang mo bolokong bongwe le bongwe, mme o bue gore ke eng.

	A	B	C	D
6	dintlo	dintlo	banka	mmarraka
5	sekolo	phaka	bookelo	mabenkele
4	lebala la metshameko	letamo la go thumela	kereke	seteišene sa diterena
3	resetšuranta	kheretšhe	laeborari	dihotele
2	dintlo	lebenkele le legolo	seteišene sa mapodisi	ditimamolelo
1	serapa sa diphologolo	keratšhe	poso	boemelafofane

Lethha:

A re kwaleng

Jaanong bua gore lefelo lengwe le lengwe le kwa kae. Dirisa dinomore tse di serolwana go tswa ka fa molemeng wa mmepe le ditlhaka tse di botala jwa legodimo go tswa kwa godimo.

Tleliniki e kwa kae?	2A	Bookelo bo kwa kae?
Laeborari e kwa kae?		Seteišene sa mapodisi se kwa kae?
Ditimamolelo di kwa kae?		Difolete di kwa kae?
Sekolo se kwa kae?		Serapa sa diphologolo se kwa kae?
Ditlhare tse dintsi di mo bolokong bofe?		Seteišene sa diterena se kwa kae?

A re kwaleng

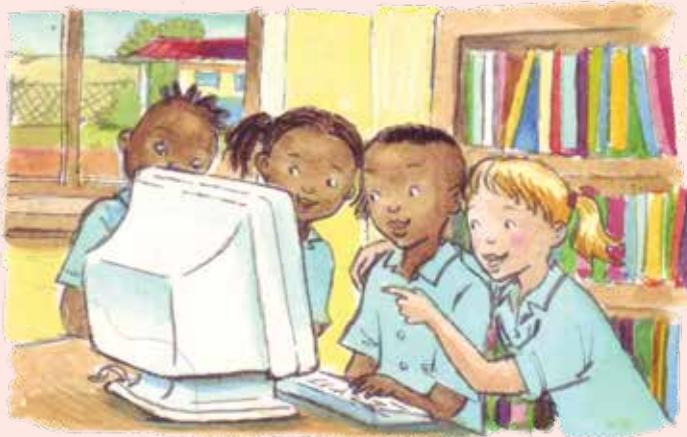
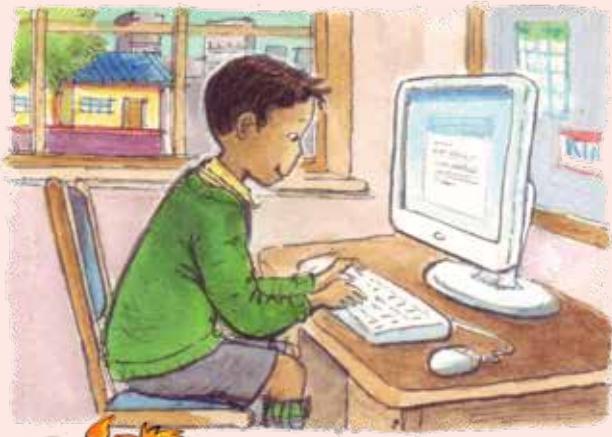
Jaanong bua le tsala ya gago ka ga mafelo a a farologaneng a a mo mmepeng. Arabang dipotsa tse mmogo, mme morago le tlatsedikarabo.

Naya mafelo a mabedi a a <u>gaufi</u> le sekolo.	
Naya mafelo a mane a a <u>tlang thoko</u> ga kereke.	
Ke lefelo lefe le le <u>tlang pele</u> ga boemelafofane?	
Ke lefelo lefe le le <u>bapileng</u> le sekolo?	
Letamo la go thuma le <u>fa gare</u> ga	
A difolete <u>di gaufi</u> kgotsa di kgakala le sekolo?	le
Fa go ka nna le molelo kwa sekolong, setimamolelo se ya go kgweetsa sebaka se se kanakang? Bala diboloko.	
O ka rata go nna kwa kae? Bua gore ke boloko bofe mme o bue gore ke goreng o bo tlhopile.	

Morutabana: Seana

Lethha

A re buiseng

Go:

Bongi@library.com, jabu@library.com, Ann@library.com, Sam@library.com

Go tswa:

Jim@school.com

1 Lwetse 2015

14:22

Dumelang Bongi, Amo, Ati le Jabu

Jaanong ke nna mo toropong. Ke itumetse thata gonne ke kgona go dirisa khomputhara go romela lekwalo la imeile. Ke le tlhoafalestse lotlhе thata fela.

Toropo e a tlhanasela le pharakano ya teng e kitlane. Ke setse ke simolotse kwa sekolong sa me se sešwa. Ke sekolo se segolo thata. Go na le bana ba ka nna 1000. Sekolo se gaufi le phaka le phulu ya go thuma. Thapama ke tsenela dithuto tsa go thuma. Ke na le tsala e ntšhwа. Leina la yona ke Thandi. O mo phaposiborutelong ya me. Fa ke latlhega mo sekolong ke ena a nthusang.

Jaanong ke nna mo bolokong jwa difolete. Ke nna mo fulurung ya 4. E kwa godimo thata. Ga re na tshingwana, mme re lesego gobo re nna gaufi le phaka. Ke kgona go ya go tshameka le ditsala tsa me kwa teng.

Ke soloefela gore ke tlaa tlhopelwa go tshameka mo setlhopheng sa kgwele ya dinao gape ke soloefela gore re ka tshameka kgatlhanong le sekolo sa lona. Ke tlaa tla go go etela fa ke etetse nkoko ka Keresemose.

Tsweetswee! nkarabeng jaanong, ke tlaa emela karabo mo khomputareng.

Tlholang sentle.

Jimi

Romela

Tiriso ya mafoko

Buisa mafoko, mme o reetse medumo. Morago o dirise mafoko a le 5 go kwala dipolelo tsa gago mo bukatirong.

Mafoko a tlwaelo

reka
rekile
tshwara
tshwere

gaufi	tlou	mae	apole	kubu
kausu	folouru	sale	rola	tuba
tau	kouma	gale	gole	thuba

Letha:

A re kwaleng

Kopanya dipolelo di le pedi o dirisa nngwe ya mafoko a, go go thusa.

mme

gonne

ka jalo

empa

M me, gonne, ka jalo le empa ke makopanyi. re a dirisa go kopanya dipolelo.

Go na le batho ba bantsi ba ba nnang mo toropong.

Go na le pharakano e ntsi.

Batho ba bantsi ga ba na ditshingwana.

Ba nna mo difoleteng.

Jimi o nna gaufi le sekolo sa gagwe.

A ka ya sekolong ka maoto.

Go na le phulu ya go thumela kwa sekolong sa gagwe.

O tsenela dithuto tsa go thuma.

Jimi o aga a timela.

Mebila e mentsi thata.

Ga go na lebala mo go tshamekelwang teng.

Ke nna gaufile phaka.

A re kwaleng

Batla lelatodi la lefoko lengwe le lengwe le hibifaditsweng, mme o le kwale mo phatlheng.

kgakala

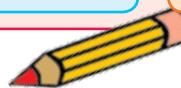
pitlagane

reka

tidimalo

khutshwane

Sekolo se gaufi.

kgakala

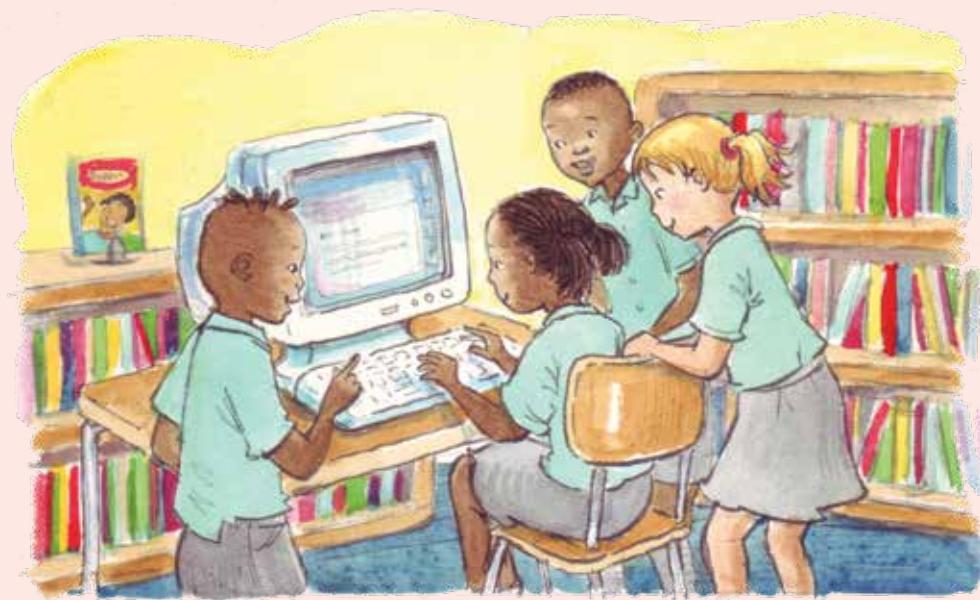
Ba rekisa dimonamone.

A o sa ntse o gakologelwa gore lelatodi ke eng? Ke lefoko le le nang le bokao jo bo sa tshwaneng le jwa lefoko le lengwe. Le latolang bokao jwa le lengwe.

Noka ele e sephara.

Go tsaya nako e telele go ya sekolong ka maoto.

Go modumo thata bosigo kwa toropong.

A re buiseng

Go:

Jim@school.com

Go tswa go:

Bongi@library.com

1 Lwetse 2015

14:45

Dumela Jimi

Ijoo, re sa tswa go amogela imeile ya gago. Rotlhe re dirisa khomputhara kwa laeboraring.

Re go tlhoaletse. O mo sekolong se segolo thata. Tota o ithuta go thuma. Go molemo thata. Re solo fela gore re tlaa tla re go etela go tla go bona sekolo sa gago.

Gongwe re tlaa go bona pele ga Keresemose.

Tlhola sentle.

Bongi, Ati, Amo le Jabu

Romela

A re kwaleng

Araba dipotso tse.

Ke mang yo o arabileng?

O arabile ka letlha lefe?

O arabile ka nako mang?

Bana ba ne ba dutse kwa kae?

Lethha:

A re kwaleng

Dirisa madiri a, go feleletsa dipolelo tse. Morago o bue gore a polelo e mo pakajaanong kgotsa pakapheting.

ya

ile

Jimi o ya kwa sekolong.

Pakajaanong

reka

rekile

Kgwedi e e fetileng Jimi o
kwa toropong.

koloi.

tsamaile

tsamaya

O _____ ka maoto go ya kwa sekolong.

Maabane Jimi o _____ go ya kwa
sekolong.

tsere

tsaya

Thandi o _____ buka ya gagwe.

Maabane Thandi o _____ buka ya
gagwe.

Boitumediso

Tlatsa mafoko a mo phazeleng (maleaneng) ya mafoko. Bala ditlhaka mo lefokong lengwe
le lengwe go go thusa go bona phatlha e e nepagetseng ya e nngwe le e nngwe.

fa gare

godimo

kwa godimo

mo

fa thoko

teng

Morutabana: Seana

Letlha

Go naya dikaelo

A re buiseng

A re boeleng kwa tirong ya mmepe.
Lebelelang mmepe.

	A	B	C	D
6	poso Mandela Road	First Avenue	boemelafofane Second Avenue	Third Avenue
5	seteišene sa diterena Railway Road	phaking	seteišene sa mapodisi	
4	Church Street	kereke	phaka	keretšhe
3	suphamakete Rose Road		sekolo	
2		bookelo		karatšhe
1	Flower Street marekisetso		khefi ya inthanete	madirelo

Lethha:

A re kwaleng

Lebelela mmepe, mme morago o tlatse dikarabo tsa dipotso tse.

Mafoko a
tlwaelo

loma
lomile
reka
rekile

Sekolo se mo mmileng ofe?

Suphamakete e mo sekhetlong/khoneng efe?

Botseno jwa bookelo bo mo mmileng ofe?

Ke mafelo afe a a babalesegileng go ka tshamekela bana?

Ke mafelo afe a a modumo?

Ke mafelo afe a a sa babalesegang go ka tshamekela bana?

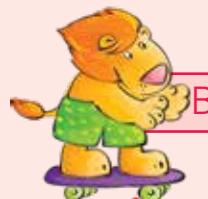
Kwala dikaelo tsa go tswa kwa sekolong go ya kwa posong.

A re kwaleng

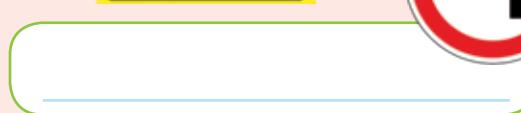
Kwala dikaelo tsa go tswa kwa bookelong go ya kwa sekolong.

Kwala dikaelo tsa go tswa kwa sekolong go ya kwa karatšeng.

Boitumediso

Matshwao a a kaya eng?

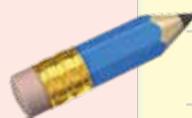
Morutabana: Seana

Letlha

A re kwaleng

Ateresetsa
omfolopo e kwa
go wena.

Mme , ka jalo le gonne
ke makopanyi. Re a
dirisa go kopanya
dipolelo.

A re kwaleng

Thala mola go tswa kwa lebokosong le le botalajwa
legodimo go ya kwa go le le pinki go feleletsa polelo
nngwe le nngwe.
Mo polelong nngwe le nngwe thalela lekopanyi.

O kgabagantse tsela gonne

O ntshitse buka ya gagwe ya diresipi
gonne

Ke ne ke ya go tshameka kgwele ya
dinao, ka jalo

Ke ne ke sa itse malatsi a re
ikatisetsang bolotloa ka ona, ka jalo

Ke ne ka ya go robala bosigogare mme

Ke ne ke se na se nka se buisang, ka jalo

Re ne ra ya kwa lepatlelong la
metshameko gonne

O ne a nthomela kwa tleiniking gonne

ke ne ka ya kwa laeboraring.

ke ne ka lebelela kwa botong
ya dikitsiso.

roboto e ne e le botala jwa
tlhaga.

ke ne ka tsaya dikhokho tsa
me go ya kwa sekolong.

o ne a batla go baka dikuku.

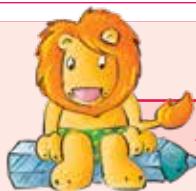
re ne re na le motshameko.

ke ne ka palelwa ke go tsoga
mo mosong.

ke ne ke lwala.

Letlha:

A re kwaleng

Thalela maina a a tshwanetseng go simolola ka tlhakakgolo.

bongi	mandla	diphalane	lusikisiki	durban	dan
mosupologo	setulo	kuku	buka	polokwane	lebolomo
pene	busi	boloko	baesekelé	johannesburg	sekere

Boitumediso

Romela Bongi le Ati taletso ya konsarata ya lona ya sekolo. Tlatsa tshedimosetso mo karateng ya taletso mme morago o thale o bo o naya maina a ditaelo tsa go tswa kwa seteiseneng kgotsa kwa boemelong jwa dibese jwa sekolo sa lona.

Dumela Bongi le Ati

Lenaneo la konsarata

O lalediwa kwa konsarateng
ya sekolo sa rona.

Letlha:

Sekolo:

Thala dikaelo tsa go tswa kwa seteiseneng go ya kwa sekolong. Tsanya matshwao go bontsha maina a mebila le maina a mafelo a ba tlaa yang kwa go ona.

Morutabana: Seana

Letlha

A re direng

Itirele mmepe.

Sega ditshwantsho tsa mafelo a a farologaneng mo papet, lanatirong ya 95 (mo tsebeng ya 63) mme o di kgomaretse mo keriting e. O ka nna wa swetsa gore o ya go bay a kae nngwe le nngwe. O ka nna wa itlhopela ntlo e nngwe, mme wa swetsa gore o ya go e kgomaretsa kae. A o batla go nna gaufi le sekolo?

	A	B	C	D
6				
5				
4				
3				
2				
1				

Letha:

A re kwaleng

Bontsha tsala ya gago mmepe wa gago. Supa kwa o beileng lefelo lengwe le lengwe teng. Morago o tlatse nomore le tlhaka go bontsha kwa lefelo lengwe le lengwe le leng teng. Mo phatlheng, kwala gore ke goreng o sweditse go bay a setshwantsho koo. Bolelela tsala ya gago gore ke mafelo afe a a babalesegileng kgotsa a a sa babalesegang go tshamekela.

Mafoko a tlwaelo

gare
mo
simolola
simolotse

Jaanong bua gore mafelo a a mo bolokong bofe.

Bua gore ke goreng o beile mafelo a koo. Gonne ...

Tleliniki e kwa kae?

Laeborari e kwa kae?

Bookelo bo kwa kae?

Sekolo se kwa kae?

Ditimamolelo di kwa kae?

Seteišene sa mapodisi se kwa kae?

Seteišene sa diterena se kwa kae?

Difofete di kwa kae?

Phaka e kwa kae?

Ntlo ya gago e kwa kae?

Letamo la go thuma le kwa kae?

Suphamakete e kwa kae?

Kereke e kwa kae?

Morutabana: Seana

Letha

A re direng

Botsa mongwe le mongwe dikaelo tsa go ya kwa mafelong a a farologaneng mo mme peng. Dirisa mafoko a a latelang.

tswelela le tsela

fapogela kwa mojeng

feta phaka

kwa sekhutlong fapogela

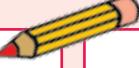
o tlaa bona ___ ka fa mojeng

fapogela kwa molemeng

Tiriso ya mafoko

Kgaoganya mafoko a go bontsha medumo e e farologaneng. Morago o kwale dinomoro mafoko a a mo lebokosong lengwe le lengwe ka tatelano ya alefabete.

1	boo/ke/lo		mapodisi	suphamakete	lepatlelo
3	thuma		laeborari	resetšuranta	marekisetso
2	seteišene		thumang	karatšhe	tekesi

A re buiseng

Buisa papatso mo tsebeng e e fa thoko, morago o bue le tsala ya gago ka ga gore papatso e le tshepisa eng. Morago o tshwaye "Ee" kgotsa "Nnyaya" mo dipolelong tse.

Buisa dipotso tse, mme o tshwaye ee kgotsa nnyaya. ✓	ee	nnyaya
A o akanya gore sekipa se ka dira gore o taboge ka bonako?		
A o akanya gore sekipa se ka go thusa gore o nne mogaka?		
A o akanya gore sekipa se ka dira gore o ikutlwae o le motlotlo?		
A o akanya gore sekipa se tlhwatlhwatlase?		
A o akanya gore papatso ke ya nnete e bile e boammaaruri?		
A o itse papatso nngwe fela e e sa ikanyegeng?		

Letlha:

Sekipa se ngwana mongwe le mongwe yo o ithatang a tshwanetseng go nna le sona!

Bana, fa le batla go nna mo dinakong le tlhoka

Sekipa sa Dinako!

Se ya go tokafatsa go taboga ga gago, mme o ya
go nna mogaka yo o gaisang.

O ya go ikutlwa o le motlotlo ka

Sekipa sa Dinako!

O ya go lalediwa kwa meletlong ya mongwe le mongwe.

Ithekele se le sengwe gompieno.

Di tlhwatlhwatlase mo toropong.

Ke R150 fela! Thekisotlase ya beke (1) fela.

Boitumediso

Itirele papatso ya gago. Thala setshwantsho mme o kwale dipolelo dingwe go dira
gore batho ba rate go e reka.

Morutabana: Seana

Letlha

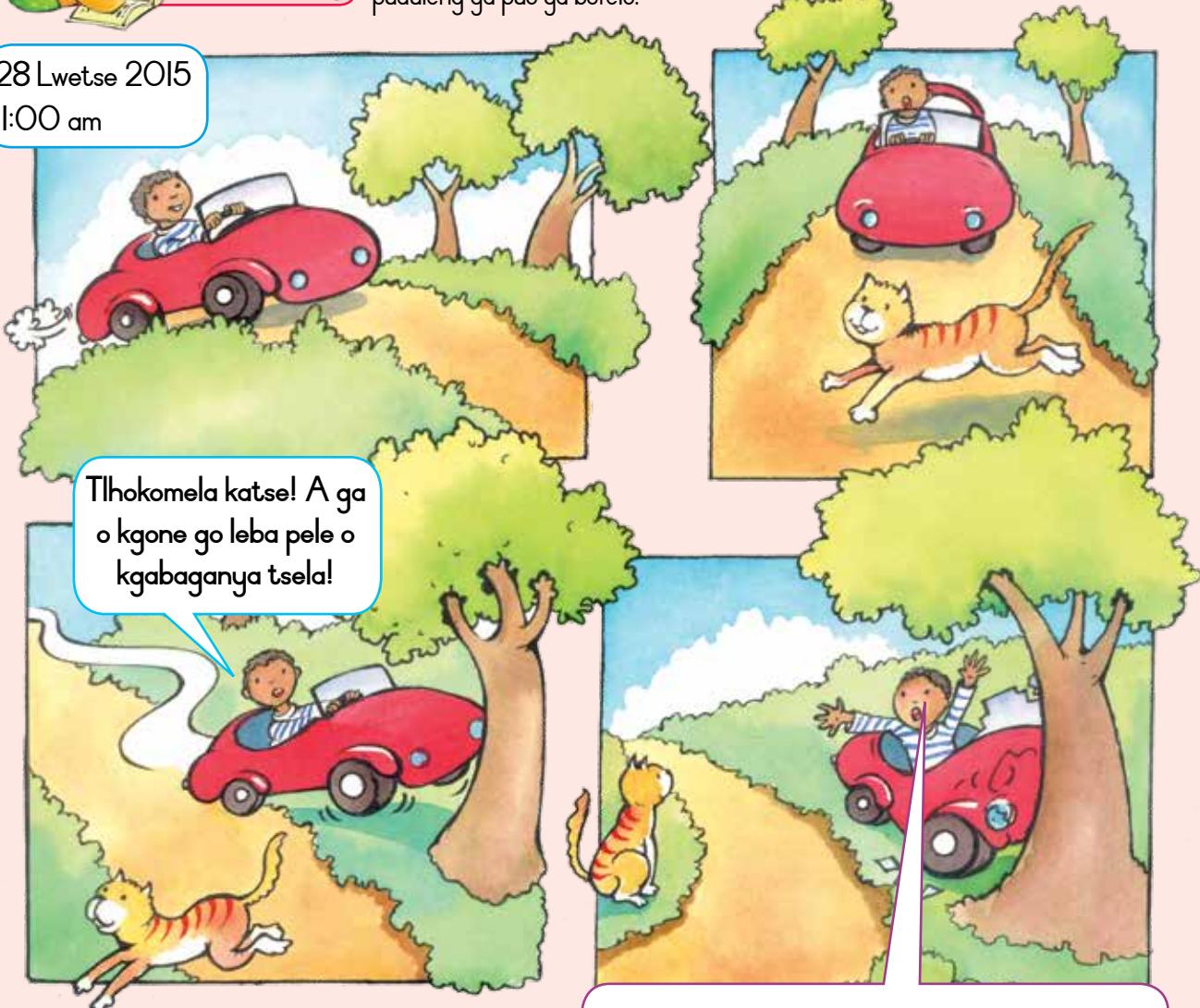
Re bona kotsi

A re buiseng

Buisa kgang, mme o tlatse se o se akanyang gore mokgweetsi o se buile, mo puduleng ya puo ya bofelo.

28 Lwetse 2015
11:00 am

Tlhokomela katse! A ga o kgone go leba pele o kgabaganya tsela!

A re kwaleng

A o akanya gore monna o sa ntse a ka kgweetsa koloi ya gagwe morago ga kotsi? A a bitse mapodisi? Jaanong kwala dipolelo di le tharo ka ga se o akanyang gore se tlaa diragala mo kgannyeng.

Lethha:

Tiriso ya mafoko

Tlatsa mafoko mo diphatleng tse di nepagetseng. Buisa mafoko, mme o reetse medumo. Morago o kwale dipolelo tse pedi tsa gago mo bukatirong.

akanya

kgweetsa

monna

bue

kopanya

reetsa

nna

rue

Mafo **ko** a tlwaelo

thuba

thubile

tlisa

tlisitse

senya	botsa	kganna	kue

A re kwaleng

Buisa polelo nngwe le nngwe, morago o sekeletse maemedi a o ka a dirisang boemong jwa mafoko a a thaletseng.

Monna o kgweeditse koloi ya gagwe mo setlhareng.	wena	ena	rona	tsona	bona	yona
Katse e kgabagantse tsela.	wena	ena	rona	tsona	bona	yona
Jimi le Thandi ba bone kotsi.	wena	ena	rona	tsona	bona	yona
Thandi o ne a kwalela mapodisi pegelo.	wena	ena	rona	tsona	bona	yona
Ke nna le Thandi re isitseng katse kwa gae.	wena	ena	rona	tsona	bona	yona

A re kwaleng

Thala mola go golaganya maemedi a a mo kholomong ya ntla le maemedi a a mo kholomong ya bobedi.

o	A pencil pointing from the first row to the second row.	nna
o		wena
e		ena
re		ena
ke		rona
o		yona
ba		bona

Morutabana: Seana

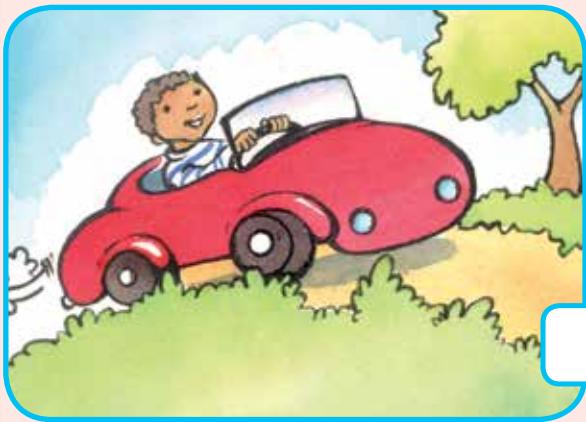
Lethha

Go diragetse eng?

A re bueng

Kwala dinomoro tsa ditshwantsho tse go bontsha tatelano e e nepagetseng mme morago o bolelele tsala ya gago gore go diragetse eng ka tatelano e e nepagetseng.

Boitumediso

Lemoga pharologano.

Letha:

A re kwaleng

O tshwanetse go tlatsa foromo ya kotsi.

Tsaya gore o ne o ya gae go tswa kwa sekolong. O bone kotsi ya tsela. O bone mokgweetsi wa koloi a theposa koloi ka bonako go fapogela katse. Koloi e ne ya tsena mo setlhareng, mme mokgweetsi o ne a sa gobala le katse le yona e ne e sa gobala.

Ke wena fela motho yo o boneng kotsi e, ka jalo, o kopilwe go kwala kgang ya se se diragetseng. Pele o tlatsa foromo, bolelela tsala ya gago gore o ya go reng.

Foromo ya kotsi

Leina la gago

Letlha la kotsi

Nako ya kotsi

Go diragetseng:

La ntsha

Morago

Morago ga moo

Kwa bokhutlong

Tshaeno:

Morutabana: Seana

Letlha

A re bueng

Buisa lenaneo ka kelotlhoko mme o tlotlele tsala ya gago gore konsarata e tlaa bo e le ka ga eng. Bua gore ke ntħha efe ya lenaneo e o tlaa e ratang thata.

Lenaneo la Konsarata ya Sekolo sa Poraemari sa NEW TOWN

Letħha: 3 Lwetse 2015

Nako: 13:00–15:30

Nako	Mophato	Ntħha
13:00		Pulo ka Mogokgo: Mme Diratsagae
13:10	Mophato 1	Pina ya Silang mabele
13:20	Mophato 2	Pina: Ga re tshabe phiri e kgolo e e bosula.
13:40	Mophato 3	Jack le lenono la nawa Dinaledi: Jimi o etsisa Jack Thandi o etsisa mmaagwe Jack
14:00 go fitħha 14:30		Paka ya go ikħutsa Bana botlhe ba tlaa fiwa matute a mefuta le dithuthuntshwane. Batsadi ba tlaa rekisediwa tee le kofi.
14:30		Go tlaa abelwa bana ba mephato ya 1, 2 le 3 meputso
15:00	Mophato 4	Khwaere ya bana e tlaa opela Pina ya Setħħaba
15:15		Puo ya tswalelo: Tona ya Thuto ya motheo

A re kwaleng

Lebelela lenaneo, mme morago o arabe dipotso tse.

Konsarata e simolola ka nako mang?	
Ke mang yo o tlaa bulang tiro?	
Bana ba phaposiborutelo ya mophato 1 ba ya go dira eng?	

Letha:

Go diragala eng ka 13:20?	
Dinaledi tsa konsarata tse di diragatsang ka 13:40 ke bomang?	
Bana ba phaposiborutelo ya mophato 4 ba ya go dira eng?	
Go ya go diragala eng ka nako ya go ikhutsa?	
Ke mang yo o tlaa neelanang ka puo ya tswalelo ya konsarata?	
Fa o ne o le kwa konsarateng, ke ntliha efe ya lenaneo e o neng o tlaa e rata thata?	
O ya go fetwa ke eng fa o ka goroga ka 14:30?	1 2 3 4

Boitumediso

Thala phousetara
go bapatsa
konsarata e. Naya
tshedimosetso
yotlhe e e maleba.

Morutabana: Seana

Letha

A re buiseng

Dikgang tsa Bana

Sekolo sa New Town se na le konsarata e e itumedisang

Mmegi: Yvonne Noates

4 Lwetse 2015

Bana ba sekolo sa New Town ba tlhagisitse konsarata e e matsetseleko maabane. Ba itumedisitse babogedi ka dipono tse di tswang mo go Silang mabele le Dikolobe tse Tharo. Dinaledi tsa dipontsho e ne e le Jimi Mantsho le Thandi Ndlovu ba ba neng ba diragatsa jaaka Jack le lenono la nawa. Jimi e ne e le Jack, mme Thandi e le mmaagwe.

Mogokgo o ne a itumetse thata gonne Tona ya Thuto ya Motheo e ne e tsenetse konsarata. Tona o ne a re: "Ke motlotlo thata ka sekolo

se. Bana ba teng ba dira sentle, mme ke kgona go bona gore barutabana le batsadi ba dira tiro e ntle."

Sekolo se ne sa neela bana ba ka dinako tsotlhe ba dirang tirogae ya bona, meputso. Bona bana bao ba dirile sentle mo ditlhathlobong tsa ANA kgwedi e e fetileng. Big Book Shop e abile meputso ya dibuka.

A re kwaleng

A o akanya gore mokwadi wa athikele o nagana gore Sekolo sa New Town se na le dilo tse dintle? O itse jang?

Bana ba ne ba fiwa meputso ya eng?

Lethha:

Sekolo se bone meputso e kwa kae?

Kopolola polelo e e re tlhalosetsang gore Tona e ne e itumeletse sekolo.

Tiriso ya mafoko

Tlatsa mafoko mo diphatleng tse di nepagetseng. Buisa mafoko, mme o reetse medumo. Morago o kwale dipolelo tse pedi tsa gago mo bukatirong.

Mafoko a tlwaelo

goroga
gorogile
nwaya
nole

mmaagwe

mang

tshedimosetso

kgwedi

gagwe

kgang

tshela

kgwele

bogwe

leng

tshuba

kgwebo

A re kwaleng

Tlatsa maina le matlaodi a a tlogetsweng a a tlhaolang. Dirisa mafoko a go go thusa.

Matlaodi

ditala

dikhutshwane

modumo

segolo

ditelele

Maina

dikoloi

dikago

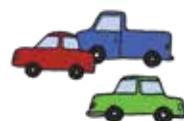
ditlhare

sekolo

bana

di ne di le _____ .

di ne di le _____ .

ba ne ba le _____ .

se ne se le _____ .

di ne di le _____ .

Morutabana: Seana

Lethha

Dan yo o gakgamatsang

A re buiseng

Dan o aga a tla thari le gona o lebala
sengwe le sengwe.

Ngwaga o o fetileng o lebetse letsatsi
la botsalo la gagwe.

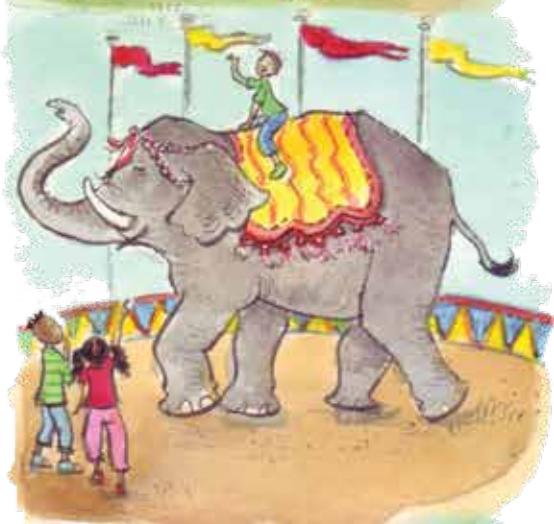
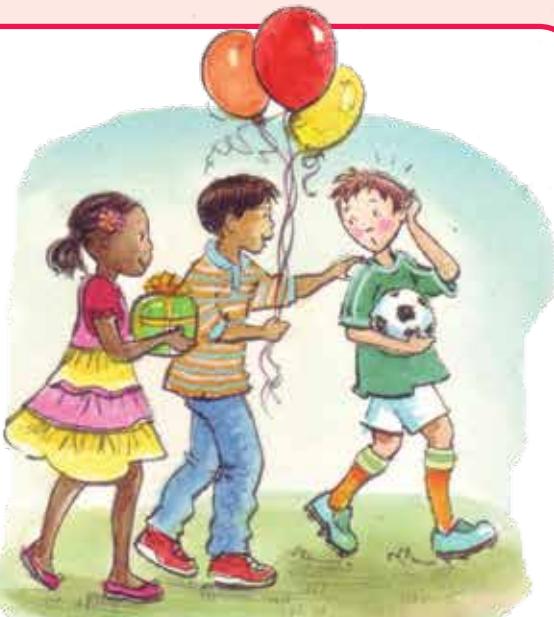
Kgwedi e e fetileng o lebetse kgetsana
ya dibuka mo beseng.

Beke e e fetileng o palame tlou kwa
disorokising.

Maabane o siilwe ke terena ya go
ya kwa konsarateng.

Mo mosong kwa sekolong a apere
sutu ya go thuma.

Ke motho yo o gakgamatsang tota.

Lethha:

A re kwaleng

Dirisa mmepe wa tlhaloganyo
go tlhalosa Dan.

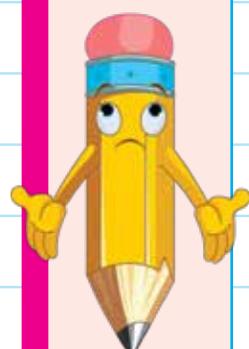
O lebega jang

Dilo tse di gakgamatsang tse a
di dirang

Ba e leng ditsala tsa gagwe

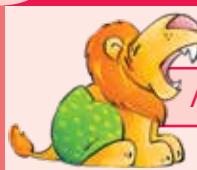
Se Dan a ka se dirang go
gopol a dilo

Morutabana: Seana

Lethha

Tlotla ka ga mmepe wa Aforikaborwa

A re bueng

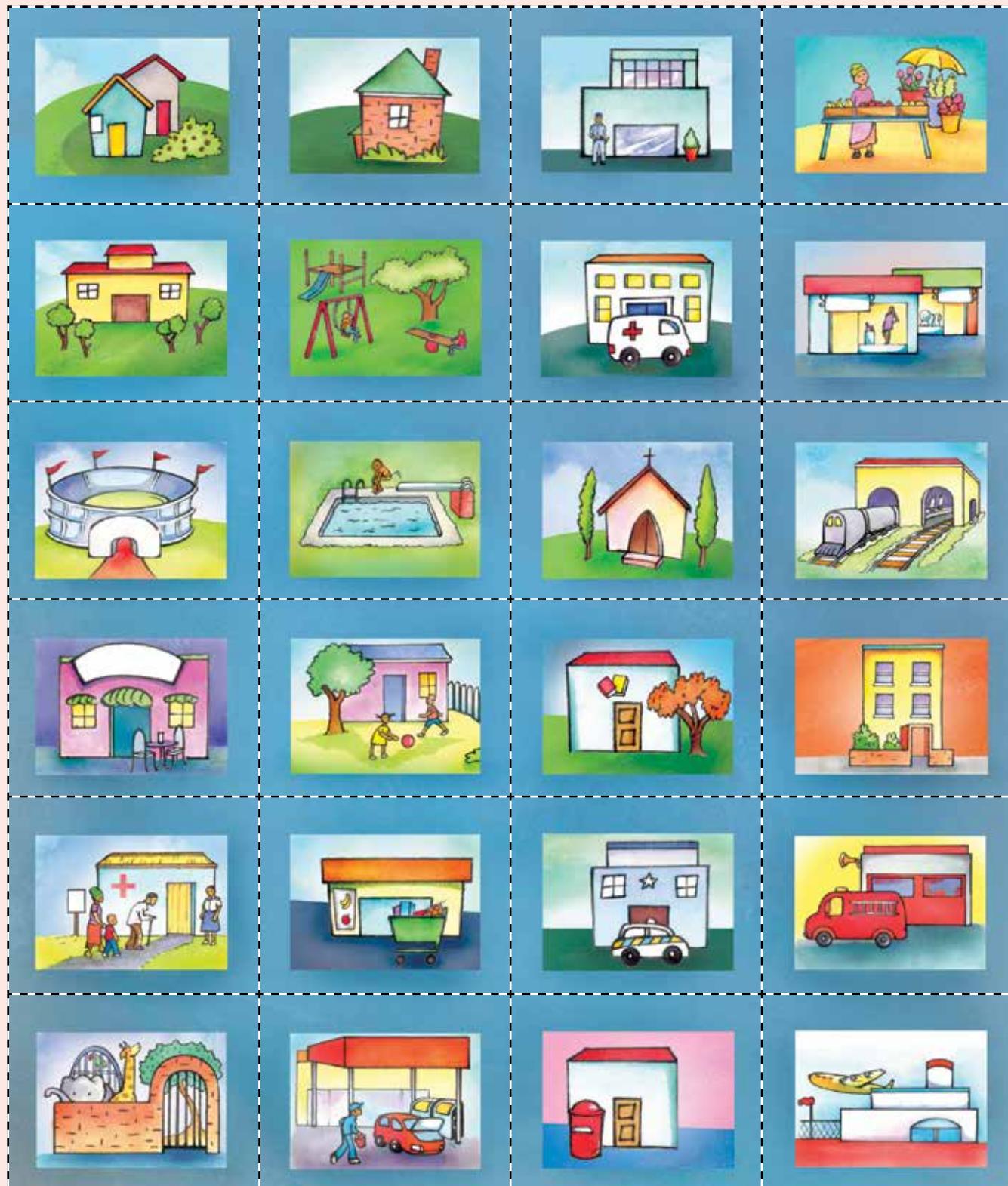
- Lebelela mmepe wa Aforikaborwa.
- Supa diporofense di le 9.
- O nna mo porofenseng efe?
- Bua mosate wa porofense nngwe le nngwe.
- Supa dinepe tse di bontshang mafelo mangwe a botlhokwa mo porofenseng nngwe le nngwe.
- Ke diporofense dife tse di kwa lebopong?

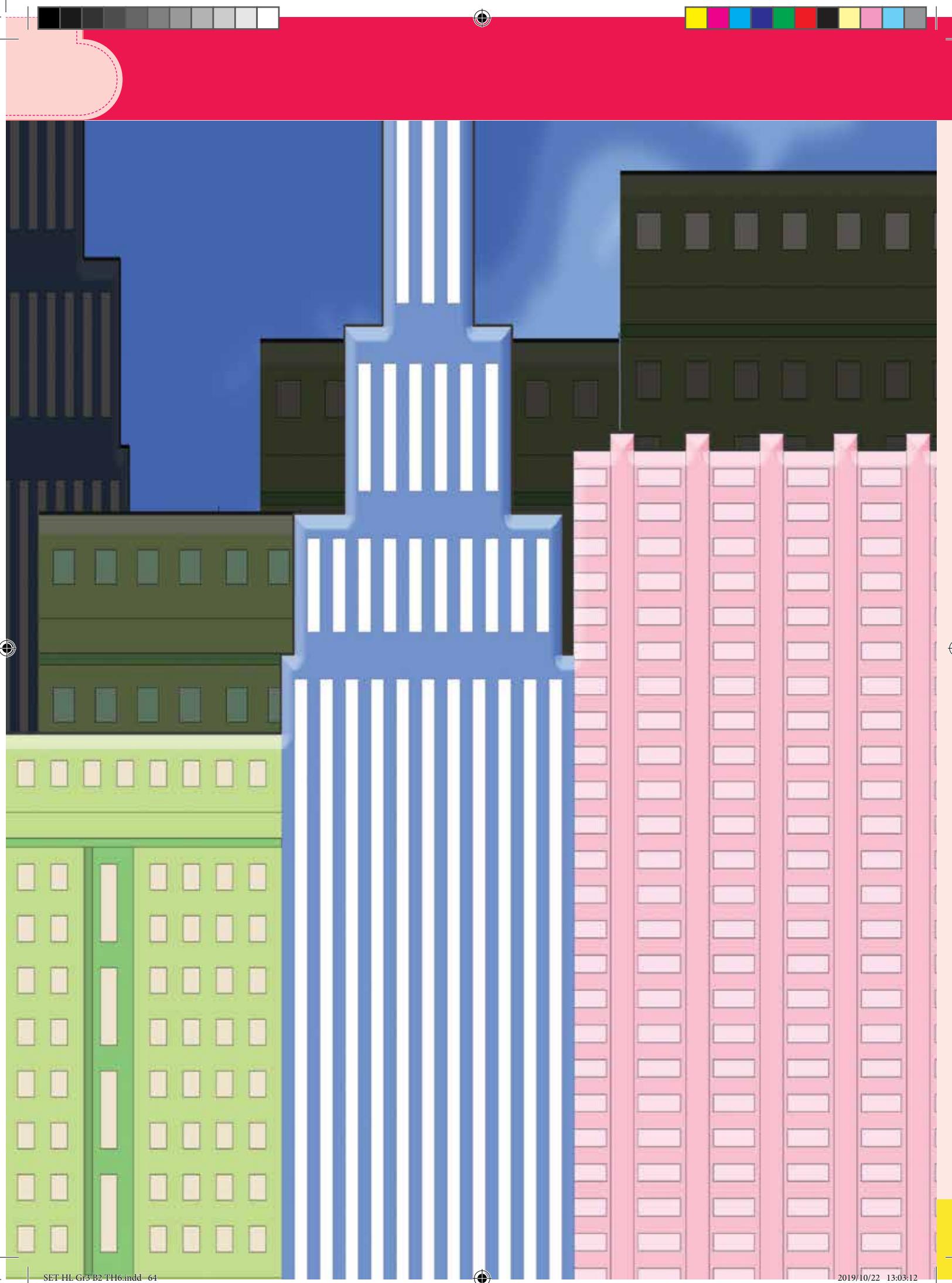

A re direng

Sega ditshwantsho tse mme o di dirise go itirela mmepe wa gago mo tsebeng ya 48.

Go kwala kgang ya gago

96

A re kwaleng

Bua le tsala ya gago ka ga kgang e o batlang go e kwala.
Morago o tlatse dikakanyo tsa gago mo tsebeng e.

Morulaganyi wa kgang ya me

Baanelwa le maitshetlego

Ke mang yo o mo kgannyeng ya gago?

Kgang e diragalela kwa kae?

Kgang e diragala leng?

Matseno

Go diragala eng mo matsenong a kgang?

Mmele

Go diragala eng mo mmeleng wa kgang?

Bokhutlo

Kgang e khutla jang?

Boitumediso

Itirele buka. Sega tsebe e e latelang ya buka e. Sega mo meleng ya maronthorontho. Mena tsebe mo meleng. Kwala leina la gago ka fa tlase ga setlhogo, gonne ke wena mokwadi wa kgang. Thala setshwantsho mo sephuthelong. Jaanong kwala kgang ya gago mo bukeng.

SEPHUTHELO SA KWA MORAGO

KA GA MOKWADI

Kwala leina la gago

O na le dingwaga tse kae?

O nna kwa kae?

8

Thala setshwantsho fa.

SEPHUTHELO

KGATO 2. Mena mo moleng wa mantonho
KGATO 3. E tsawanganye mo lethakoreng le

Kwala setlhogo sa buka fa.

Tlatsa leina la gago (o mokwadi).

1

KGATO 4. Seg a mo moleng morago ga go tsawanganja buka.

KGATO 1. Mena mo moleng wa mantonho

5

7

Tswelela ka kgang yá gagago fa.

Kwala mmeli wa kgang yá gagago fa.

Thala setshwantsho fa.

Thala setshwantsho fa.

Thala setshwantsho fa.

Simolola go kwala kgang ya gago fa.

2

Thala setshwantsho fa.

Fetsa kgang ya gago.

7

3

9

Tswelela ka kgang ya gago fa.

Kwala se se diragdalang mo bokhureloing jwa
kgong ya gago.

Thala setshwantsho fa.

Thala setshwantsho fa.

Thitokgang 7: Batho le mafelo

- 97 Bana ba bašwa mo sekolong sa rona 70**
 Buisa sekwalwa ka ga bana ba bašwa.
 Feleletsa theibole e e ka ga sekwalwa.
 Araba dipotso ka ga sekwalwa.
- 98 Mafelo a a farologaneng mo Aforikaborwa 72**
 Segal go kgomaretsa diporofense di le robongwe mo mmepepeng.
 Araba dipotso ka ga porofense e ba nnang mo go yona.
 Lemoga ditlhaka tsa Setswana.
 Tlhaola mafoko go ya ka tatelano ya alefabeete.
 Kwalolola dipolelo o dirisa matshwaopiso a a nepagetseng.
- 99 Maemo a rona a bosa 74**
 Buisa ka ga pego ya bosa.
 Dirisa tshedimosetso go tswa mo pegong ya bosa go feleletsa tshate ya bosa.
 Dirisa makopanyi go kopanya dipolelo.
 Dirisa ditlhongwapele (ditlhogo) go feleletsa mafoko.
- 100 Se ke se dirileng 76**
 Thala ditshwantsho di le nne tsa se ba se dirileng mo bokhutlong jwa beke.
 Tlhalosa ditshwantsho.
 Kwala polelo ka ga ditshwantsho o supa madiri.
 Golaganay pakajaanong le pakapheti.
 Dirisa madiri go feleletsa dipolelo.
 Lemoga pakajaanong, pakapheti le pakatlang.
 Direla tsala karata ya botsalano.
- 101 Bana ba ba tswang gosele 78**
 Buisa sekwalwa se se tlhalosang ka ga bana go tswa kwa mafatsheng a mangwe.
 Tlhomaganya tshedimosetso ka ga bana.
 Bopa mafoko a a nang le medumo -etse, -ese, -le, -ma le -o.
 Bopa dipotso.
- 102 Se re se ratang 80**
 Dira patlisiso le go tlhomaganya dipolelo kana ditlamorago.

- Araba dipotso ka ga dipolelo tsa patlisiso.
 Kgaoganya mafoko go ya ka medumo.
 Kwala mafoko ka tatelano ya alefabeete.
 Dirisa madiri a a tlwaelegileng le a a sa tlwaelegang.
 Feleletsa bobo jwa segokgo.
- 103 Dikatsana tse pedi 82**
 Buisa leboko ka ga dikatsana tse pedi.
 Araba dipotso tse di rileng ka ga leboko.
 Lemoga mafoko a a rumisanang mo lebokong.
- 104 Se dikatse di se buileng 84**
 Boka le go diragatsa leboko.
 Kwalolola dipolelo ka puosebui.
 Tshameka motshameko wa mafoko o dirisa madiri a pakajaanong le pakapheti.
- 105 Lekwalo go ya go tsala ya me 86**
 Buisa lekwalo la botsalano.
 Araba dipotso ka ga lekwalo.
 Lemoga maina le matlhaodi aa dirisitsweng mo lekwalong.
- 106 Go tlhalosa dilo 88**
 Dirisa matlhaodi go itlhalosa.
 Dirisa matlhaodi go tlhalosa ditshwantsho.
 Dirisa matlhaodi go feleletsa dipolelo.
 Kwala temana e e tlhalosang.
 Bapisa ditshwantsho tse pedi le go lemoga pharologano.
- 107 Letsatsi la laeborari gape 90**
 Buisa temana ya tshedimosetso ka ga ditlou.
 Araba dipotso ka ga temana.
 Dirisa maemeditota go feleletsa dipolelo.
- 108 Dibuka tsa go buisa 92**
 Buisa sephuthelo sa buka le lenaneo la diteng.
 Araba dipots ka ga sephuthelo le lenaneo la diteng.
 Kwala dipolelo ka ga gore ke eng ba rata go buisa buka.

Kotara 4: Dibeke 1 - 4

Dirisa matlhalosi go feleletsa dipolelo.
 Buisa seraraanyaloleme.

- 109 Leeto la rona kwa serapeng sa ditlou 94**

Buisa temana ka ga loeto lwa go ya kwa serapeng sa ditlou le phamfolete ka ga ditlou.
 Kwala dipolelo di le nne ba dirisa se ba se ithutileng ka ga ditlou.
 Naya maina mo setshwantshong sa tlou.

- 110 Puisano ka ga tlou 96**

Botsa dipotso ka ga tlou.
 Lemoga makwalwatshwano a a nepagetseng.
 Kwalolola dipolelo ka mokgwa wa puosebui.

- 111 Puisano ka ga tlou (tsweletso) 97**

Dirisa tatelano ya alefabeete go kopanya maronthorontho.

- 112 Go kwala kgang ya gago 98**

Rulaganya go kwala kgang.
 Tlatsa dikakanyo tsa kgang ka foreimi ya go kwala.
 Dira buka ya kgang le go kwala kgang.

Bana ba bašwa mo sekolong sa rona

A re buiseng

Jimi le Thandi ba boetse kwa sekolong go tswa kwa malatsing a boikhutso. Sekolo sa bona se mo Johannesburg. Bana botlhe kwa sekolong sa bona ba bua Seesimane mo phaposiborutelong. Botlhe ba bua dipuogae tse di farologaneng, gonne ba tswa kwa mafelong a a farologaneng. Bangwe ba bona ba tswa kwa mafatsheng a mangwe. A re kopaneng le bangwe ba bana.

Kapabokone

Ke nna Margriet. Ke na le dingwaga di le supa.
Ke bua Seaforikanse.
Ke rata go tshameka
le diotlwana kana
diruiwaratwa tsa me.

Bokonephirima

Ke nna Dipuo. Ke na le dingwaga di
le robedi. Ke bua Setswana. Dijo
tse ke di ratang ke
dimonamone.

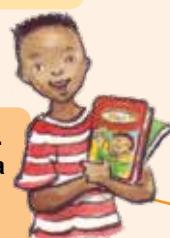

Gauteng

Foreisetata

Ke nna Makgomo.
Ke na le dingwaga
di le robongwe.
Ke bua Sesotho.
Ke rata go buisa.

Kapabophirima

Ke nna Jani. Ke na le
dingwaga di le robedi.
Ke bua Seaforikanse. Ke rata
go bogela TV.

Kapabothhaba

Ke nna Lulama. Ke na le dingwaga
di le robongwe. Ke rata go
tshameka ka diotlwana kana
diruiwaratwa tsa me. Ke rata go
tshameka le diotlwana tsa me.
Ke bua Sethosa.

KwaZulu-Natala

Nna ke Mandu. Ke na le
dingwaga di le robedi. Ke bua
Sezulu. Ke rata go tshameka
bolotloa.

Mpumalanga

Nna ke Siabelo.
Ke na le dingwaga di
le robongwe. Ke bua
Siswati. Motshameko
wa me ke kgwele ya
dinao!

Ke nna Phaladi. Ke na le
dingwaga di le robedi.
Ke nna kwa Limpopo.
Ke bua Sepedi. Ke rata
go tshameka le ditsala
tsa me.

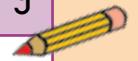
Letlha:

A re kwaleng

Buisa ka ga bana ba bašwa, mme morago o feleletse theibole. Tlatsa maina a bona, dingwaga, diporofense tse ba tswang kwa go tsona, dipuo tsa bona tsa gae le gore ke eng se ba se ratang. Baya letshwao go bontsha gore ke mosimane kgotsa mosetsana.

Leina	Dingwaga			Puo	Porofense	Tse o di ratang
Dipuo	8		✓	Setswana	Bokonebophirima	Dimonamone

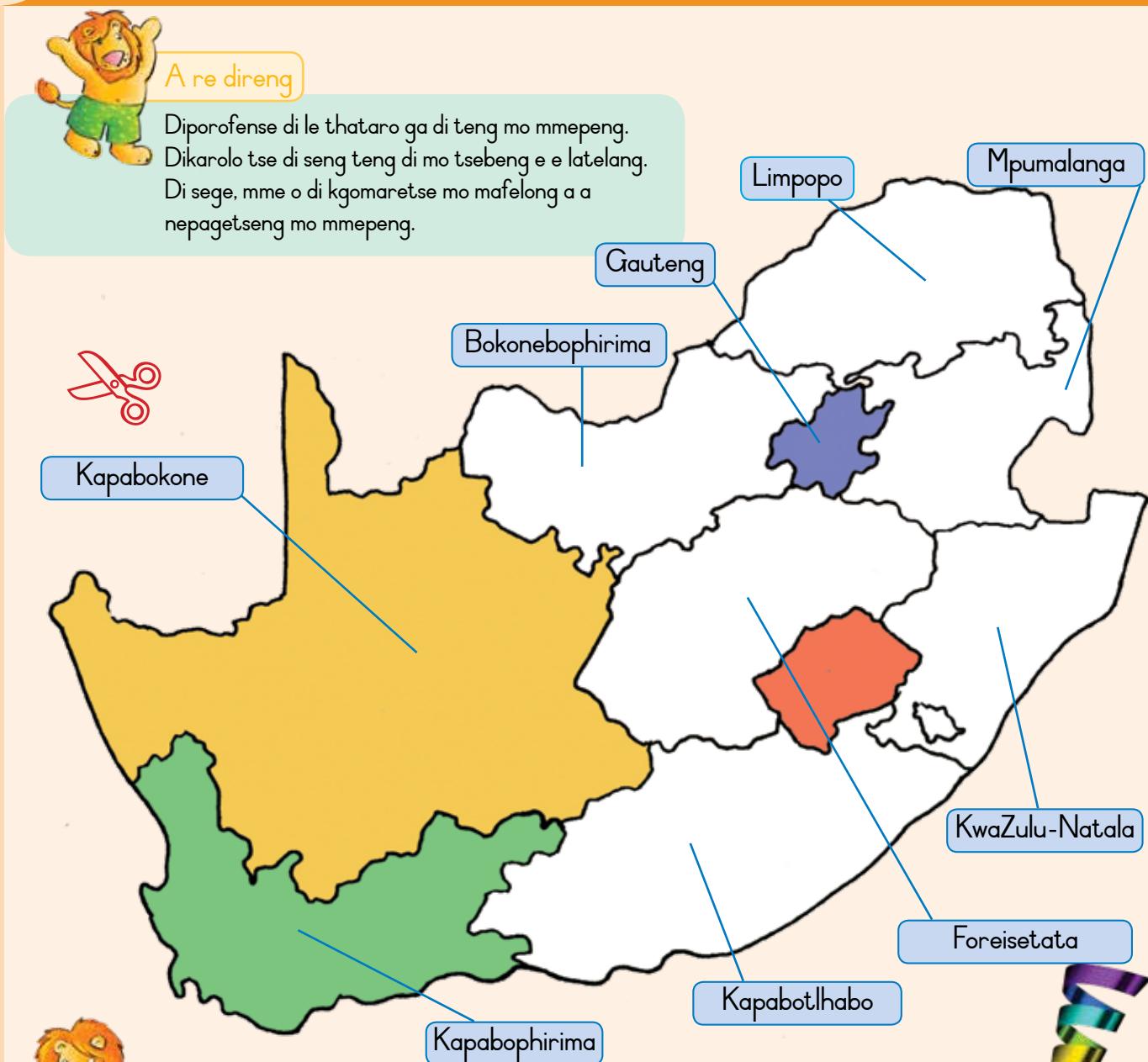
A re kwaleng

Jaanong, araba dipotso tse.

Sekolo sa bana se kwa kae?			
Ke basimane le basetsana ba ba kae ba bašwa ba ba simolotseng sekolo gompieno?	 basimane basetsana		
Ke ba bakae mo baneng ba, ba ba nang le	dingwaga di le 7	dingwaga di le 8	dingwaga di le 9
Thandi le Jimi ba tswa kwa porofenseng efe? (Lebelela kgang gape.)			
Ba bua puo efe mo phaposiborutelong?			

O nna mo porofenseng efe?

Le bua puo efe kwa gae le kwa sekolong?

Ke porofense efe e nngwe e o kileng wa ya kwa go yona?

Ke eng se se kgethegileng ka ga porofense ya gago?

Letlha:

Tiriso ya mafoko

Buisetsa mafoko a kwa godimo, mme morago o sekeletse ditumammogo tse di tshwanang. Morago ga foo, kwala dinomoro tsa mafoko go ya ka tatelano ya dialefabete.

2	nna
3	nnete
1	nnana

	nnang
	nnile
	nnega

	mmeso
	mmitsa
	mmegi

	mme
	mmino
	mmetshe

Mafoko a
tlwaelo

sona
gantsi
sengwe
dikologa

A re kwaleng

Tlatsa gore polelo nngwe le nngwe ke ya mofuta ofe, e kwale gape, mme o dirise matshwao a puiso a a nepagetseng.

polelo

potso

taelo

tsiboso

dipuo o rata dimonamone

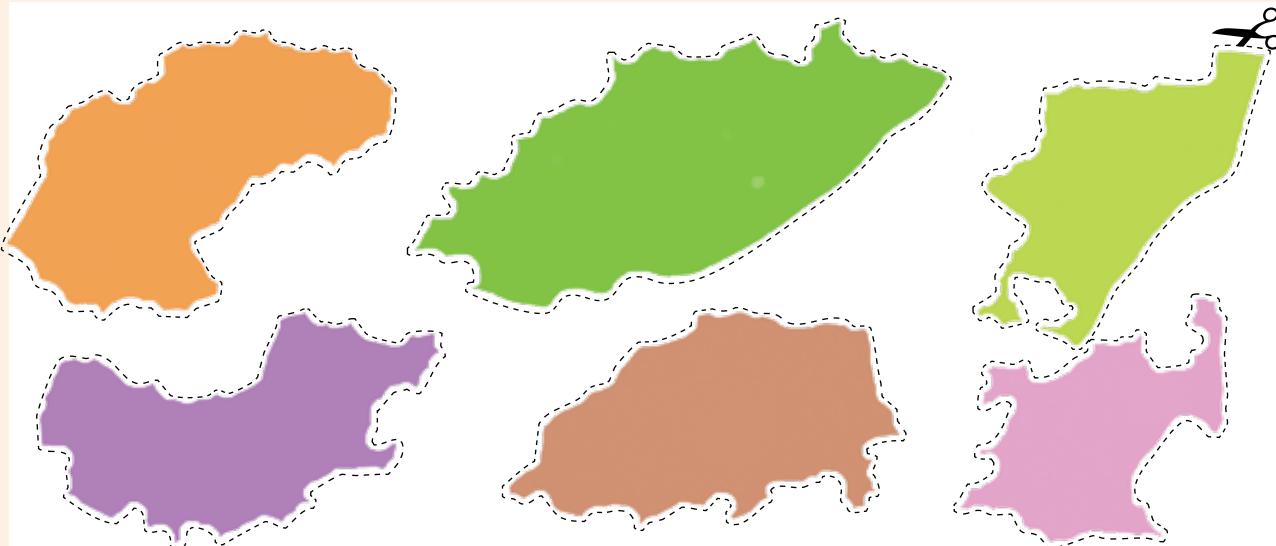
Polelo

Dipuo o rata dimonamone.

o kgona go bua dipuo di le kae

kwala sentle mo bukeng ya gago

mma pula e a na mme ga ke a tshwara mokgele wa me

A re buiseng

Dumelang. A ke maemo a bosa a gompieno.

Pula e tlaa na kwa KwaZulu-Natala le kwa Kapabolhaba.

Letsatsi le tlaa tlhaba le go nna mogote kwa Limpopo le kwa Kapabokone.

Maru a tlaa pharaphara fale le fale kwa Gauteng.

Go tlaa nna tsididi kwa Foreisetata.

Go tlaa nna le dikgadima kwa Mpumalanga le kwa Bokonebophirima.

Phefo e tlaa foka kwa Kapabophirima.

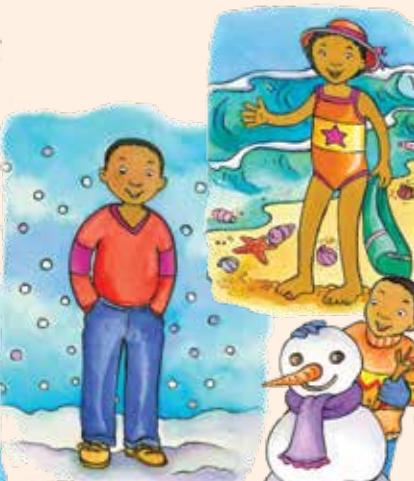
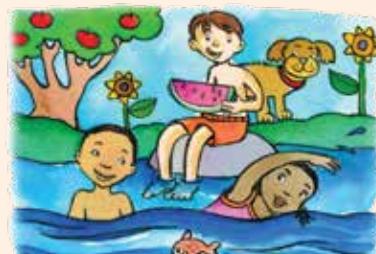

A re direng

Thalela leina la porofense le mofuta wa maemo a bosa. Morago ga foo, sega dikai tsa maemo a bosa tse di fa tlase ga **tsebe e e latelang**, mme o di kgomaretse mo tshateng ya maemo a bosa. Jaanong bolelela tsala ya gago gore maemo a bosa a ntse jang mo porofenseng e nngwe le e nngwe.

Gauteng	Kapabophirima	KwaZulu-Natala	Kapabolhaba	Bokonebophirima	Mpumalanga	Foreisetata	Kapabokone	Limpopo

Letha:

Tiriso ya mafoko

Buisa mafoko, mme o reetse medumo. Morago o dirise mafoko a le 5 go kwala dipolelo tsa gago mo bukatirong.

Mafoko a tlwaelo

thokwa
rwala
phepa
tswala

fano	mowa	abela	tlhokofala	selelo
fale	moriri	rapela	tlhokomela	selei

A re kwaleng

Tshwaraganya dipolelo tse. Dirisa lefoko lengwe le lengwe gangwe fela.

mme

ka gore

jaanong

fela

Ga ba kitla ba ya sekolong gompieno.

Ke Lamatlhatso.

Dipuo o na le dingwaga di le robedi.

Makgomo o na le di le robong.

Pula e a na.

Jim o tlala dirisa sekhukhu kana mokgele.

Ke rata go reka baesekele.

Ga ke na madi a a lekaneng.

A re kwaleng

Gokaganya mafoko a mabedi a go dira lefoko le le lengwe.

Ditlhongwapele le ditlhongwamorago.

Fa re simolola lefoko ka Mo- re kaya gore ke lefoko le le welang mo setlhopheng sa ntsha sa maina. Lefoko 'Mosadi' le tswa mo lediring 'sala', mme setlhongwapele kana tlhogo ke 'Mo-' e bile le mo bongweng.

mo + sadi =		mo + simane =	
mo + nna =		mo + tlholagadi =	
mo + setsana =		mo + ruti =	

A re direng

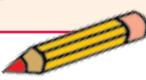
Thala ditshwantsho tsa dilo di le nne tse o di dirileng mo bofelong jwa beke e e fetileng. Bolelela tsala ya gago ka ga se o se dirileng.

A re kwaleng

Jaanong, kwala polelo e le nngwe ya setshwantsho sengwe le sengwe, morago o thalele madiri.

Ke tshamekile bolo.

A re kwaleng

Bapisa madiri a pakajaanong le a pakapheti.

reka

rekile

tshwerwe

nwaa

bonwe

fofa

dira

tshwara

dirile

jele

wa

fofile

nwele

pagame

ja

pagama

bona

tlide

wele

Ga se ka dinako tsotlhe pakapheti ya lediri e felelang ka -ile. Mo madiring a mangwe, madiri a fetola -a go nna -e, kgotsa a felela ka -tse, jalojalo.

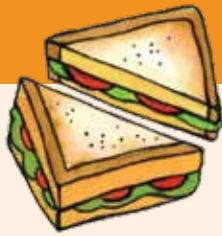
Letlha:

A re kwaleng

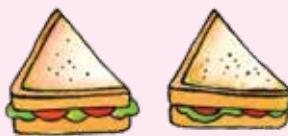
Dirisa madiri a a mo theiboleng go feleletsa dipolelo.

Morago ga foo, bolela gore polelo e mo pakajaanong, pakapheti kgotsa pakatlaang.

Tlhopa
lefoko le le
nepagetseng

Tlatsa lediri le le nepagetseng (lefoko le le bontshang tiro) mo polelong nngwe le nngwe.

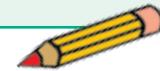
A polelo e mo pakajaanong,
pakaphething kgotsa pakatlang?

reka

rekile

Ke tlaa reka borothopate ka nako ya dijotshegare.

nakotlang

Kgwedi e e fetileng ke _____ yunifomo e ntshwa.

palame

pagama

Ke _____ bese go ya kwa sekolong.

epile

epa

Ke _____ mo tshingwaneng ya me.

Maabane ke _____ mo tshingwaneng ya me.

opela

opetse

Re _____ mo phaposing.

Maabane khwaere e _____

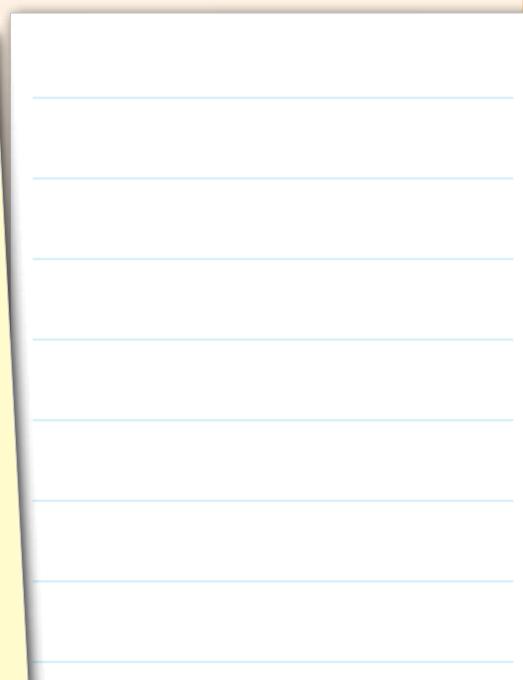

A re kwaleng

Dira karata go lebogisa tsala ya gago e e dirileng sentle mo motshamekong kgotsa mo sengweng sa go intsha bodutu. Bolela gore ke motshameko ofe kgotsa ke sentshabodutu sefe. Kwalla molaetsa o o kgethegileng mo gare ga karata.

**Katlego le masego mo tirong
e ntle e o e dirileng mo go**

Bana ba ba tswang gosele

A re buiseng

Mo sekolong sa rona, go na le
bana ba batlhano ba bantšhwa
ba ba tswang gosele.

Bheki o tswa kwa Zimbabwe.

Bheki o rata kgwele ya dinao.
Ke motshwaradino.

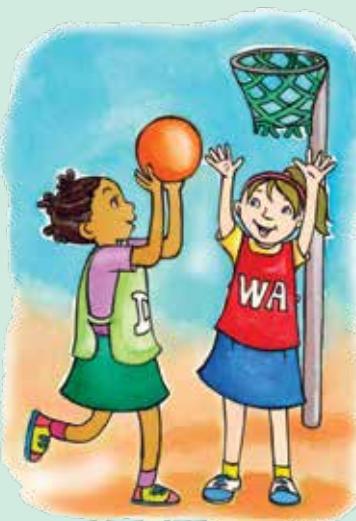
Lee ena ke Letšhaena.

O ithuta go buisa le go kwala Seesimane.
O na le dikatsana di le pedi. Ka
letsatsi le lengwe o ne a tla le tsona
kwa sekolong, mme tsa iphitlha ka mo
khabotong.

Naresh o tswa kwa Intia.

O rata go tshameka metshameko mo
khomputareng. O na le ditsala tse
dintsi tse di ratang go tshameka le ena
metshameko mo khomputareng. Tsatsi
lengwe le lengwe morago ga sekolo, o ya
kwa tikwatikweng ya dikhomputara.

Peter o tswa kwa Engelane.

Ena o rata go tshameka tšhese.

Renata o tswa kwa Jeremane.

Ena o rata bolotloa.

Letlha:

A re kwaleng

Tlatsa theibole e ka tshedimosetso ya
ngwana mongwe le mongwe mo kgannyeng.

Mafoko a
tlwaelo

diaparo
baki
ga a
o se ke

Leina	Naga	Sentshabodutu
Renate	Jeremeane	Bolotloa

Tiriso ya mafoko

Buisa mafoko, mme o reetse medumo. Morago o dirise
mafoko a le 5 go kwala dipolelo tsa gago mo bukatirong.

reketse	tšhese	lekgarebe	makgarebe	morwalo
tshwanetse	mosese	lesea	masea	moutlwalo
lwanetse	mmese	lebolomo	mabolomo	sediko

A re kwaleng

Ithute tsala ya gago. Kwala dipotso tse di nang le lengwe le lengwe
la mafoko a. Morago botsa tsala ya gago dipotso. Kwala se a go
bolelelang sona.

Eng

Kae

Leng

Goreng

Se re se ratang

A re direng

Dira tekanyetsolefatsho go bona gore ditsala tsa gago di rata dintshabodutu tse dife. Botsa ditsala di le lesome gore ke dintshabodutu dife tse ba di ratang thata go tsawa mo go tse tlhano tse. Mo karabong nngwe le nngwe, khalara boloko jo bo nepagetseng mo theiboleng e. Simolola go tloga kwa tlase mo theiboleng.

Motshameko	Puiso	Tiro ya diatla	Dikhomphutara	TV

Ke sentshabodutu sefe se o se ratang thata?

Ke sentshabodutu sefe se se sa rategeng thata?

Mafoko a
tlwaelo

ratega
dira
lebat
mosese

Tiriso ya mafoko

Tlhatlhaholola mafoko a go bontsha medumo e e farologaneng. Morago ga foo, nomora mafoko go ya ka tatelano ya dialefabete go tsawa mo bokosong nngwe le nngwe.

bo/o/ke/lo	3
khomphutara	1
Kgwele ya dinao	2

Zimbabwe	
Jeremané	
Engelane	

morago	
pele	
mo	

morago	
fapaana	
fa thoko	

Letlha:

O ka se ka wa bopa madiri a a latelang mo nakong e e fetileng ka go gokelela setlhongwa -ile. Pakaphethi le pakatlang di batla mafoko a a farologaneng. Madiri a a tshwanang le a a bidiwa gore ke madiri a a sa tlwaelegang.

Sekeletsa popego e e nepagetseng ya lediri.

A re kwaleng

Maabane o nwa/nwele matute a gagwe ka nako ya dijotshegare.

BoDan ba kgobokana/kgobokane kwa konsarateng.

Maabane Thandi o timelelwa/timeletswe ke buka ya gagwe.

Balelapa la me botlhhe ba tshwara/tshwerwe ke mokgotlhane mo marigeng a a fetileng.

Re dira/dirile kuku ya letsatsi la me la botsalo.

Re bona/bone tau kwa serapeng sa diphologolo beke e e fetileng.

Re tsaya/tsere setshwantsho sa tlou.

Maabane ke jele/ja kwa gagabo Jabu.

Boitapoloso

simolola

Batla tsela ya
gago go ya kwa
sentshabodutung
sa gago se o se
ratang thata.

kgwele ya dinao

diatiletiki

tiro ya tshingwana

terama

dikhomphutara

go tlhokomela
diruiwaratwa

go buisa

tiro ya diatla

Dikatsana tse pedi

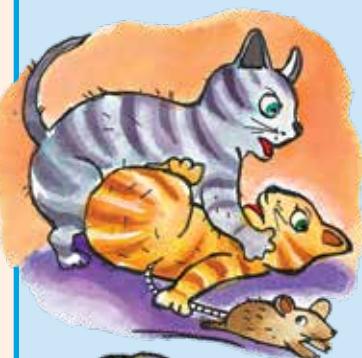

A re buiseng

Dikatsana tse pedi, mo **bosigong**
bongwe jwa dikgadima, tsa lwa **tshimologong**.

E nngwe e ne e tshwere **peba**,
mme e nngwe e sa tshola **peba**.

Ke ka mokgwa o go Iwantshanang ga tsona go neng
go **gaketse**.

"Nna ke tlaa tsaya legotlo," ga bua e kgolo **katse**,
"Wena o tlaa tsaya legotlo leo? Re tlaa se bona **seo!**"
"Nna ke tlaa tsaya legotlo leo," ga bua mosimane ka kakanyo **eo**.
"O ka se le bone legotlo la me," ga bua yo **monnyane**.

Mosadimogolo a feelela dikatsana tse **dinnyane**
tse pedi kwa ntle ga kamore ka lef eelo.

Lefatshe le ne le apesitswe ke **segagane** le
semathane,
mme dikatsana tse pedi di ne di se
na kwa di ka yang teng.

Di ne tsa gagaba tsa tsena ka setu go tshwana
le magotlo,

tsotlhe di kolobeditswe ke semathane,
mme di tsidifetse jaaka **dikgapetla**.

tsa bona bosigo jwa pula ya matlakadibe bo le
botoka go na le go omanyana le go **Iwantshana**.

Mokwadi ga a itsiwe, e ranoletswe (Circa 1880)

Letlha:

A re kwaleng

Buisetsa tsala ya gago leboko kwa godimo, mme morago o arabe dipotso.

Mafoko a
tlwaelo

phakela

robedi

nngwe le nngwe

matlho

Ke eng se dikatsana di neng di se lwela?

Tlhahosa gore maemo a bosa a ne a ntse jang mo bosigong joo.

Goreng dikatse di ne di tsaya tshwetso ya go fedisa ntwa ya tsona?

Tiriso ya mafoko

Batla mafoko a a rumang mo lebokong.

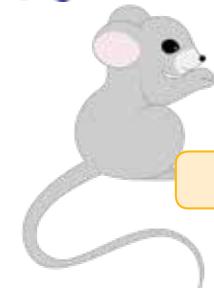
ledimo	katse	bosigong	monnyane
godimo			

omanyana	legotlo	semathane	magetla

Gakologelwa

nnye

nnyane

nnyennyne

Se dikatse di se buileng

A re direng

Bokang, mme le direng se se buiwang mo lebokong. Yo mongwe a tshameke karolo ya go nna katse e kgolo fa yo mongwe ena e le katsana. Mongwe wa lona a itire mosadimogolo a tshwere lefeelo.

A re kwaleng

Kopolola se ba se buang ka mokgwa o se leng ka teng. Dirisa matshwao a puo.

Ke batla legotlo leo.

Ga bua katsana e kgolo, "Ke

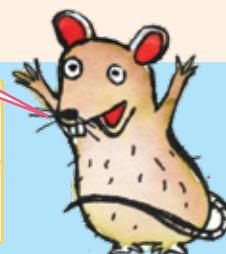
Ke nna ke le tshwereng.

Ga arabu katsana e nnyane,

Legotlwana le a rapela,

Tsweetswee, ntlogele.

O a tlhodia. Tswaya!

Mosadimogolo o a kgadiepetsa,

Dikatsana tsa goa, "Ka

Ao tlhe, go tsididi! A re tlogele go lwantshana.

Lethha:

LEBELO LA MADIRI

epa	epile	neile	naya
thala	thadile	tlogile	tloga
namela	nametse	nnile le	nna le
ja	jеле	beile	baya
wa	wele	itsitse	itse
jesa	jesitse	dirile	dira
utlwā	utlwile	duetse	duela
bona	bonwe	tabogile	taboga
fofa	fofile	bonwe	bone
bona	bone	bontshitse	bontsha
naya	neile	dutse	dula
tsamaya	tsamaile	robetse	robala
gola	godile	buile	bua
nna le	nnile le	eme	ema
reetsa	reditse	feetse	feelā
suba	subile	šapile	šapa

Boitapoloso

Taboga lebelo.
 Buisa lediri lengwe
 le lengwe le le mo
 pakajaanong le mo
 pakaphething mo moleng
 o o serlwana. Tsala ya
 gago e buise mafoko a
 a mo moleng o o botala
 jwa legodimo. Lebelela
 gore ke mang yo o tlaa
 atlegang. Jaanong,
 botsanang ka ga
 pakapheti
 ya lediri lengwe
 le lengwe.

A re buiseng

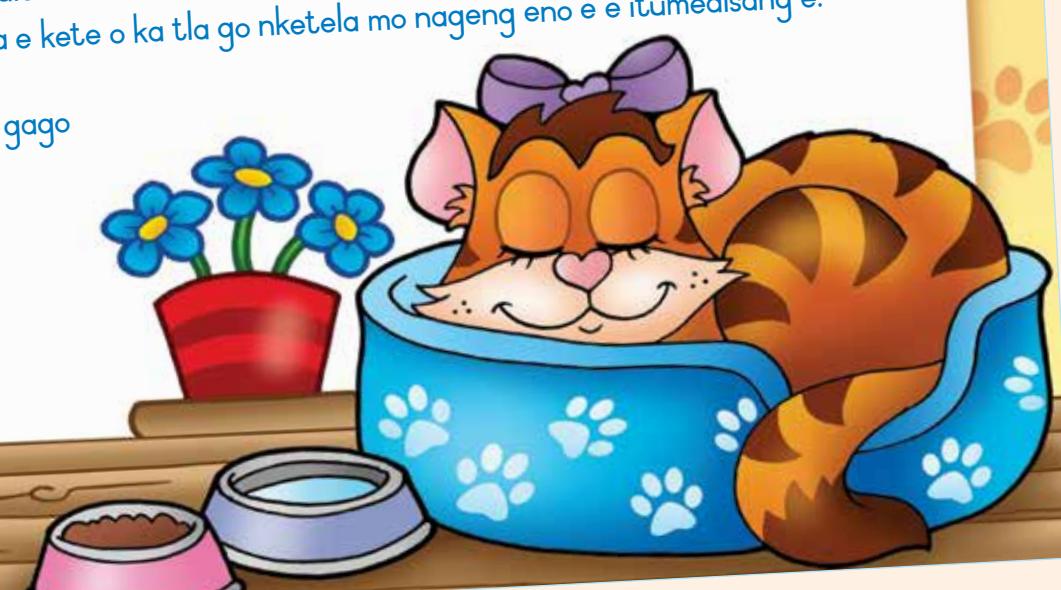
Min yo o rategang

Gajaana ke setse ke ntse dikgwedi di le thataro mo Aforikaborwa e e fisang. Ke naga e ntlo. Letsatsi le le serolwane le phatsima letsatsi lengwe le lengwe. Ke dula mo mmileng o monnyane. Ntlo ya me e lebane le phaka e e nang le bojang jo botala. Re na le ditlhare di le tharo fela mo tshingwaneng e kgolo ya rona. Go na le meago e mentsi e megolo mo toropong ya rona. Ke na le dikatsana di le pedi. Dikatse tse dinnyane tse di tshwenyang ka gore di ntshala morago kwa ke yang teng. Ka letsatsi le lengwe di ne tsa ntshala morago fa ke ya kwa sekolong, mme tsa nna ka fa khabotong e e lefifi letsatsi lotlhe di ntse di ngaola.

Ke na le ditsala di le nne mo Aforikaborwa. Botlhe ba bua Seesimane. Ke eletsa e kete o ka tla go nketela mo nageng eno e e itumedisang e.

Tsala ya gago

Lee

123 Rose Street
New Town
1234
13 Diphalane 2015

Letha:

A re kwaleng

Araba dipotso tse.

Mafoko a tlwaelo

ole
tlala
bonako
siame

Ke nako e e kana kang Lee a ntse a le mo Aforikaborwa?

O tswa a le kae?

O na le ditsala di le kae mo Aforikaborwa?

A o akanya gore o rata go nna mo Aforikaborwa? Goreng o akanya jalo?

Tiriso ya mafoko

Buisa mafoko, mme o reetse medumo. Morago o dirise mafoko a le 5 go kwala dipolelo tsa gago mo bukatirong.

lela	karolo	pholo	botala
bela	koloi	philo	bonnete
fofela	koko	phoko	bonela

A re kwaleng

Lebelela lekwalo gape. Mo polelong nngwe le nngwe, go na le lefoko le le re bolelelang go le gontsi ka ga leina. (Mafoko a ke matlhaodi.) Buisa polelo nngwe le nngwe ka kelothhoko, mme o thalele maina (mafoko a maina). Morago ga foo, sekeletsa letlhaoi le le tlhaolang leina lengwe le lengwe.

Sekao: Jaanong, ke nna mo Aforikaborwa e e fisang.

Fa o dirile seno, kwala matlhaodi a o a sekeleditseng ka fa tlase ga setlhogo se se nepagetseng mo theiboleng e.

Nomora mafoko	Khalara mafoko	Bogolo jwa mafoko

Morutabana: Seana

Letlha

A re direng

Tlhalosa sebopego sa gago. Baya letshwao mo lebokosong le le nepagetseng le le tlhaolang moriri wa gago, matlho le boleele jwa gago.

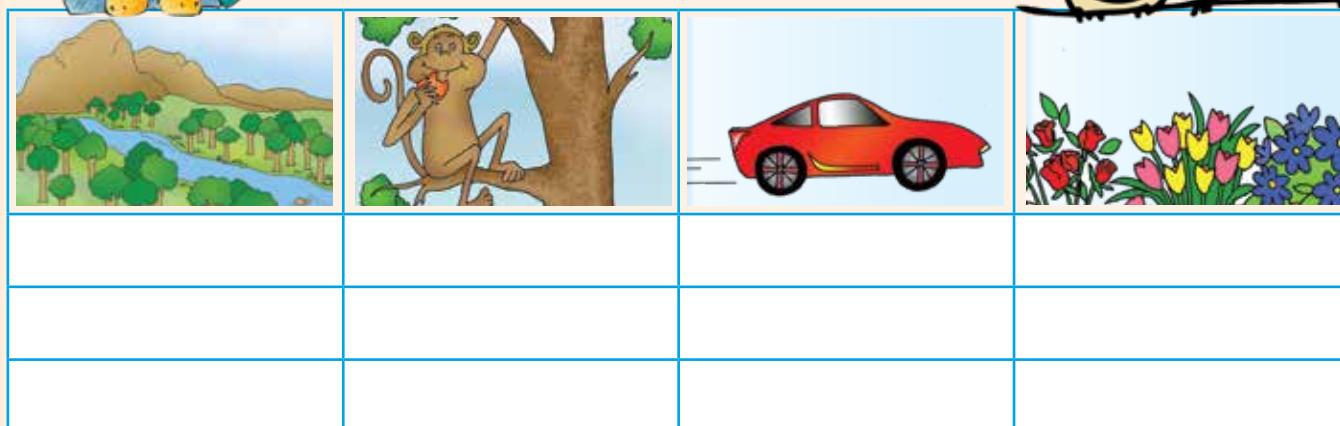

Moriri		Pududu	Matlho	Mantsho	Boleele	Mokhutshwane
		Montsho		Matala		Lekanetseng
		Mosetlha		Botala jwa legodimo		Moleele
		Mohibidu		Pududu		Moleelelelele

A re kwaleng

Tlatsa ka matlhaodi a a tlhaolang ditshwantsho tse.

Tlhophha matlhaodi a a tlhaolang thata maina a a khalarilweng. Morago ga foo, tsenya matlhaodi mo diphatlheng tse di tlogetsweng.

mogolo golo	Monna yo mogolo o nametse ka sejanaga mo setlhareng _____.
tshwenyang nnyane	Mosimane _____ o tabogisa ntšwa _____.
monate tlhalefile	Mosetsana _____ o baka kuku _____.
nnyane bonolo	Morutabana o _____ thusa mosetsana _____.

Letha:

A re kwaleng

Sekeletsa lefoko le maleba go feleletsa polelo e sentle.

Nna	ke	re	rona	itumelela go tsena sekolo.
Wena	o	le	re	morati yo montle wa mabelo.
Ena	ke	o	ba	moapei yo o siameng.
Ena	ke	o	ba	motshameki yo mogolo wa bolotloa.
Lona	ke	o	di	letsatsi le le mogote.
Rona	ke	o	re	ya kwa lebenkeleng.
Bona	ke	o	ba	thari go ya sekolong.

A re kwaleng

Kwala tlhaloso ya motho yo mongwe yo a go itumedisang. E ka nna motho yo o tumileng thata, tsala kgotsa mongwe wa gaeno.

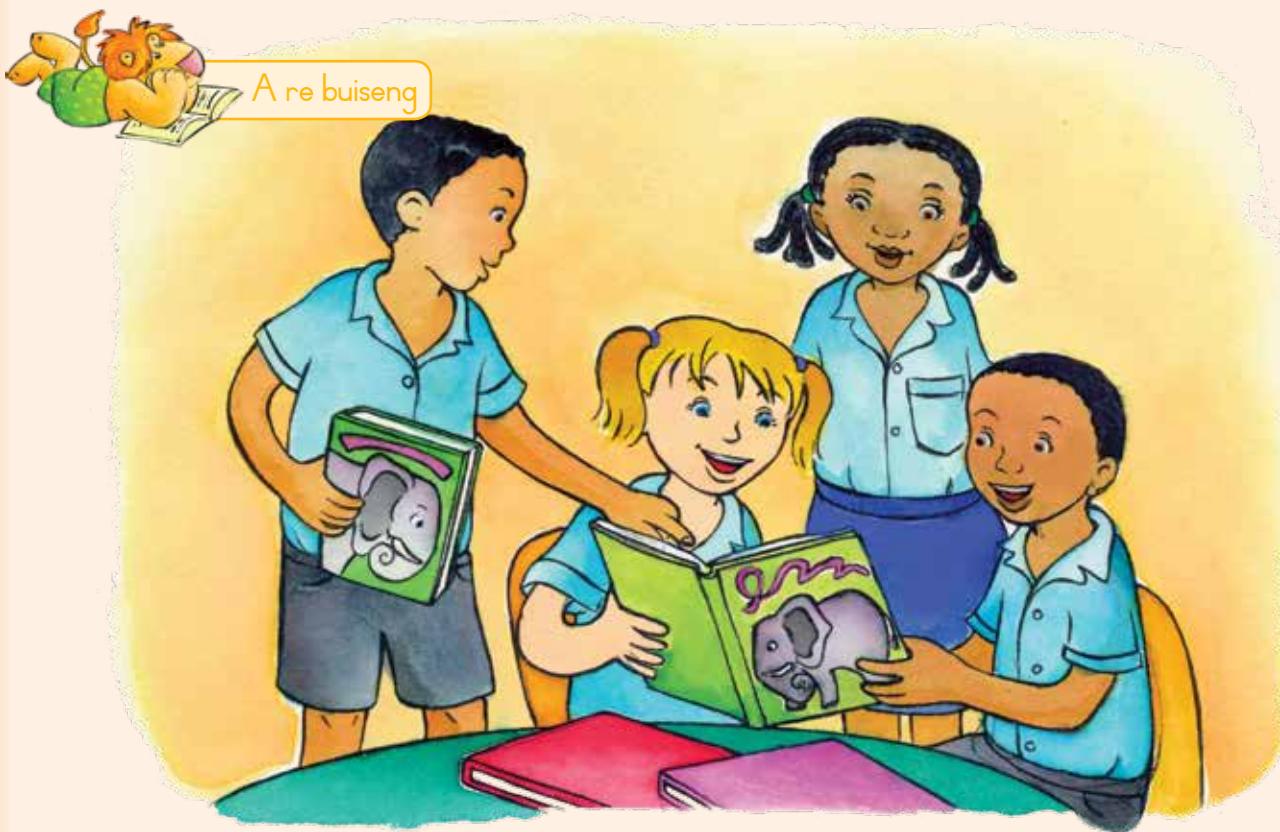
Boitapoloso

Lebelela gore go fapaana fa kae. Sekeletsa se se fapaanang.

Morutabana: Seana

Letha

Dilo di le tharo tse di itumedisang ka ga ditlou

A re buiseng ka ga dikarolo tsa mmele wa tlou: mmele, ionaka lwa tlou le meno.

SELOPO SA TLOU

Ditlou di dirisa selopo sa tsona go tlhaba mokgosi. Gape di dirisa selopo go tsenya dijo mo molomong le go nwa metsi. Dingwe tsa ditlou tse di tlhalefile thata mo di kgonang go dirisa selopo le go bulela metsi mo pompong. Fela ga go na motho yo o di bolelelang gore di tswalele pompo gape.

MANAKA

Tlou e na le manaka a le mabedi. Manaka ao a dirilwe ka aebori.

Manaka ao a mela mo marinining a a mo metlhagareng e e kwa godimo. Manaka a tlou a gola botshelo jotlhe jwa yona. Tlou e dirisa manaka a yona go epa metsi le go epa go batla dijo. Batho ba ba bosula ba bolaya ditlou go utswa manaka a tsona ao a dirilweng ka aebori.

MENO

Ditlou, gape, di na le meno a mane a a sephaphathi, a a bidiwang meno a metlhagare. Di a dirisa go sila dijwalo tse di di jang.

Kwa bofelong, meno a metlhagare a a fela, mme morago ditlou di tlhogisa a mangwe. Se se diragala dingwaga tse dingwe le tse dingwe tse di lesome. Tlou e bona disete tse di ka nnang supa tsa meno mo botshelong jwa yona. Rona batho re na le disete di le pedi fela.

Letha:

A re kwaleng

Araba dipotso tse.

Ke dilo dife tse tharo tse di leng botlhokwa mo ditloung?

M

S

M

Di dirisa dilopo tsa tsona go dira eng?

Di dira eng ka meno a tsona?

Ke eng se o se itseng ka ga meno a tsona?

Tiriso ya mafoko

Buisa mafoko, mme o reetse medumo. Morago o dirise mafoko a le 5 go kwala dipolelo tsa gago mo bukatirong.

tlowana	letsa	kelotlhoko	kuka
tlhapi	tsholola	botlhoko	diraka
mogala	metsana	mogala	reka

Mafo
ko a
tlwaelo

neile
tsamaya
botala
mela

A re kwaleng

Dirisa mafoko a go go thusa go feleletsa dipolelo.

ya gago

ya gagwe

ya gagwe

tsa bona

tsa

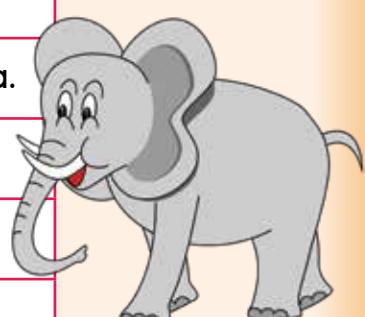
O dirile tirogae _____.

O tsere buka _____ go ya sekolong ka yona.

Bajele dijo tsa dilalelo _____.

Ke jеле dijo _____ me.

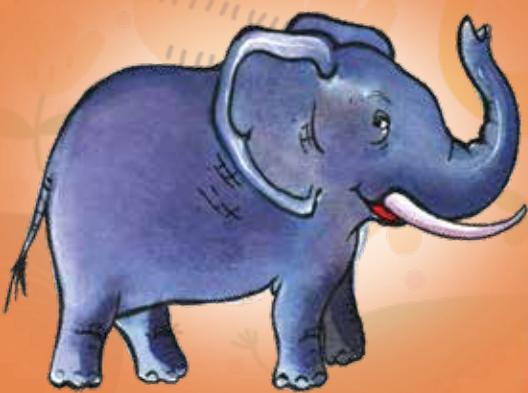
O tshwanetse go dira tirogae _____.

A re buiseng

**Sengwe le sengwe ka
ga ditlou**

Ka Eli Smith

Theibole ya diteng

1	Ditlou di lebega jaaka eng?	4
2	Dija eng?.....	10
3	Ditlou di buisana jang?.....	11
4	Balelapa la tlou	15

A re kwaleng

Araba dipotso tse.

Setlhogo sa buka ke mang?

Mokwadi wa buka ke mang?

Ke dikarolo dife tse nne tse di builweng mo ditenneyeng?

1

2

3

4

Letha:

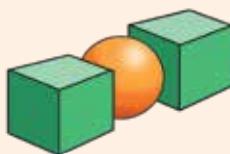
A re kwaleng

Kwala dipolelo di le tharo tse di bolelang gore o rata go ka buisa buka e. Goreng o batla go e buisa kgotsa o sa rate go e buisa.

A re kwaleng

Mafoko otlhe a ke matlama. A re bolelala ka mafelo.
A tsenye mo diphatlheng tse di nepagetseng mo dipolelong tse.

teng

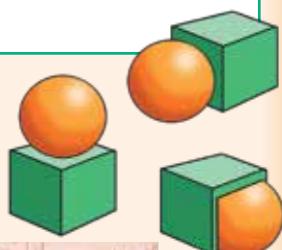
gaufi le

ka fa

godimo

godimo ga

magareng ga

Dikatsana di iphitlhile mo _____ ga khabote.

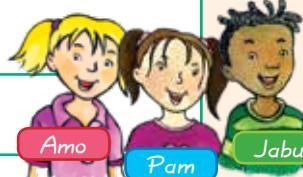
Ntšwanyana e ntse _____ tafole.

Pam o ntse _____ Amo le Jabu.

Tlou e tsamaetse _____ le thaba.

Re nametse ka sejanaga _____ leborogo le le mo phakeng.

Re nna _____ le sekolo.

Seraraanyaloleme: Buisa polelo e ka bonako.

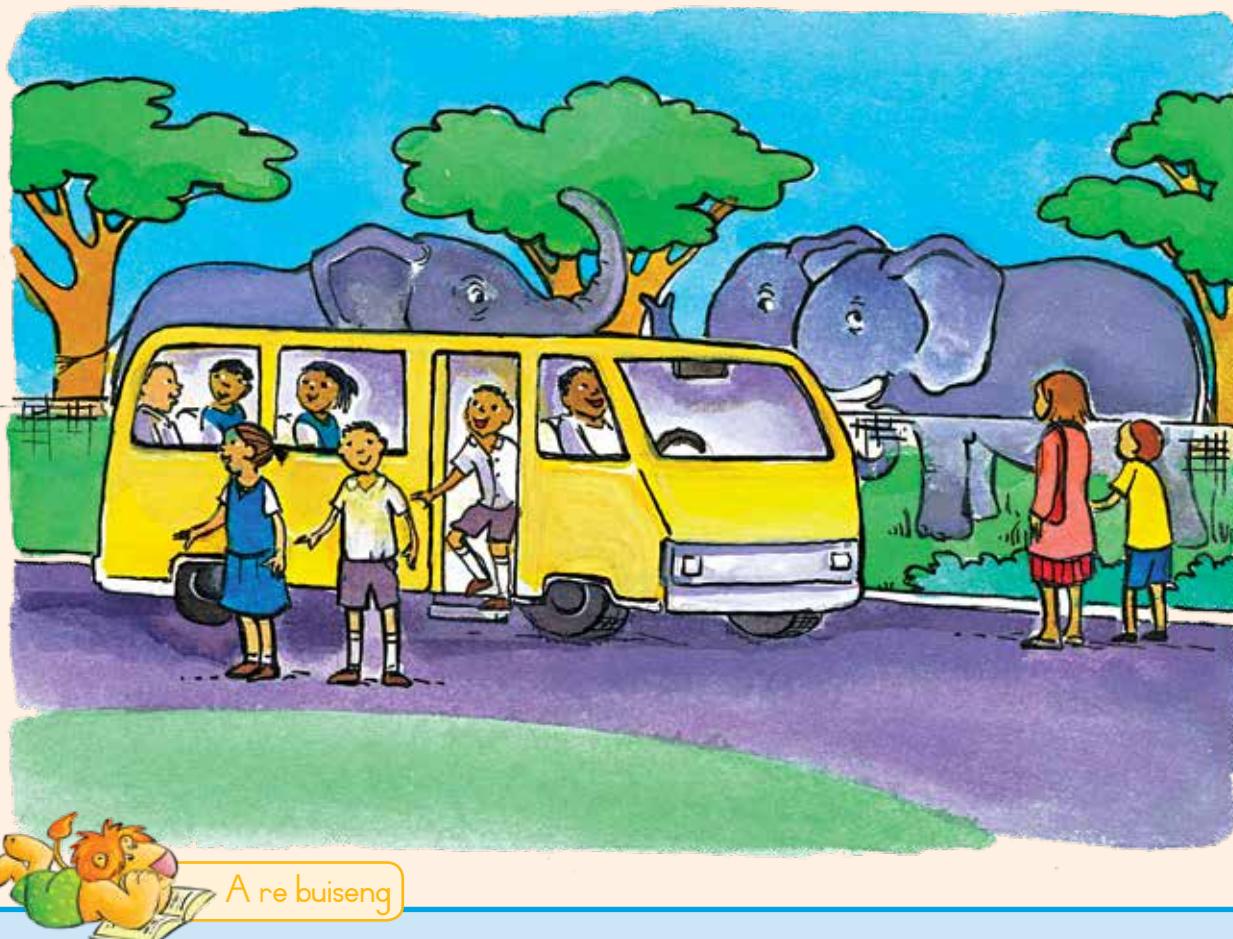

Bana ba banna ba ba nnang bonnanne ba
letse ba sa lala.

Morutabana: Seana

Letha

Bese ya rona e ne ya ema mo serapeng sa ditlou. Bana ba mophato 3 ba ne ba ya go lebelela ditlou. Ditlou tsa mo Aforika ke tse dikgolo mo lefatsheng. Ditlou di na le boboko jo bogolo go ka nna jwa diphologolo, ke ka nthha e e leng diphologolo tse di tlhalefileng jaana. Re lebeletse phamfolete e.

Di tshela nako e e kana kang?

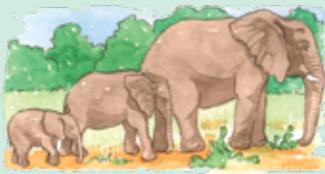
Di kgona go tshela dingwaga di le 70.

Di boleele jo bo kana kang?

Ditlou tsa mo Aforika di ka nna boleele jwa go lekana le dimitara di le 4.

A ke diphologolo tse di nnang le balelapa la tsona?

Go ntse jalo. Balelapa ba tla pele. Di tlhokomela bana ba tsona. Gape di kgona go godisa bana ba e seng ba tsona ka go ba tlhokomela ka gore go sena bommaatsona.

Letlha:

A re kwaleng

Kwala dipolelo di le nne ka se o
ithutileng sona ka ga ditlou.

Mafoko a
tlwaelo

gweba
jwala
lejwe
utlwala

Tiriso ya mafoko

Buisa mafoko, mme o reetse medumo. Morago o dirise mafoko a le 5 go
kwala dipolelo tsa gago mo bukatirong.

gweba	gwerisa	jwa	dijwalo
gwaega	gweretlha	jwala	bojwala
segwagwa	gwa	dijwalo	lejwe

A re direng

Bontshang dikarolo mo setshwantshong se sa tlou.

molomo

mogatla

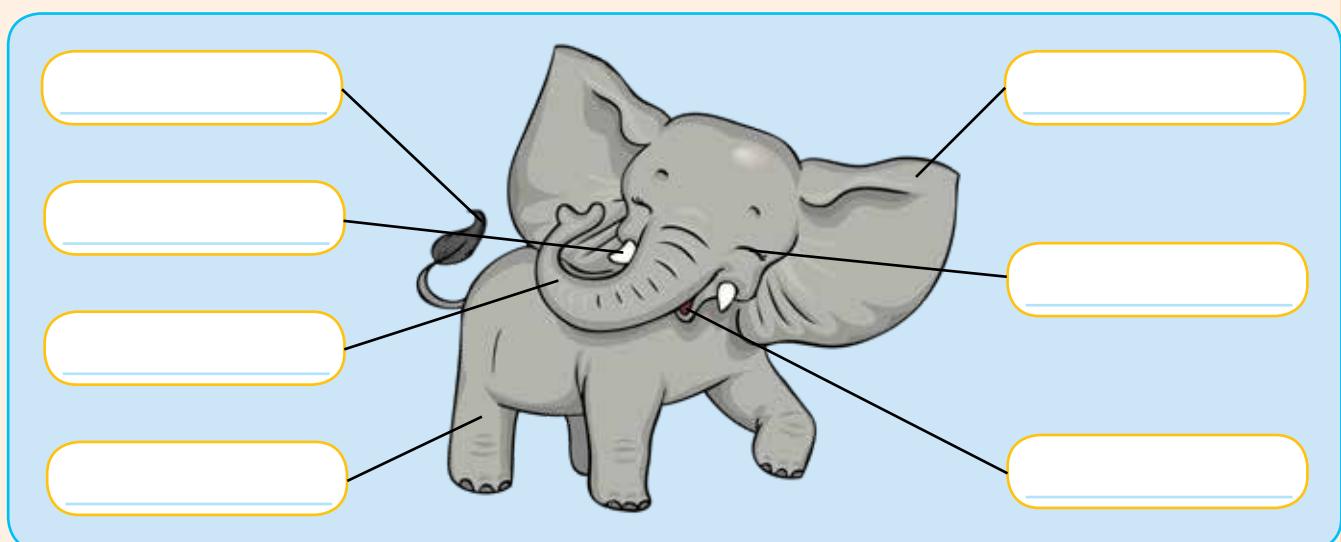
meno

selopo

tsebe

lenaka

maoto

Puisano ka ga tlou

A re direng

Tshwara ditherisano le tsala ya gago ka ga ditlou.
Botsanang dipotso ka ga se le se buisitseng ka ga ditlou.

Sekeletsa lefoko le le nepagetseng mo polelong nngwe le nngwe.

A re kwaleng

Ke ja/jele apole.

Ditlou di gola/godisa bana ba tsona

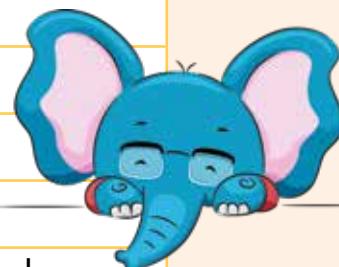
Re tlaa buisa/buisitse dibuka ka ga ditlou.

Ditlou di tlhalefa/tlhalefile thata.

Tlou e kgolo ya mme e tlhokomela/tlhokometse bana ba yona maabane.

Ntšwa e ikgobatsa/ikgobaditse leroo.

Ke bone/bona ditlou mo phakeng beke e e fetileng.

Kopolola se ba se buang ka mokgwa wa puosebui. Dirisa matshwao a puo.

A re kwaleng

A o ne o itumeletse serapa sa ditlou?

Go botsa Thandi,

E, go ne go le gontle tota.

Go araba Jimi,

Go ne go le molemo thata go buisa ka ga ditlou mo bukeng.

Go bua Thandi,

Ke ne ka bona ditlou gangwe mo Serapeng sa Ditlou sa Addo.

Go bua Jimi,

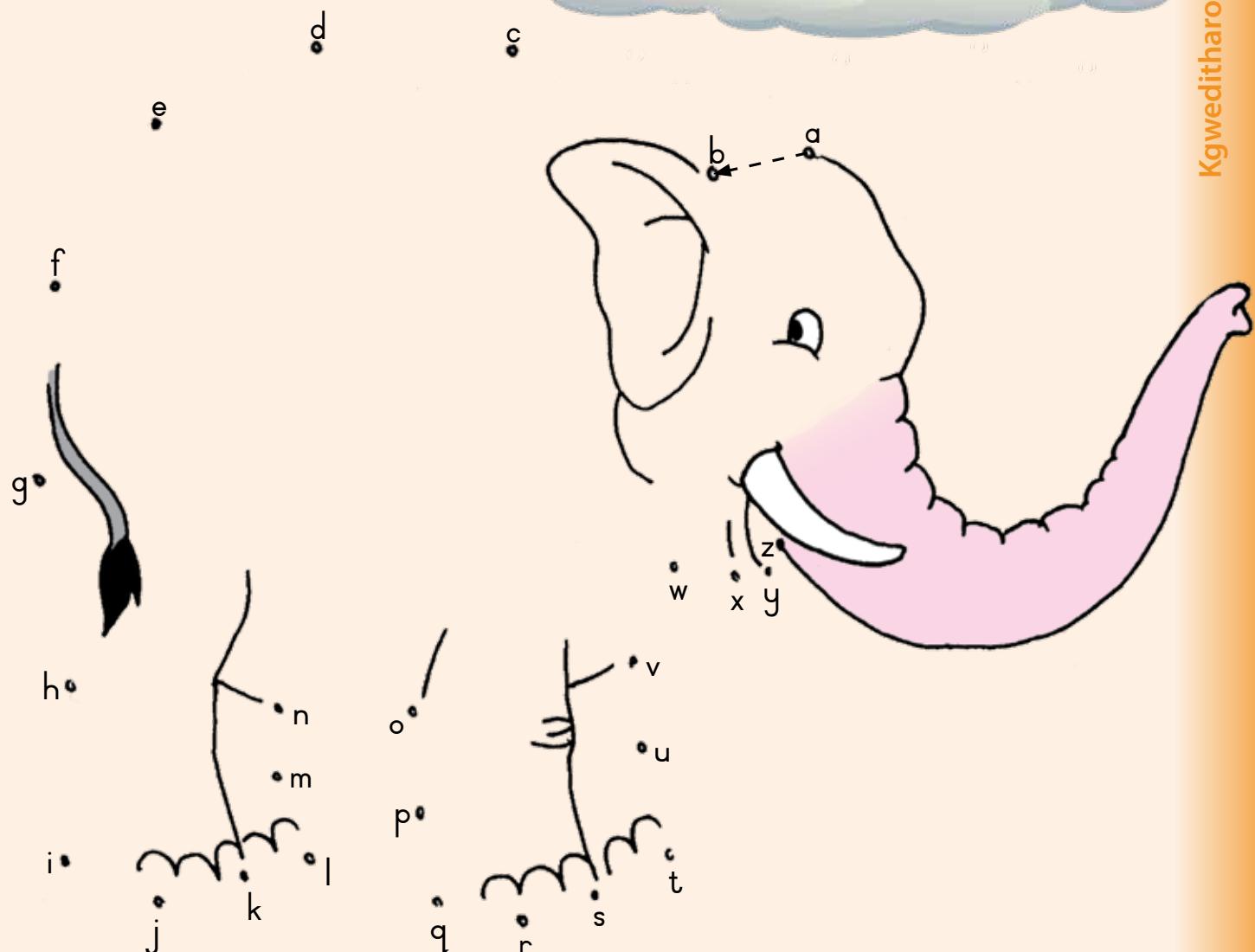
Puisano ka ga tlou (tsweletso)

111

Boitapoloso

Sala morago alefabeete go golaganya
moronthorontho.

Gakologelwa

mogote

mogotenyana

mogotegote

Go kwala kgang ya gago

A re bueng

Buisana le tsala ya gago ka ga kgang e o
tlaa e kwalang.
Tlatsa dikakanyo tsa gago mo tsebeng e.

Morulaganyi wa
kgang ya me

Baanelwa le
maitshetlego

Matseno

Mmele

Bokhutlo

Boitumediso

Ke bomang ba ba leng mo kgannyeng ya gago?

Kgang ya gago e diragala kwa kae?

Kgang e diragala leng?

Go diragala eng mo matsenong a kgang ya gago?

Go diragala eng mo mmeleng wa kgang ya gago?

Kgang ya gago e khutla jang?

Itirele buka ya gago. Seg a tsebe e e latelang ya buka ya gago. Seg a mo meleng ya maronthorontho. Mena pampiri ya gago mo meleng. Kwala setlhogo sa buka mo sephuthelong. Baya leina la gago ka fa tlase ga setlhogo sa buka ka gore ke wena mokwadi wa kgang. Thala setshwantsho mo sephuthelong. Jaanong, kwala kgang ya gago mo bukeng.

SEPHUTHELO KA FA MORAGO

KA GA MOKWADI

Kwala leina la gago.

Dingwaga tsa gago.

O nna kwa kae?

8

KGATO 4. Seg a moleng morago ga go tshwaraganya buka.

Thala setshwantsho.

KGATO 2. Menam a moleng wa marantho

Kwala setlhogo sa buka fa.

Tlatsa leina la gago (ke wena mokwadi).

1

KGATO 1. Mena a moleng wa marantho

5

Tswelela pele ka kgany y a gago fa.

7

Kwala mmeli wa kgany y a gago fa.

Thala setshwantsho.

Simolola go kwala kgang ya gago fa.

Thala setshwantsho.

Feleletsa kgang ya gago.

2

7

3

9

Tswelela pele ka kgang ya gago fa.

Kwala se se diragaling mo bokhutlongjwa
kgang ya gago.

Thala setshwantsho.

Thala setshwantsho.

Thitokgang 8: Botsalano le tlhokomelo

Kotara 4: Dibeke 5 - 8

113 Letsatsi le le kgethegileng la barutabana 102

Buisa sekwalwa ka ga Letsatsi la Morutabana.
 Buisa leboko ka ga morutabana.
 Araba dipotso ka ga leboko.
 Lemoga ditlhongwapele le ditlhongwamorago.
 Tlhaola mafoko go ya ka tatelano ya alefabete.
 Dirisa phegelwana ka nepagalo.
 Buisa seraraanyaleome.

114 Leboga morutabana wa gago 104

Kwalela morutabana karata ya ditebogo.
 Golaganya dipolelo o bo o bontsha madiri.
 Thalela matlhalosi a nako.
 Dirisa phegelwanna go bontsha thuo.
 Lemoga ditlhaka tsa Setswana.
 Tlhamma phousetara ya Letsatsi la Morutabana.

115 Amo o na le mabadi mo mmeleng 106

Buisa lekwalo le le yang kwa morutabaneng go tswa kwa go Amo.
 Araba dipotso tsa ditlhophontsi ka ga lekwalo.
 Lemoga makaelagongwe.
 Gakologelwa tatelano ya ditiragalo.

116 O fole, Amo 108

Kwala setsenywa sa bukatsatsi ka ga nako e ba neng ba lwala.
 Dirisa ditlhongwapele (tlhogo) le ditlhongwamorago (megatlana) go feleletsa mafoko.
 Kwala dipolelo o dirisa ditlhongwapele le ditlhongwamorago.
 Kwalela Amo lekwalo o mo eleleletse pholo ya ka bonako o bo mo tlotlele dikgang tsa kwa sekolong.

117 Letsatsi le le gakgamatsang letsatsi le le sa siamang 110

Buisa ditthaloso tse pedi tsa tiragalo e le nngwe.
 Rulaganya go kwala ditsenywa tsa bukatsatsi.

Dirisa mmepe wa tlhaloganyo go rulaganya ditsenywa tsa bukatsatsi.
 Kwala ditsenywa tsa bukatsatsi o dirisa mmepe wa tlhaloganyo.

118 Kwa re neng ra ya teng 112

Ateresetsa ke go kwaela tsala posekarata.
 Golaganya dipolelo o dirisa makopanyi.
 Nyalanya mafoko a a mo bongweng le a a mo bontsing.
 Dirisa phegelwa ka nepagalo.
 Batla o bo o sekeletsa setshwantsho se se sa tsamaelanaeng mo setlhopheng.

119 Re kwa motshamekong 114

Bolelapele kgang go tswa mo setlhogong le ditshwantshong.
 Araba dipotso ka ga setshwantsho sa kgang.
 Thala manakana a tleloko nngwe le nngwe go bontsha gore tiragalo e diragetse ka nako mang.

120 Ka ga motshameko 116

Dirisa ditshwantsho go kwala kgang ka ga loeto lwa bana.
 Tsena maina mo ditshwantshong.
 Bopa mainatswako kana mafokotswako.

121 Thembi wa motimamolelo 118

Buisa potsolotso ya seyalemowa ya rasetimamolelo.
 Diragatsa motshameko wa potsolotso.
 Araba dipotso tsa ditlhophontsi ka ga potsolotso.
 Kwala temana ka ga tiro ya bona ya bokamoso.

122 Se ke batlang go nna sona 120

Botsolotsa tsala o bo o kwala dikarabo tsa dipotso.
 Nyalanya ditlhongwapele tse di nepagetseng le mafoko.
 Kwala dipolelo o dirisa ditlhongwapele kana ditlhogo.
 Feleletsat matlhaodi.
 Nyalanya tshwantshanyo le ditshwantsho.
 Dira tshwantshanyo.

123 Letsatsi la laeborari gape 122

Buisa kgang ka ga Gerie wa tsie le tshoswane.
 Araba dipotso ka ga sekwalwa.

124 Go tswirinya ga tsie 124

Tsena maina mo sethalong kana setshwantshong.
 Kwalolola dipolelo o dirisa puosebui.
 Batla mafoko mo sekwalweng sa mafoko.

125 Lefatshe lotlhe le mo boitumelong 126

Buisa sekwalwa ka ga meletlo e farologaneng.
 Feleletsat theibole ka ga dikakanyo tsa dimpho.
 Dira patlisiso ka ga malatsi a boikhutso le go balolola dipolelo kana ditlamorago.

Setifikeiti 130

A re buiseng

Letsatsi la barutabana ke la 8 Diphalane. Mo letsatsing le, re ya go kwala makwalo le dikarata go leboga barutabana ba rona. Ba bangwe ba baithuti ba ya go kwalela barutabana ba bona maboko. Leba leboko le le kwadilweng ke moithuti yo mongwe wa mosetsana mo sekolong.

Morutabana wa me

Ke a leboga, morutabana wa me fa o kgonne go nthusa fa ke ne ke le mo tlalelong.

Ke a leboga, morutabana wa me, go nkadima ditsebe
fa ke ne ke na le dilo tse ke batlang go go bolelela tsona.

Ke a leboga morutabana wa me, go nthuta dilo tse ke tshwanetseng go di itse

Ke tlaa aga ke gakologelwa morutabana wa Mophato 3
wa me gongwe le gongwe kwa ke go yang.

E nopenswe go tswa mo go Maryam Mashhadi

Mafoko a
tlwaelo

utlwa
ngwaga
phakela
thusa

A re kwaleng

Buisa leboko, mme o arabe dipotso.

Ke dilo dife tse tharo tse mosetsana a lebogang morutabana wa gagwe ka tsona? Di thalele mo lebokong, mme morago o di kwale.

1

2

3

Letha:

Mosetsana wa sekolo o ne a ikutlwa jang fa a ne a le mo tlalelong?

a Itumetse

b Hutsafetse

Leba leboko gape. Batla, mme o tlatse mafoko a a rumang ka go tshwana le

tlalelong

nthusa

Tiriso ya mafoko

Kgaoganya mafoko a go bontsha medumo e e farologaneng. Morago ga foo, kwala dinomoro tsa mafoko mo lebokosong lengwe le lengwe go ya ka tatelano ya dialefabete.

ga/ko/lo/ge/lwa	2
gakgamatsang	3
bontle	1

pelompe	
hutsafala	
kopolola	

molemo	
bokoa	
botshwakga	

Laboraro	
Lamatlhatsa	
busetsa	

A re kwaleng

Bontsha gore dilo tse ke tsa bomang ka go bontsha thuanyi ya lerui. Morago tlatsa maina a beng ba tsona le gore ke eng se e leng sa mongwe le mongwe.

Buka e ke _ya_ ga Ati.	Ati	Buka
Kgetsana ya _ga mme e senyegile.		
Mogatla wa _ntšwa o a tsokotsegan.		
Leino _Sara le a opa.		
Sejanaga _morutabana ke se se hibidu.		
O tsere bolo _Jabu.		

Seraraanyaloleme: Buisa polelo e ka bonako ka fa o ka kgonang ka teng.

Betty o rekile dimonamone tse di monate go natefela batho mo monateng. Dimonamone tse di monate di natefetse batho ba ba tileng mo moletlong o o monate.

Morutabana: Seana

Letha

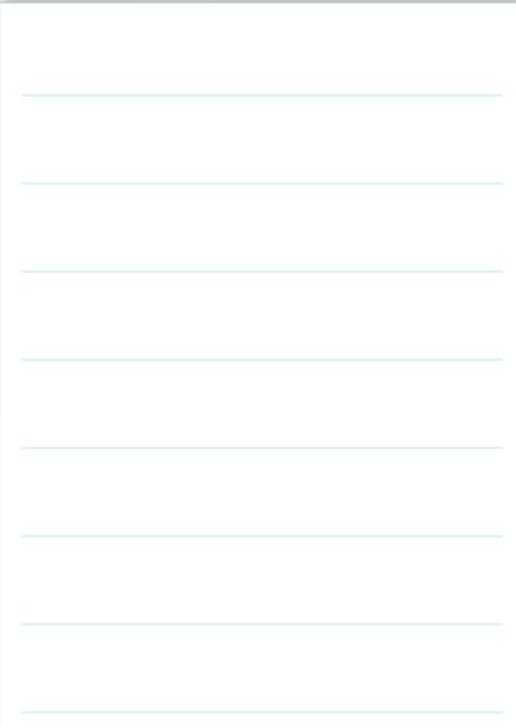
A re kwaleng

Thalela morutabana wa gago karata ya
ditebogo tse di kgethegileng.

A re kwaleng

Thalela madiri kgotsa mafoko a a dirang tiro mo lebokosong
le le botala jwa legodimo. Morago ga foo, thala mola go
tshwaraganya dikarolo tse pedi tsa polelo.

Sediri

Segwawa se se botala jwa bojang

Nnake wa me o monnyane

Monna

Jane, tsala ya me

Ntšwa e phifadu

Bana

Batla lediri

ba ne ba tshameka ka bolo.

se jele ntsi.

e jele lerapo.

o ne a kgweetsa sejanaga sa gagwe.

o apere mosese o montle.

o nna gaufi le nna kwa sekolong.

Lethha:

A re kwaleng

Thalela mafoko a a go bolelelang
gore dilo di diragala leng.

Ka ga nako
Re dirisa leng letlama **kwa le godimo?**
Re dirisa **ka go emela nako e e rileng,**
matsatsi le lethha.

Sekolo se simolola ka **ura ya 8 mo mosong.**

Sekolo se tswa ka ura ya 2 thapama.

Amo o ile kwa gae ka sethoboloko.

Re ya go robala ka ura ya 8.

A re kwaleng

Fa motho a le mongwe e le ena mong wa sengwe re kwalla lefoko **tsa** fa pele ga selo seo.
Feleletsa dipolelo ka go tlatsa mafoko a a tlogetsweng.

Dibuka basimane.

Dipene basesana.

Dijo dintšwa.

Dijanaga barutabana.

A re kwaleng

Dumisa mafoko a, morago o sekeletse medumo e e pataganeng e e dumisiwang mmogo.

kw a	kwala	sekolo	makarone
monwana wa kgonojé	tshiamololo	tšheke	sekwena
mafofora	khemise	segwagwa	Laboraro

Boitumediso

Lebelela leboko le, "Morutabana wa me". Jaanong, dira le tsala ya gago, mme le dire phousetara mo le phasalatsang teng ka ga letsatsi la barutabana. Buang gore goreng barutabana ba le mosola bo baneng. Buang gore ke eng se bana ba tshwanetseng go se dira go leboga barutabana ba bona.

Morutabana: Seana

Lethha

A re buiseng

Morutabana yo o tlotlegang

Ga ke kgone go tla mo sekolong. Ke tswile thutlwa, mme ngaka e rile nka se kgone go tla sekolong ka gore ke tlaa tshwaetsa bana ba bangwe.

E ne ya re fa ke tsoga ka Mosupologo o o fetileng ka fitlhela mmele otlhe wa me o tletse diso tse di khividu. Ke ne ka leka go di forogotlha, mme fela ke ne ka retelelwae go di tlosa. Morago ga foo, ke ne ka leka go tlhapa ka sesepa, mme ka palelwae go di tlosa. Ke hutsafetse thata. Morago ke ne ka utlwa go fisa thata mo mmeleng. Mme wa me o ne a nkisa kwa ngakeng. Ngaka e ne ya mpolelela fa thempereitsha e le kwa godimo. Ngaka e ne ya nnaya setlhare, mme ya mpolelela gore ke se ka ka tla sekolong. O mpoleletse seno mo malatsing a matlhano a a fetileng.

Letsatsi lengwe le lengwe ke lebelela gore mabadi a tlogile mo mmeleng, fela a santse a le teng. Ke tlhoafaletse ditsala tsa me. Ke batla go tla sekolong, mme ga go kgonege. Morutabana wa me, a o ka ntetla go tla go tsaya dibukatiro tsa me gore ke kgone go dira ditiro tsa me mo gae? Ga ke batle go salela morago mo tirong ya me ya sekolo. Rre a re o tlaa tla mo sekolong go tla go tsaya dibuka tsa me.

Ke le tlhoafaletse lotlhe.

Amo

25 Berry Road
Old Town
1234
19 Diphalane 2015

Letha:

A re kwaleng

Morago ga go buisa kgang e, araba dipotsos tse.
Sekeletsatlhaka mo go nang le karabo e e nepagetseng.

Maikaelelo a ga Amo a go kwala lekwalo ke afe?

A	Ke go itsise morutabana wa gagwe gore o tswile thutlwa kana diso mmele otlhe.
B	Go mo itsise gore o ne a ile kwa ngakeng.
C	Go kopa dibuka tsa gagwe.
D	Go itsise morutabana gore ngaka e rileng.

Ke nako e e kana kang Amo a se teng mo sekolong?

A	Matsatsi a 2
B	Matsatsi a 5
C	Matsatsi a 7
D	Matsatsi a 10

Ke selo sefe sa ntliha se se lemositseng Amo gore go na le sengwe se se sa siamang?

A	O bone a tletse diso mo mmeleng.
B	Ngaka e mmoleletse gore o tswile thutlwa.
C	Thempereitsha ya gagwe e kwa godimo.
D	Mme wa gagwe o mo isitse kwa ngakeng.

A re kwaleng

Lebelela tlhaka ka kelotlhoko, mme o batle mafoko a a nang le bokao jo bo tshwanang le jwa mafoko a.

go fetisetsa bolwetse (temana ya 1)	
go sa itumele (temana ya 2)	
mogote thata (temana ya 2)	
batla (temana ya 3)	

Mafoko a tlwaelo
thusa
tshwara
solofela
tlola

A re kwaleng

Kwala dipolelo tse ka tatelano e e nepagetseng. Di kwale dinomoro go tloga mo go ya ntliha go fitlhela mo go ya bone.

Ke ile kwa ngakeng.	
Ke lekile go di tlhapa.	
Thempereitsha e ne e le kwa godimo.	
Ke ne ka tsoga, mme ka fitlhela ke tswile diso tse dikhibidu mo mmeleng otlhe.	

Morutabana: Seana

Letlha

A re direng

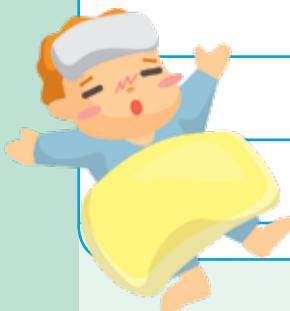
Kwala mo bukatsatsing gore o lwetse leng. Bua gore o ne o ikutlwajang, o nole ditlhare dife le gore ke mang yo o neng a go tlhokometse.

Dumela bukatsatsi

Letlha

A re kwaleng

Dirisa sekao go bopa mafoko.

Fa re simolola lefoko ka **ga se** re a bo re dirisa kganetsa. Ka jalo, **go se** itumele go re raya gore o **hutsafetse**.
Fa re feleletsa lefoko ka **tletse** re raya gore o **tletse**. Ka jalo, **tlhokomela** go raya go **sireletsat thata**.

hu + tsafala =	hutsafala	
ma + swe =		
pe + lompe =		

gakgama + tsa =	
mebala + bala =	
botlhho + ko =	

Kwala polelo, mme o dirise **-be** mo lefokong o kwale gape polelo e nngwe o dirise lefoko **thata**.

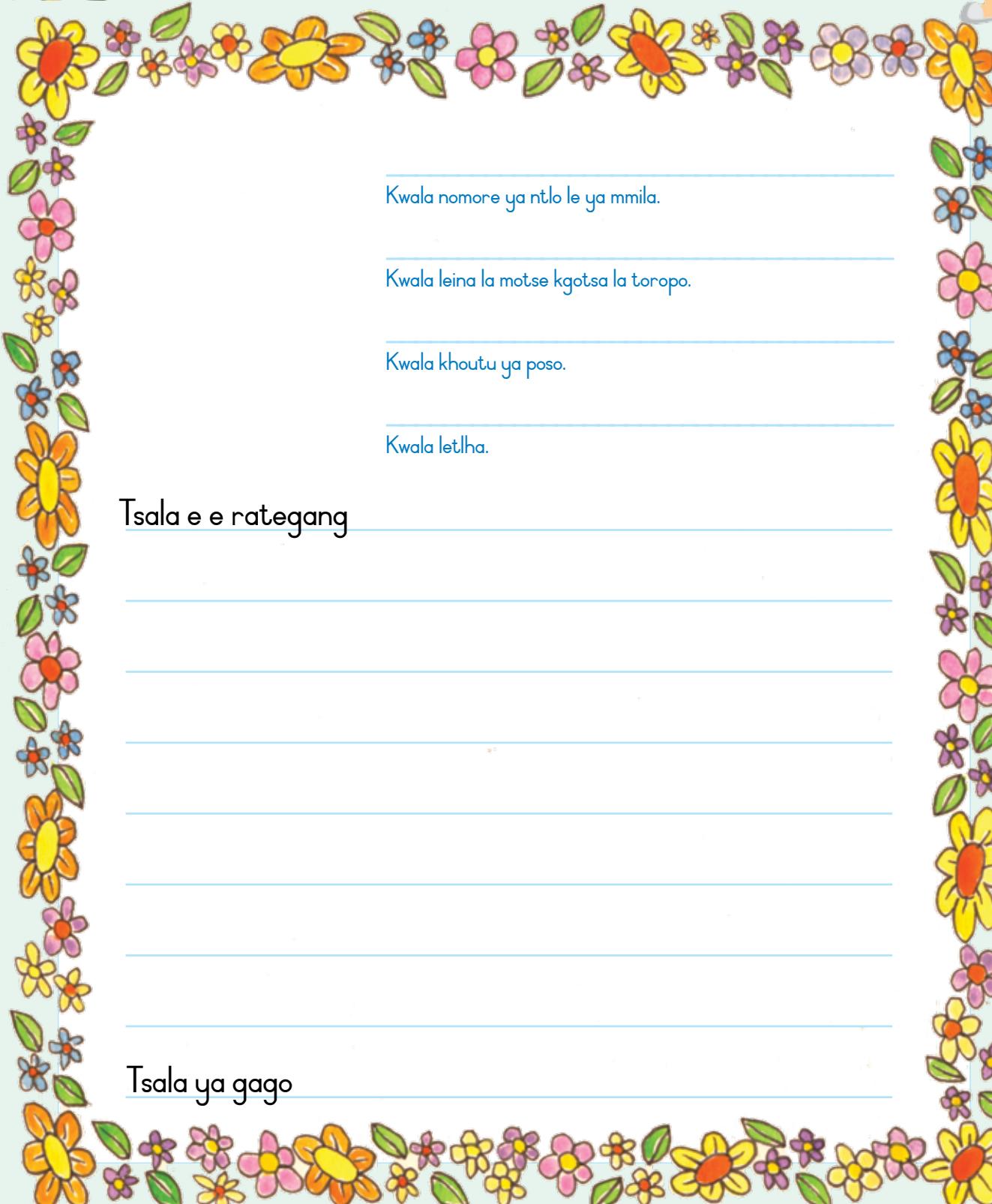

Letlha:

A re kwaleng

Itire jaaka e kete ke wena tsala ya ga Amo. Mo kwalele lekwalo, mme o mmolele gore o solo fela fa a tla nna botoka mo nakong e e sa fediseng pelo. Mmolele dikgang tse dingwe tsa mo sekolong.

Kwala nomore ya ntlo le ya mmila.

Kwala leina la motse kgotsa la toropo.

Kwala khoutu ya poso.

Kwala letlha.

Tsala e e rategang

Handwriting practice lines for the sentence "Tsala e e rategang".

Tsala ya gago

Morutabana: Seana

Letlha

A re buiseng

Ati le nnakaagwe wa gagwe e leng, Sara, ba tswa leeto le balelapa la gaabobona. Ati o itumelela go tlhabiba ke phefo, fela Sara ena ga a itumelele go eta.

E ne e le letsatsi le le
gakgamatsang tota!
Ke solo fela gore re tlaa
etela koo gape.

E ne e le letsatsi le le
sa siamang le! Kwa ntle
ga dijotshegaré, ga ke
gakologelwe letsatsi le
fa e le le lengwe le ke
itumeletseng sengwe.

A re direng

O ya go kwala matsatsi mo bukatsatsing ka ga Ati le Sara. Fela sa ntsha, mo setlhopheng sa gago, le thale mmepe wa tlhaloganyo o o tla le thusang go kwala ka ga bona mo bukatsatsing. Buisanang gore goreng bana ba babedi ba ba neng ba etetse mo lefelong le lengwe ba na le maikutlo a a farologaneng ka ga ketelo ya bona.

Ati le Sara ba ne ba etetse
kae

Ati le Sara ba dirile eng

Ati o ne a itumelela eng

Ke eng se Sara a sa se
itumelelang

Letlha:

Tiriso ya mafoko

Buisa mafoko, mme o reetse medumo. Morago o dirise mafoko a le 5 go kwala dipolelo tsa gago mo bukatirong.

godimo	tshwara	magwata	botlhoko	pedi
goga	tshwene	thata	tlhokomela	lesedi
bogole	tshwenya	thatafala	elatlhoko	robedi

A re kwaleng

Jaanong, tsenya dilo tse di diragaletseng Ati le Sara go ya ka malatsi mo bukatsatsing. Gakologelwa go dirisa mmepe wa gago wa tlhaloganyo go go thusa.

Bukatsatsi ya ga Ati

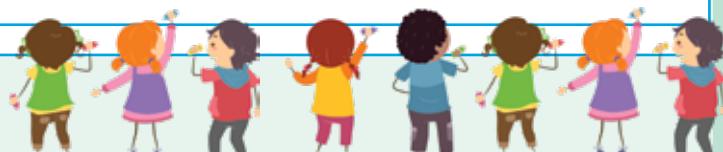
Dumela bukatsatsi

Letlha

Gompieno ke nnile le letsatsi le le gakgamatsang mo botshelong jwa me.

Re ne ra ya kwa

Bukatsatsi ya ga Sara

Dumela bukatsatsi

Letlha

Gompieno ke nnile le letsatsi le le sa siamang mo botshelong jwa me.

Re ne ra ya kwa

118 Kwa re neng ra ya teng

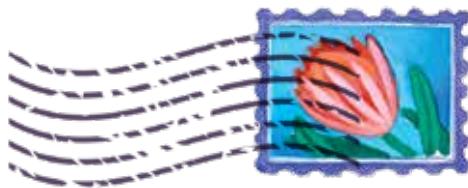

A re kwaleng

Itire jaaka e kete ke wena Ati kgotsa Sara. Romelela tsala ya gago posekarata, mme o mmolele se o se dirileng fa o ne o ile go eta, gore goreng o ne o itumetse kgotsa goreng o ne o sa itumela. Ateresetsa karata eo kwa tsaleng ya gago.

Tsala e e

Go tswa go

Leina la tsala ya gago.

Nomore ya ntlo le ya mmila.

Torotswana/Toropokgolo/naga

Khoutu ya poso

A re kwaleng

Tshwaraganya dipolelo tse di ka
fa molemeng le dipolelo tse di ka
fa mojeng ka go dirisa mafoko a
a mo mabokosong.

mme

ka gore

le

Re ne ra ya kwa lefelong lengwe le le
monate thata.

Ke ne ke sa itumelela sepe.

Ke ne ke tsamaile le batsadi ba me.

Ke ne ke tsamaile le abuti wa me.

Ke ne ke sa batle go tsamaya.

Ke ne ke batla go ya kwa moletlong wa
tsala ya me.

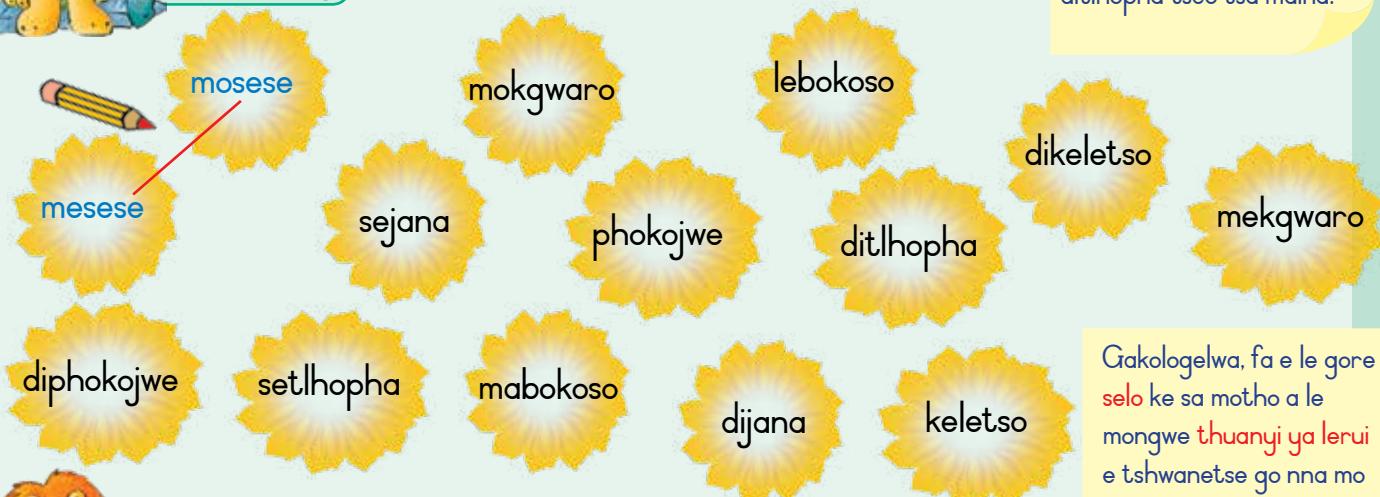
Lethha:

A re kwaleng

Bapisa mafoko a a mo bongweng le mafoko a a mo bontsing.

Re gokelela ditlhogo tsa maina mo mafokong fa re batla bontsi jwa ona. Re gokelela ditlhogo go ya ka ditlhophpha tseo tsa maina.

A re kwaleng

Tsaya tshwetso gore beng ke ba ba fetang bongwe kgotsa ke ba bantsi. Morago ga foo, tsenya dithuanyi tsa lerui ka fa bongweng kgotsa ka fa bontsing mo diphatlheng tse di nepagetseng.

Gakologelwa, fa e le gore selo ke sa motho a le mongwe thuanyi ya lerui e tshwanetse go nna mo bongweng, fa e le gore dilo ke tsa batho ba bantsi thuanyi e nna mo bontsing.

Matlhare la/a setlhare.

Dipetale tsa/ya dithunya.

Diphuka tsa/la dinotshe.

Nko tsa/ya rametlae.

Boitumediso

Batla le go sekeletsa se se sa batlegeng. Morago kwala leina la setlhophpha sengwe le sengwe.

dipalangwa

ditiro

metshameko

Morutabana: Seana

Letlha

119 Re kwa motshamekong

A re bueng

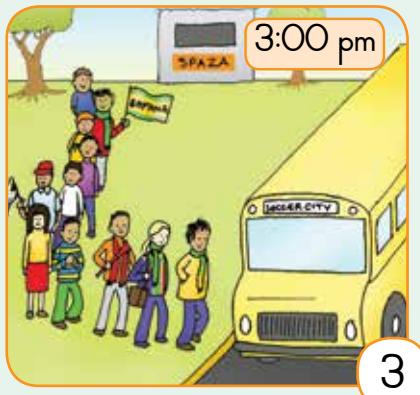
Lebelela ditshwantsho, mme o buisane le tsala ya gago ka ga se se diragalang.

1

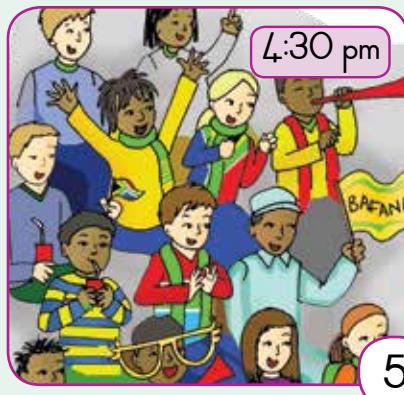
2

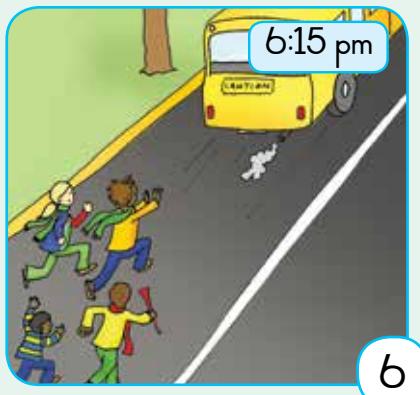
3

4

5

6

A re kwaleng

Bua gore bana ba ikutlwa jang mo setshwantshong sengwe le sengwe. O akanya gore ba reng mo setshwantshong sengwe le sengwe? Jaanong, tlatsa nomore e e nepagetseng ya setshwantsho go bontsha tatelano e e e nepagetseng ya ditiro.

Nnyaya, tlhe! Bona bese ya rona ke ele e ya goga! E re tlogetse!

Nnyaya, tlhe! Bona gore mola o ke o moleele jang!
A gona re tlaa ba ra tsena mo lebaleng la metshameko?

Ke tlaa tshwanelo ke go rwala sekhafo sa me ka gore go tsididi.

Dumela, Jimi. E setse e le metsotso e le masomeamararo go tswa ureng ya bobedi. Itlhaganele!

Ijo, setlhophapha sa rona se fentse!

A re tsene mo moleng go emela bese.

Letlha:

A re kwaleng

Bana ba ne ba ile kae?

Go ne go na le mela e le mekae ya batho ba ba emeng koo?

Ba ne ba le kanakang mo moleng wa bobedi?

Ba ne ba dira eng metsotsso e e masomeamararo morago ga ura ya bone?

Go ne ga diragala eng ka 6:15?

Tiriso ya mafoko

Buisa mafoko, mme o reetse medumo. Gakologelwa gore kh le ph di khueditswe. Morago o dirise mafoko a le 5 go kwala dipolelo tsa gago mo bukatirong.

khudu	khemo	khabetšhe	phala	phenyo
khumo	khadi	khalaro	phiri	phika
khiba	khiti	sekhu	phimola	pholo

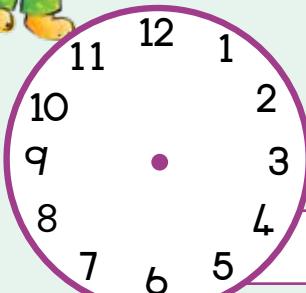
Mafo
ko a
tlwaelo

lekwalo
lorato
gore
tšhelete

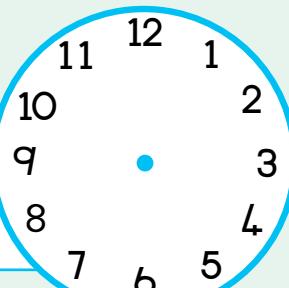

A re direng

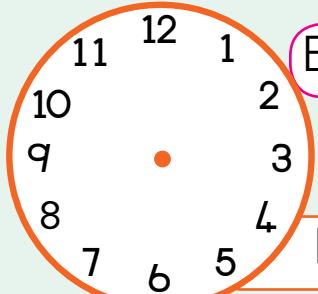
Tlatsa manakana mo tshupanakong nngwe le nngwe go bontsha nako e tiragalo e diragetseng ka yona.

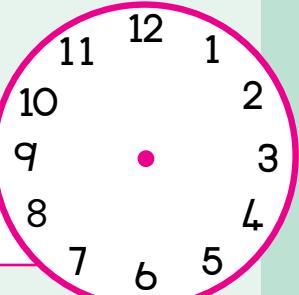
Mosimane o apara sekhafo sa gagwe.

O kopana le ditsala tsa gagwe.

Ba eme mo moleng mo lebaleng la metshameko.

Ba tlogelwa ke bese.

Morutabana: Seana

Letlha

A re kwaleng

Dirisa ditshwantsho go go thusa go kwala kgang ka ga loeto
lwa bana go ya kwa motshamekong wa kgwele ya dinao.
Feleletsa kgang ya gago ka go bua gore go ne ga diragala eng
morago ga 6:15 thapama.

2:15 pm

1

2:30 pm

2

3:00 pm

3

4:00 pm

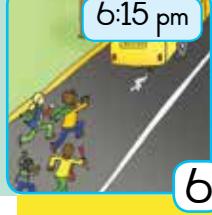
4

4:30 pm

5

6:15 pm

6

Letha:

Lebelela setshwantsho sengwe le sengwe. Jaanong, tshwaraganya mafoko go bopa lefoko le le lengwe le le bidiwang gore keleinatswako.

bolo

tloa

bolotloa

mosadi

+

mogolo

=

monna

+

mogolo

=

tsela

+

tshweu

=

letlhaka

+

noka

=

thaba

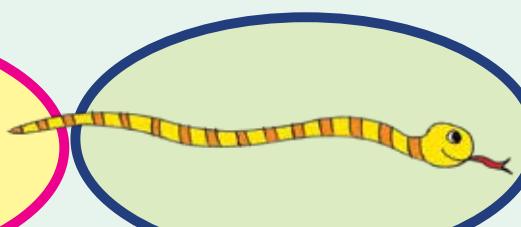
+

tshweu

=

tele

telejana

teleletele

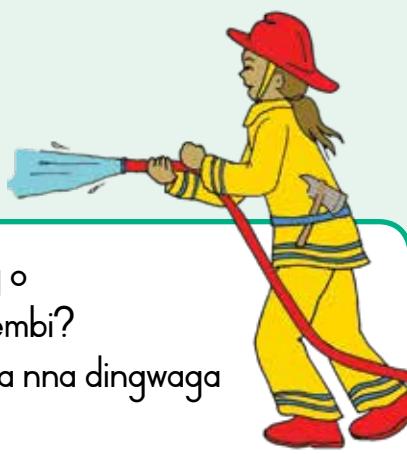
Morutabana: Seana

Letha

A re buiseng

Thembi ke motimamolelo. O dira kwa Umtata.
Jimi le Thandi ba reeditse ditherisano tsa
Thembi mo seyalemoweng.

Motshwaraditherisano:

Thembi:

Motshwaraditherisano:

Thembi:

Motshwaraditherisano:

Thembi:

Motshwaraditherisano:

Thembi:

Motshwaraditherisano:

Thembi:

Motshwaraditherisano:

Thembi:

Ke nako e kana kang o
le motimamolelo, Thembi?
Ke nako e telele. E ka nna dingwaga
di le tlhano.
Goreng o tsere tshwetso ya go nna
motimamolelo?
Ke ne ke batla go thusa batho.
O ithutile jang go dira tiro e?
Ke ne ka ya kwa sekolong sa go ithutela go nna
motimamolelo.
Ke ithutile go tima molelo, go tshwara selepe le
lethombo. Ke ithutile gape le thuso ya potlako.
A o tshwanetse go itekanelo le go tia mo
mmeleng go dira tiro e?
Ee, o tshwanetse go itekanelo mo mmeleng.
O ka dira jalo ka go sianasiana ura e le nngwe
tsatsi lengwe le lengwe. Gape ke ne ke ya go
itshidila tsatsi lengwe le lengwe mo lefelong la
itshidilo.
A o a boifa fa o lwa le go tima molelo?
Nnyaya, le go ka! Ke akanya thata ka ga
molelo le gore ke tshwanetse go o tima jang.
A o setse o kile wa sireletsa diphologolo?
Ee, mo bekeng e e fetileng, ke sireleditse
ntšwa. E ne e iphitlhile ka fa tlase ga bolao.
Diotlwana kana diruiwaratwa di a iphitlhha ka
gore di boifa molelo. Go bokete mo go rona go
ka di bona.

Buisa ditherisano tse le tsala ya gago.

A yo mongwe e nne motshwaraditherisano fa mongwe ena e nna Thembi.

Letlha:

A re kwaleng

Araba dipotso tse.

Maikaelelo magolo a go
tshwara ditherisano mo seyalemoweng
ke eng?

A	Go itsise batho gore ba
tshwanetse go dirajang go thibela
molelo.
B	Go rotloetsa batho go nna
batimamolelo.
C	Go naya bareetsi tshedimosetso
ka ga batimamolelo.
D	Go itsise batho ka mokgwa o
Thembi a tumileng ka teng.

Goreng Thembi a sa boife fa a tima
molelo?

A	O na le didiriswa tse di
kgethegileng.
B	O itekanetse gape o tiile.
C	O itse gore o tshwanetse go lwa le
go tima jang molelo.
D	O matlhagatlhaga thata mo go
timeng molelo.

A re kwaleng

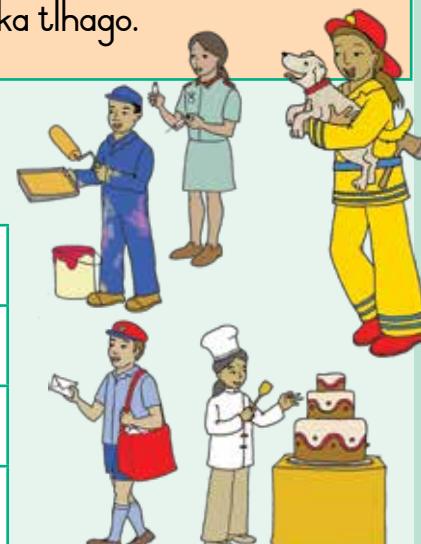
Kwala ka ga se o batlang go nna sona fa o godile.
Goreng o batla go dira tiro eo.

Dioltwana kana diruiwaratwa di dira eng
fa go na le molelo?

A	Di a iphitlha ka gore di a boifa.
B	Di tabogela kwa ntle
C	Di batla se di ka se dirang.
D	Di bogolela kwa godimo gore o
kgone go di bona.

O dirajang gore a itekanele mo
mmeleng?

A	O ya go itshidila mo lefelong la
itshidillo.
B	O a sianasiana.
C	O a sianasiana a bo a ya mo
lefelong la itshidillo.
D	O tiile ka tlhago.

Morutabana: Seana

Letlha

122 Se ke batlang go nna sona

A re kwaleng

Dira ekete o setse o bone tiro e o batlang go e dira fa o godile letsatsi lengwe. Dira therisano eno le tsala ya gago, mme le refosane go tshwara ditherisano.

Ke nako e kanakang o ntse o le ?

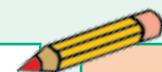
Ke eng se se go rotloeditseng gore o nne ?

Ke eng se o se ratang thata ka ga tiro e?

A re kwaleng

Golaganya mafoko a le mabedi go bopa lefoko le le lengwe.

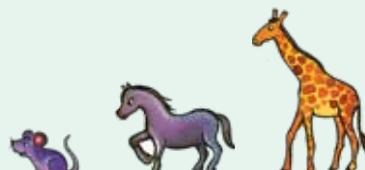
botlhoka + nnete =	botlhokannete	monna + mogolo =
botlhoka + tsebe =		tsela + tshweu =
mosadi + mogolo =		modira + mmogo =

Dirisa mafoko a a fa godimo.

A re kwaleng

Tlatsa mafoko a a tlogetsweng.

leele		leelelelele
	tiilenyana	
telele		teleletelele

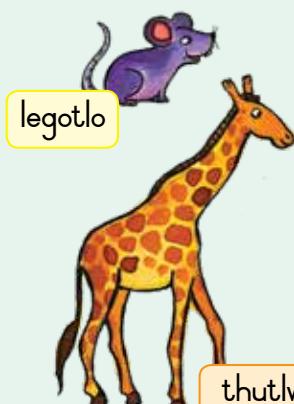

Letlha:

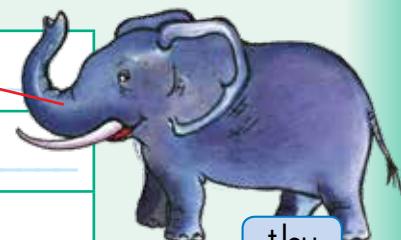
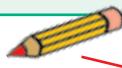

Thala mola go tloga mo go tshwantshanyo go ya mo phologolong.

Gantsi re tlhalosa selo ka go se bapisa le se sengwe. Sekao: fa motho a le matlhajana ra re o tshwana le mmutla. Seno se, ke tshwantshanyo. Gantsi mo tshwantshanyong re dirisa diphologolo.

1 O bokete jaaka tlou

2 O bogale jaaka

3 O bodutu jaaka

4 O rototse matlhajo jaaka

5 O moleele jaaka

6 O na le kgang jaaka

7 O bonolo jaaka

8 O ngaa jaaka

9 O taboga jaaka

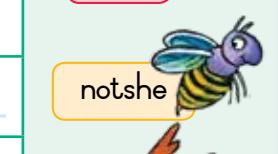
10 O boferefere jaaka

11 O rata dithotse jaaka

12 O bonya jaaka

13 O opela jaaka

14 O makgakga jaaka

Jaanong, itirele dipolelo tsa gago go bontsha tshwantshanyo. Di kwalele fa tlase fa.

1. tlou 2. tau 3. notshe 4. khudu 5. nonyane 6. kwana 7. pitse 8. phokojwe 9. phikoko 10. thutlwaa 11. katsana 12. lerubusi 13. kgomo 14. legotlo

Morutabana: Seana

Letlha

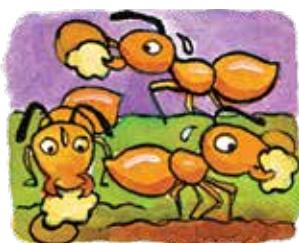

A re buiseng

Jimi le Thandi ba ya kwa laeboraring gape. Giompieno ba tsaya buka e e buang ka ga ditshenekegi. A re boneng se buka e buang ka ga sona.

Go ne go le mogote, mme ditshoswane di le matlhagatlhaga go kgobokanya dijo go di somarelela nako ya setlha sa mariga.

Tsie e e bidiwang Gerry, e ne e ntse e opela, e tswirinya gape le go tlo latlol. E ne e le letsatsi le le gakgamatsang tota mo go yona fa e ne e ntse e tshameka ka katara ya yona, mme e ne e opela go fitlhela letsatsi

le bo le wela. E ne e ntse e tlhokometse metlhala ya ditshoswane fa di kgobokanya le go boloka dijo go tla go ja mo setlheng sa mariga.

Gerry: Goreng o sa tlogele go dira, mme o tle go opela le go bina le nna?

Tshoswane: Nnyaya, re mo tirong felo fa. Mariga a a tla, mme re tshwanetse go boloka dijo gore re se ka ra tla ra bolawa ke phefo ka nako ya mariga fa go le tsididi. Morena, Gerry, le wena o ne o tshwanetse go dira jalo.

Gerry: Nnyaya, ke botsenwa fela. Nka se ka ka itshwenya gona jaanong. Mariga a sa ntse a le kgakala thata gape go na le dijo tse dintsi thata.

Gerry, tsienyana ya batho e tswela pele ka go opela le go bina, e opela e ntse e tswirinya fa ditshoswane tsona di ntse di tsweletse pele go dira. Morago ke fa setlha sa mariga se fitlha. Gerry tsienyana ya batho e ne e se na dijo. Gerry o ne a tshwerwe ke tlala thatathata. O ne a ya kwa ntlong ya ditshoswane.

Gerry: Tsweetswee, ke kopa sengwe sa go ja. Ke bolawa ke tlala.
A ga le na go mpha dijonyana le nna ka ja?

Tshoswane e ne ya mo neela dijonyana go boga legaba.

Tshoswane: O ne o ntse o bina selemo satlhe, fela ga o a boloka le fa e ka nna dijonyana go tla go ja ka nako ya mariga. Go na le

Letlha:

nako ya go dira le nako ya go tshameka.

Mo selemong se se latelang, tsie e ne ya dira ka thata go ikgobokeletsa le go boloka dijo go tla go di ja mo nakong ya mariga. Tsie e ne e lemogile sengwe mo botshelong, mme e sa batle go tshwarwa le go bolawa ke tlala gape.

A re kwaleng

Araba dipotso.

Goreng go le mosola mo go tsie go kgobokanya le go boloka dijo?

Go ne go tlaa diragala eng ka tsie fa tshoswane e ne e sa mo naya dijonyana go ja fa e ne e tshwerwe ke tlala?

A o akanya gore go ne go siame gore ditshoswane di neye tsie dijo? Goreng o akanya jalo?

Tsie e ne ya fetoga jang?

Kwala leina le le tshwanetseng kgang e?

Batla madiri kana mafoko a mane a a dirang tiro mo kgannyeng e.

Tiriso ya mafoko

Buisa mafoko, mme o ele tlhoko ka moo medumo kw le lw e dumisiwang ka nako e le nngwe ka teng. Morago o dirise mafoko a le 5 go kwala dipolelo tsa gago mo bukatirong.

kwa	kwela	lw a	Lwetse
kwala	lekwa	lwala	bulwa
kwena	lekwalo	lwela	lelwapa

Mafoko a
tlwaelo
thulaganyo

para
karolo
potokwe

Morutabana: Seana

Letlha

A re direng

Buisa tlhaloso ka ga mmele wa tsie,
mme morago o kwale mafoko a a
nepagetseng mo setshwantshong.

Mmele – karolo ya mogatla wa tsie. O na le diphatlha tse di dirisediwang go hema mo dikarolong tsa mmele.

Dinakana – dinakana tse pedi mo tlhogong di dirisediwa go utlwa le go dupelela.

Matlho – a mabedi a a dirilweng ka matlhswana a mannyane.

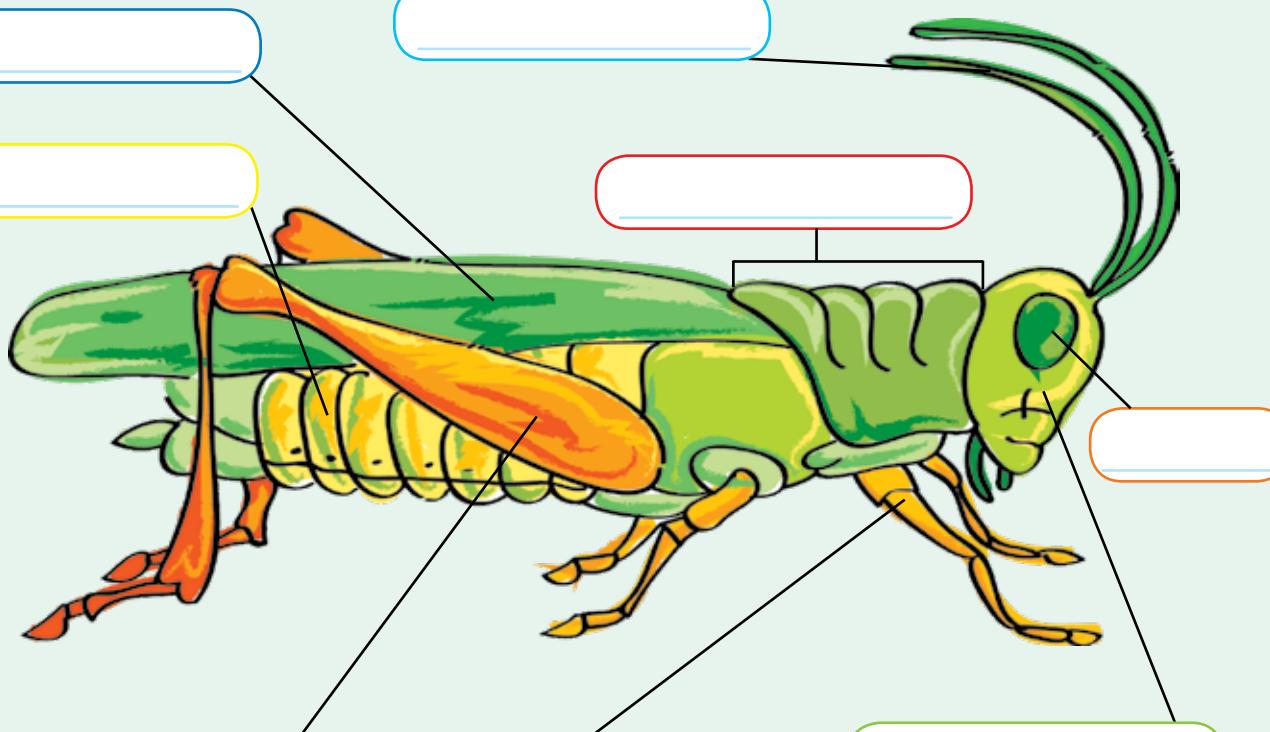
Diphuka – tsie e na le diphuka di le pedi tse ditelele tse di dirisediwang go fofa.

Sehuba – karolo ya fa gare ya mmele, mo maoto le diphuka di kgomaretseng teng.

Maoto a a dirisediwang go tsamaya – ke a mane a makhutshwane a dirisediwa go tsamaya.

Maoto a a dirisediwang go tlolatlola – maoto a kwa morago ke a magolo gape a tiile go dirisediwa go tlolatlola.

Tlhogo – fa pele ga mmele.

Letlha:

A re kwaleng

Kopolola tse ba di buang jaaka dipolelo tsa puosebui.
Dirisa matshwao a puiso.

Tlogela go ntena, tlaya re tshameke.

Go bua tsie, "Wena

O tshwanetse go kgobokanya dijo tsa mariga.

Go araba tshoswanenyana, "

A re bine.

Go bua tsie,

Mphe dijo, tsweetswee.

Boitumediso

Batla o bo o sekeletse mafoko mo keriting.

siam

tsie
thata
rona
phunyeletsa
magwata
tsena
godimo
ena
mogala
siana

x	v	l	y	s	i	a	m	a	z	m	z
y	o	n	a	o	w	o	n	z	x	o	x
u	z	w	r	o	n	a	x	q	w	g	g
t	s	i	e	s	i	a	n	a	e	a	o
h	m	a	g	w	a	t	a	h	q	l	d
p	h	u	n	y	e	l	e	t	s	a	i
z	t	s	e	n	a	w	x	n	x	g	m
t	h	a	t	a	x	s	e	n	a	h	o

Morutabana: Seana

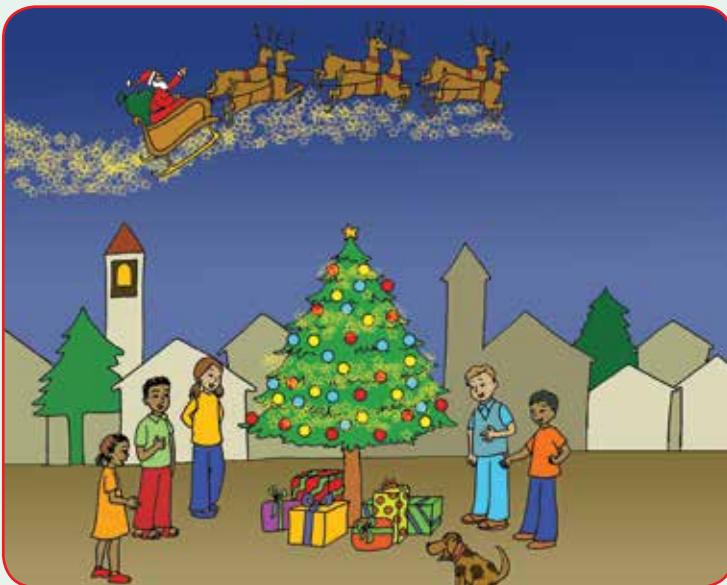
Letlha

A re buiseng

Mo lefatsheng lotlhe re na le malatsi a boikhutso le a meletlo.

Jaanong, re fitlhile kwa bokhutlong jwa mophato 3. Re ikemiseditse go ya mo mophatong 4. Re itsiamisetsa go ya mo meletlong e e kgethegileng.

Ka nako ya botsalo jwa Morena re amogela dimpho. Gape re naya ditsala tsa rona le balelapa dimpho. Re na le setlhare sa matsalo a Morena mo ntlong ya rona. Re baya dimpho ka fa tlase ga setlhare. Re kgabisa setlhare, mme re baya naledi fa godimo ga sona. Ka nako ya botsalo jwa Morena re ja dijo tse dintsi thata.

Re ka se ke ra emela Diwali. Eo ke nako e re bonang dimonamone le dimpho tse dintsi. Re phuthela dimonamone le dikuku ka mo dibokosong, mme re di naya batho ba ba re etetseng. Re tshuba dipone tse dinnyane ra bo re di baya go dikologa ntlo. Re kgabisa dintlo tsa rona gore di lebege sentle.

Mo nakong e e tlang e tlaa bo e le Hanukkah. Re tlaa bo re na le dijo tse dintsi tse di monate tse re tlaa di jang. Re rata go ja dikuku tse di apeilweng ka dipane gape le didonate. Gape re batla le go amogela dimpho. Bontsalaarona ba tlaa tla go re etela. Rotlhe re tla thusana go apaya dijo le go tshuma dikerese mo ntlong ya rona.

Letlha:

Mo nakong e e tlang e tlaa bo e le Eid. Ke solofela gore re ya go amogela dimpho tse dintle thata. Re ya go naya le ditsala tsa rona dimpho. Gape re ya go nna le dikuku le dimonamone tse dintsitse re yang go di ja. Re a itse gore ke Eid go tswa mo popegong ya ngwedi. Enna teng ka letlha le le farologaneng la ngwaga mongwe le mongwe.

A re kwaleng

Ke dimpho dife tse o tlaa di dirang go tla go di naya balelapa le ditsala?

O tla neela bomang dimpho tseo?

Ke eng se o tla se dirang?

Tiriso ya mafoko

Buisa mafoko, mme o reetse medumo. Morago o dirise mafoko a le 5 go kwala dipolelo tsa gago mo bukatirong.

thoba	magwata	furalela	kae
theko	thata	morara	kwale
ruthagana	thatafala	para	fale

Mafoko a twaelo

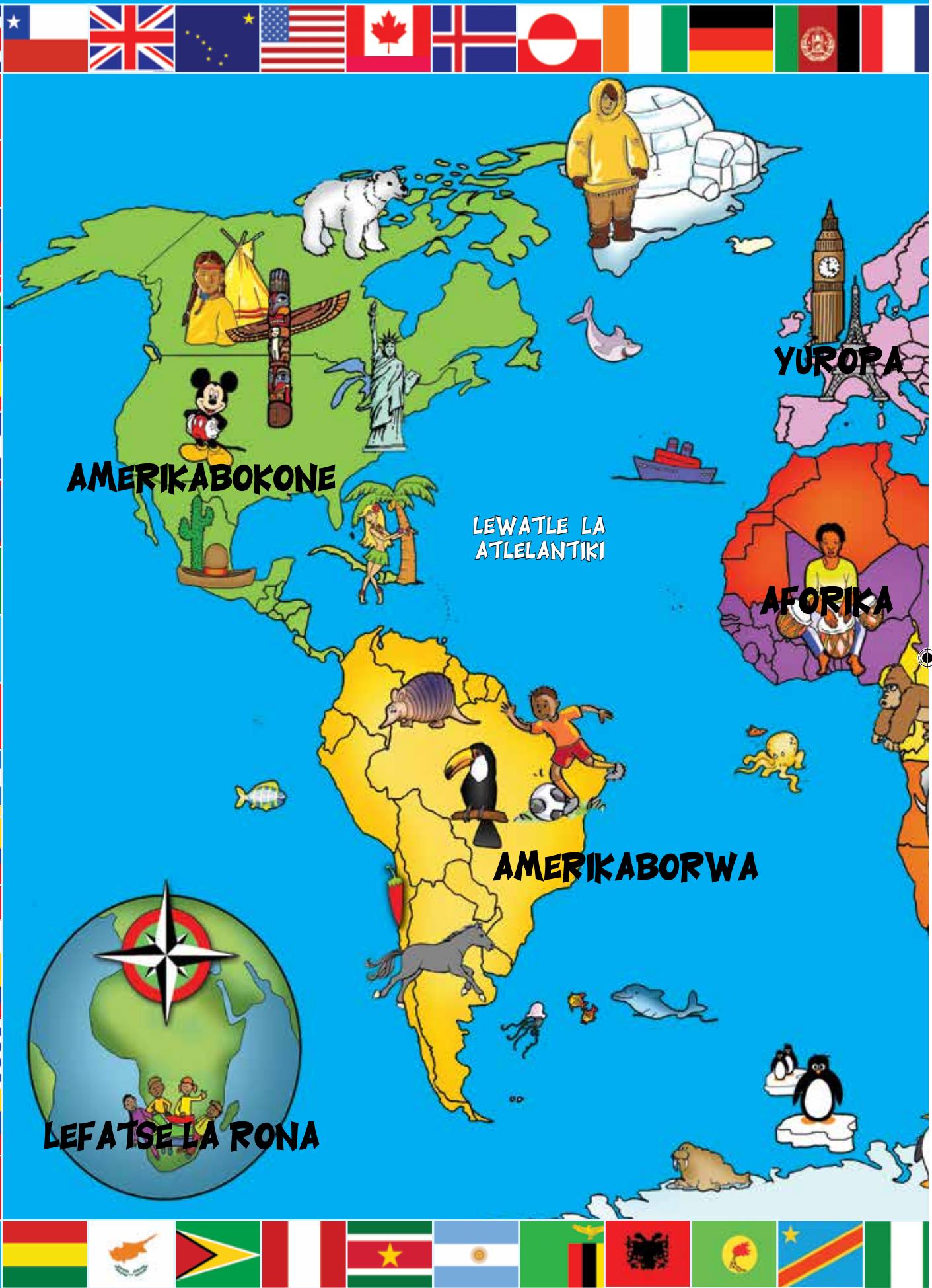
bobedi
boraro
bona
le fa

A re kwaleng

Leka go batla tschedimosetso e e latelang ka ga malatsi a a boikhutso.

Letsatsi la boikhutso	Le ka letlha lefe?	A go na le mongwe yo o mo itseng yo o tla itumelelang letsatsi le la boikhutso?
Letsatsi la botsalo ba Morena		
Diwali		
Eid		
Hanukkah		

LEWATLE LA AKTIKI

AŠIA

LEWATLE LA PHASIFIKI

LEWATLE LA INTIA

OCEANIA

ANTAKATIKA

O kgethegile.

Mmele wa gago otlhe o kgethegile.

Mmele wa gago ke wa gago!

OPE A SE
KAA
TSHWARA
MAPELE A
GAGO.

O tshwanetse go bolelala mongwe fa motho
ope fela a tshwara mapele a gago.

O tshwanetse go bolelala mongwe
fa motho ope fela a re o dire dilo
tse o sa di batleng.

O ka leletsa mang go
bona thuso:

Child Line: 0800 05 55 55

SAPS Crime Stop: 086 00 10111

SAPS Emergency Number: 10111

Life Line: 0861 322 322

Child Protection Unit: 012 393 2359/2362/2363

